

# Rapportering fra krisesentertilbudene 2012



Barne-, ungdoms-  
og familielidirektoratet

# FORORD

Arbeidet med statistikken over krisesenter tilbudet for 2012 er utført av Sentio Research Norge på oppdrag for Barne-, ungdoms- og familielid direktoratet. Sentio Research Norge har det faglige ansvaret for innholdet i rapporten.

Rapporten omfatter individstatistikk om beboere og dagbukere som har benyttet seg av krisesenter tilbudene, samt statistikk om krisesenter tilbudenes organisering og tjenestetilbud. Kapittel tre gir en kort innføring i krisesenterloven (Lov om kommunale krisesenter tilbud), mens kapittel fire omtaler beboerne ved krisesenter tilbudene. Kapittel fem tar for seg statistikken som gjelder dagsbesøk. Der det er mulig foretas en sammenligning mellom beboerne og dagbrukerne. Kapittel seks omhandler barm ved krisesenter tilbudene og kapittel syv beskriver krisesenter tilbudene for kvinner og menn slik de er organisert ved overgangen til 2013.

For å kunne peke på utviklingstendenser blir det i fremstillingen lagt vekt på å se resultaten i forhold til tidligere år.

Ved bruk av materiale fra denne publikasjonen skal Sentio Research Norge oppgis som kilde.

Ranita Nersund og Hege Govasmark  
Sentio Research Norge  
Trondheim

# INNHOLD

Forord.....	1
Sammendrag.....	7
Summary.....	12
<b>1 Innledning.....</b>	19
<b>1.1</b> Formål og historie .....	19
<b>1.2</b> Begrepsavklaringer .....	19
<b>1.2.1</b> Krisetelefonhenvendelser.....	19
<b>1.2.2</b> Dagbrukere og dagsbesøk.....	19
<b>1.2.3</b> Beboere og opphold .....	19
<b>1.2.4</b> Personer med og uten innvandrerbakgrunn .....	20
<b>1.2.5</b> Voldsutøver eller overgriper .....	20
<b>1.2.6</b> Krisesenter eller krisesenter tilbud.....	20
<b>2 Om statistikken .....</b>	21
<b>2.1</b> Registreringsskjemaene i 2012.....	21
<b>2.2</b> Datainnsamling .....	21
<b>2.3</b> Kontroll og revisjon.....	21
<b>2.4</b> Frafallsproblem.....	21
<b>2.5</b> Endelig populasjon .....	22
<b>2.6</b> Sammenlignbarhet over tid.....	22
<b>3 Lov om kommunale krisesenter tilbud .....</b>	23
<b>3.1</b> Hvilke konsekvenser har krisesenterloven for kommunens rolle og ansvar? .....	23
<b>3.2</b> Et likeverdig tilbud til kvinner og menn.....	23
<b>3.3</b> Tilbud til barn.....	24
<b>3.4</b> Brukere med nedsatt funksjonsevne.....	24
<b>4 Beboere på krisesenter tilbudene.....</b>	25
<b>4.1</b> Antall beboere på krisesenter tilbudene i 2012 .....	25
<b>4.2</b> Beboernes opprinnelse og språkforståelse .....	26
<b>4.3</b> Beboernes alder og sivilstand .....	26
<b>4.4</b> Antall overnattingsdøgn og lengde på opphold ved krisesenter-	

tilbudene.....	27
<b>4.5 Tilknytning til arbeidslivet .....</b>	28
<b>4.6 Beboere med funksjonsnedsettelse .....</b>	29
<b>4.7 Voldsutøver .....</b>	30
<b>4.7.1 Hvem var voldsutøver(ene)?.....</b>	30
<b>4.7.2 Voldsutøvers kjønn og alder .....</b>	31
<b>4.7.3 Voldsutøvers opprinnelse .....</b>	32
<b>4.7.4 Voldsutøvers tilstand ved overgrepene.....</b>	33
<b>4.8 Beboernes situasjon ved henvendelsen til krisesentertilbudene .....</b>	34
<b>4.8.1 Mishandlingens varighet.....</b>	34
<b>4.8.2 Skader av mishandlingen.....</b>	35
<b>4.8.3 Anmeldelse av overgrepene.....</b>	35
<b>4.8.4 Voldsalarm .....</b>	37
<b>4.8.5 Besøksforbud .....</b>	37
<b>4.9 Kontakten med krisesentertilbudene .....</b>	37
<b>4.9.1 Hvilke instanser setter beboerne i kontakt med krisesentertilbudene?.....</b>	37
<b>4.10 Årsak til henvendelsene .....</b>	38
<b>4.11 Bistand fra krisesentertilbudene .....</b>	40
<b>4.12 Hvilke instanser henvises beboerne til? .....</b>	42
<b>4.13 Hvor dro beboerne etter krisenteroppholdet? .....</b>	43
<b>4.14 Menn som oppholder seg på krisesentertilbudene .....</b>	44
<b>5 Dagbrukere på krisesentertilbudene .....</b>	47
<b>5.1 Tilbud på dagtid .....</b>	47
<b>5.2 Henvisning til krisesentertilbudet .....</b>	47
<b>5.3 Omfanget av dagbrukere .....</b>	47
<b>5.4 Mannlige dagbrukerne .....</b>	48
<b>5.5 Dagbrukernes opprinnelse .....</b>	48
<b>5.6 Dagbrukernes alder .....</b>	49
<b>5.7 Funksjonshemminger blant dagbrukere .....</b>	49
<b>5.8 Dagbrukernes sivilstand .....</b>	50
<b>5.9 Dagbrukernes tilknytning til arbeidslivet .....</b>	51
<b>5.10 Voldsutøver .....</b>	52
<b>5.11 Årsak til dagsbesøk .....</b>	54
<b>5.12 Henvisning til hjelpeinstanser .....</b>	55
<b>5.13 Bistand fra krisesentertilbudet .....</b>	56
<b>6 Barn på krisesentertilbudene .....</b>	59
<b>6.1.1 Barn i krisesentertilbudene .....</b>	59
<b>6.1.2 Antall overnattingsdøgn for barn .....</b>	59
<b>6.1.3 Barnas alder .....</b>	60
<b>6.1.4 Bekymringsmelding til barnevern .....</b>	60
<b>6.2 Dagbrukere med barn .....</b>	61
<b>6.3 Graviditet .....</b>	61
<b>6.4 Krisesentrenes tilbud til barn .....</b>	62
<b>7 Organiseringen av tilbudene til menn og kvinner .....</b>	65
<b>7.1 Organisering av tilbudene til menn .....</b>	66
<b>7.2 Organisering av tilbudene til kvinner .....</b>	67
<b>7.3 Tilrettelegging for personer med nedsatt funksjonsevne .....</b>	67
<b>7.4 Krisesentertilbudenes fasiliteter .....</b>	67
<b>7.5 Personell .....</b>	68
<b>7.6 Utdanningsnivå blant personell .....</b>	69
<b>7.7 Overnattingstilbud og belegg .....</b>	70
<b>7.8 Tilbud til beboere .....</b>	70
<b>8 Referanser .....</b>	73
<b>9 Vedlegg .....</b>	75
<b>A. Kontroll og revisjon av datamaterialet .....</b>	75
<b>B. Beregning av overnattingsdøgn .....</b>	75
<b>C. Person versus opphold/besøk .....</b>	76
<b>D. Telefonhenvendelser .....</b>	77
<b>E. Beboere og dagbrukere på krisesentrene i 2012 .....</b>	78
<b>F. Registreringsskjemaene i 2012 .....</b>	79

# SAMMENDRAG

## NØKKELTALL OG HOVEDTRENDEN

I 2012 var det til sammen 48 krisesenter tilbud i Norge.<sup>1</sup> Lov om kommunale krisesenter tilbud (krisesenterlova) trådte i kraft 1. januar 2010. Loven gir alle kommuner en plikt til å sørge for et krisesenter tilbud til kvinner, menn og barn som er utsatt for vold eller trusler om vold i nære relasjoner.

I denne rapporten presenteres statistikk over personer som har overnattet på krisesentrene (beboere) og personer som har kommet på dagsbesøk (dagbrukere) i løpet av 2012. Det presenteres også statistikk som gjelder organisering, bemanning og aktiviteter ved krisesenter tilbudene. Hovedtrenden viser at det er lite endringer sammenlignet med tidligere år, både når det gjelder brukerne av krisesenter tilbudene og hvordan tilbudene er organisert. Det er likevel interessant å merke seg enkelte nøkkeltall og utviklingstrender.

- Det er stabilitet i antall brukere av krisesenter tilbuddet, og de aller fleste er kvinner. 2046 personer bodde på krisesentrene i 2012 og antallet dagbrukere var 2192. Det ble registrert 117 mannlige beboere og 220 mannlige dagbrukere.
- De aller fleste beboerne hadde vært utsatt for en mannlig voldsutøver. Over tid har det imidlertid vært en svak økning i andelen som har vært utsatt for en kvinnelig voldsutøver.
- Beboerne og dagbrukerne har i de aller fleste tilfellene en nærliggende relasjon til voldsutøveren.
- Mange bruker krisesenter tilbudene som en rådgivningsinstans etter å ha bodd der. Omrent halvparten av alle dagsbesøk var av tidligere beboere.
- 17 prosent av krisesenter oppholdene endte med at beboerne dro tilbake til overgriperen. Andelen er imidlertid litt lavere enn de foregående årene, noe som er en positiv utvikling.
- Barn er en sentral brukergruppe på krisesenter tilbudene. 1763 barn var registrert som beboere ved krisesenter tilbudene i 2012, hvorav litt over halvparten var mellom 0-5 år.
- Etter krisesenterloven ser vi en tendens til at krisesenter tilbudene har blitt noe mer tilrettelagt for barn. Krisesenter tilbudene følger imidlertid ikke alltid rapporteringsplikten til barnevernet når barn er involvert.
- Mange krisesenter tilbud opplever perioder med kapasitetsutfordringer. 34 av krisesenter tilbudene for kvinner var fulle en eller flere ganger i løpet av 2012.

<sup>1</sup>Dette inkluderer krisesenter tilbud for kvinner, samt krisesenter for menn på Sunnmøre. Øvrige tilbud til menn er ikke inkludert i dette antallet som "selvstendige krisesenter" (de var hovedsakelig i regi av senteret for kvinner), og de hadde heller ikke fått egne registreringsskjema for dagbrukere og beboere.

## BEOERE

### OPPHOLD OG INNDØDER

2046 personer overnattet på krisesentrene i 2012. Disse hadde til sammen 2579 opphold med minst en overnatting. Kvinner utgjør den største andelen av beboerne. Det har imidlertid vært en klar økning i antall mannlige beboere. Antall menn var 117 i 2012, noe som er over en tredobling siden 2010.

Gjennomsnittlig varighet på et opphold var 30 døgn i 2012, og har det kun vært mindre endringer over tid. Beboere med innvandrerbakgrunn hadde lengst botid, med 37 døgn i snitt. Blant beboere uten innvandrerbakgrunn varte et opphold i snitt 22 døgn.

### BAKGRUNNSINFORMASJON

I 2012 var 38 prosent av krisesenterbeboere i alderen 18-29 år, og 71 prosent var under 40 år. Kun ti prosent var 50 år eller eldre. 65 prosent av beboerne hadde innvandrerbakgrunn. Beboerne med innvandrerbakgrunn var gjennomgående yngre enn beboerne uten innvandrerbakgrunn. De aller fleste krisesenterbeboerne (69 prosent) levde i parforhold, et mønster som går igjen fra tidligere år.

Kvinnene som bodde på krisesentrene var i mindre grad yrkesaktive enn kvinner generelt i Norge.<sup>2</sup> Totalt 31 prosent av krisesenterbeboerne var yrkesaktive i 2012, enten i heltid eller i deltid. 33 prosent mottok stønad/trygd/pensjon og 17 prosent var hjemmearbeidende. Seks prosent av beboerne i 2012 hadde en funksjonsnedsættelse, omtrent tilsvarende som tidligere år.

### VOLDSUTØVER

95 prosent av beboerne hadde vært utsatt for en mannlig voldsutøver, mens 13 prosent rapporterte om kvinnelig voldsutøver.<sup>3</sup> 14 prosent hadde vært utsatt for overgrep fra to eller flere personer.

De aller fleste var blitt utsatt for overgrep fra en person de hadde en nærlasjons til. For 73 prosent var overgriperen samboer/ektefelle, mens 13 prosent rapporterte at overgriper var tidligere ektefelle/samboer. Overgriperne hadde generelt en eldre aldersprofil enn beboerne. Voldsutøveren og beboeren har som oftest samme etniske bakgrunn.

### OVERGREPSSITUASJON

Ti prosent oppga at overgriper alltid var ruspåvirket når overgrep fant sted, mens 28 prosent var utsatt for en voldsutøver som av og til var ruspåvirket. Ruspåvirkede voldsutøvere var mest vanlig blant beboere uten innvandrerbakgrunn. Vold (fysisk og/eller psykisk) og trusler var de vanligste årsakene til at man tok kontakt med et krisesenter tilbud. 94 prosent hadde opplevd gjentatt mishandling/overgrep forut for første krisesenteropphold.

## KONSEKVENSER AV OVERGREPENE

Ved 66 prosent av oppholdene oppga beboerne at de hadde fått psykiske skader av overgrepene, mens 35 prosent oppga fysiske skader. Ni prosent av beboerne hadde voldsalarm ved første opphold, og 14 prosent oppga at overgriper hadde besøksforbud.

Ved 35 prosent av førstegangsoppholdet var forholdet anmeldt. I de tilfellene hvor det ikke var foretatt en anmeldelse svarte kun fem prosent at de kom til å anmelde.

### HENVSNING OG BISTAND

26 prosent av beboerne oppsøkte krisesenter tilbuddet på eget initiativ. 18 prosent ble henvist av politiet, og 14 prosent ble henvist av familie/venn/bekjent. Ved nesten alle opphold ble det gitt bistand i form av samtale. Støtte/praktisk hjelp ble gitt ved 64 prosent av oppholdene, mens det ved 34 prosent ble gitt følge til hjelpeapparatet. Ved omtrent ett av fem opphold ble det gitt bamepass.

Krisesenter tilbudene henviste beboerne oftest til advokat (41 prosent), NAV/sosialkontor (39 prosent) og politi (34 prosent). Ved en del opphold ble det også henvist til lege/legevakt (23 prosent), bamevem (20 prosent), familievernkontor (15 prosent) og boligkontor (10 prosent).

### ETTER OPPHOLDET

42 prosent av oppholdene endte med at beboerne dro til egen bolig (uten overgriper) eller til ny/annen bolig. Ved 17 prosent av oppholdene dro beboeren tilbake til overgriper. Denne andelen er litt lavere enn de to siste årene. Ved 13 prosent av oppholdene dro beboerne til slektringer/venner.

## DAGBRUKERE

### DAGSBESØK OG DAGBRUKERE

I 2012 kom 2192 personer på ett eller flere dagsbesøk. Totalt ble det rapportert om 8491 dagsbesøk. Sammenlignet med 2011 har det kun vært mindre endringer i antallet. De fleste dagsbesøk var av personer som tidligere hadde vært dagbrukere eller beboere. 37 prosent av dagbrukerne hadde aldri vært i kontakt med et krisesenter tilbud tidligere, en andel som har holdt seg stabil over tid.

### BAKGRUNNSINFORMASJON

33 prosent av dagbrukerne var under 30 år, mens 12 prosent var over 50 år. 51 prosent av dagbrukerne hadde norsk bakgrunn. Andelen har vært relativt stabil de siste tre årene, med tendens til en svak økning i andelen med innvandrerbakgrunn. Fem prosent av dagbrukerne hadde en funksjonsnedsættelse. 44 prosent av dagbrukerne levde i samboer- eller ekteskap, mens 55 prosent var enten enslig, separert, skilt, hadde flyttet fra samboer eller var enke/enkemann.

28 prosent av dagbrukerne hadde fulltidsarbeid utenfor hjemmet, og 16 prosent jobbet deltid. 30 prosent mottok stønad/trygd/pensjon, mens 14 prosent var under utdanning.

<sup>2</sup>Arbeidskraftundersøkelsen 4 kvartal 2012 fra NSB viser at andelen sysselsatte var 66 prosent blant kvinner i Norge.

<sup>3</sup>Summen overstiger 100 da det er mulig å sette flere kryss (være utsatt for både en mannlig og kvinnelig voldsutøver).

## VOLDSUTØVER

Blant dagbrukerne, på samme måte som for beboerne, var overgriper som regel en person de hadde en nærlasjons til. 51 prosent av dagbrukerne svarte at overgriperen var ektefelle/samboer, mens 35 prosent oppga tidligere ektefelle/samboer.

Ni av ti hadde vært utsatt for en manlig voldsutøver, mens 16 prosent hadde vært utsatt for en kvinnelig voldsutøver.<sup>4</sup> På samme måte som for beboere var vold (fysisk og/eller psykisk) og samt trusler de vanligste årsakene til at man tok kontakt.

## HENVISNING OG BISTAND

Dagbrukerne ble først og fremst henvist til advokat (24 prosent), politi (14 prosent), NAV/sosialkontor (11 prosent) eller familiekontor (10 prosent). 93 prosent av dagbrukerne fikk bistand fra krisesenteret i form av samtaler. Videre mottok 18 prosent støtte/praktisk hjelp og 16 prosent fikk tilbud om å bo på krisesenteret.

## BARN PÅ KRISESENTRENE

### BARN AV BEBOERE

1763 barn oppholdt seg på krisesentrene i 2012. 51 prosent av beboerne hadde med seg barn ved første opphold, en andel som har vært forholdsvis stabil over tid.

Litt over halvparten av barna var i alderen 0-5 år. Ved 29 prosent av førstegangsoppholde ne der beboerne hadde barn under 18 år ble det ikke sendt bekymringsmelding til barnevernet, og barnevernet var heller ikke involvert fra før. Denne andelen var 22 prosent blant beboerne som dro tilbake til voldsutøveren etter oppholdet.

Beboerne med barn hadde gjennomgående opplevd lengre tid med overgrep enn beboerne uten barn.

### BARN AV DAGBRUKERE

53 prosent av dagbrukerne hadde ett eller flere hjemmeboende barn under 18 år. Av disse opplevde åtte prosent ved første besøk at det ble sendt bekymringsmelding til barnevernet. For 56 prosent ble det ikke sendt bekymringsmelding, og barnevemet var heller ikke involvert fra før.

### KRISESENTRENE S TILBUD TIL BARN

De fleste (41 tilbud til kvinner og 25 tilbud til menn) har lekeplass ute. Ellers var den klart vanligste bistanden å tilby barn enesamtaler uten foreldre til stede. Deretter følger oppfølging av barn som har hatt opphold, og fritidsaktiviteter for barn i regi av senteret og/eller frivillige organisasjoner.

Siden 2010 har det vært en endring i retning av bedre tilrettelegging for barn som oppholder seg på krisesentrene. Det har vært en økning i antall senter som har egne ansatte som primært jobber med barn og antall tilbud som har krav om bamefaglig utdanning til slike stillinger. Det har også blitt opprettet flere typer tilbud til barn. Denne utviklingen er tydeligst når man sammenligner med 2010, og årets tall skiller seg lite fra 2011.

<sup>4</sup>Summen overstiger 100 da det er mulig å sette flere kryss (være utsatt for både en manlig og kvinnelig voldsutøver).

## KRISESENTERTILBUDENES ORGANISERING OG TJENESTETILBUD

Totalt 47 krisesenter tilbud til kvinner og 40 krisesenter tilbud til menn leverte skjema som beskriver tilbudenes organisering, bemanning og tjenestetilbud i 2012.<sup>5</sup>

### ANSATTE

Krisesenter tilbuden rapporterte i 2012 om 575 ansatte ved tilbuden for kvinner og 370 ansatte ved tilbuden for menn. Over tid har det vært en endring i retning av flere ansatte og færre frivillige vakter ved krisesenter tilbuden.

Fordi mange tilbud til menn er i regi av tilbuden til kvinner, vil det ofte være de samme personene som er oppgitt og dermed er tellt med under begge tilbud.

### TILRETTELEGGING FOR PERSONER MED NEDSATT FUNKSJONSENVE

32 krisesenter tilbud for kvinner og 24 tilbud for menn var tilrettelagt for personer med nedsatt funksjonsegne. 12 tilbud til kvinner og ni tilbud til menn var tilrettelagt for personer med nedsatt synsegne, mens henholdsvis ni og syv var tilrettelagt for personer med nedsatt hørselsegne. 16 tilbud til kvinner og 13 tilbud til menn var tilrettelagt for annen type funksjonsnedsættelse.

Sammenlignet med 2011 var det ingen store endringer på dette området. I forhold til 2010 var imidlertid betydelig flere tilbud tilrettelagt for nedsatt bevegelsesegne.

### KAPASITET

34 krisesenter tilbud for kvinner og 18 krisesenter tilbud for menn var fulle en eller flere gang i løpet av 2012. De 47 krisesenter tilbuden for kvinner hadde til sammen 332 soverom for beboere. Antall faste sengeplasser for beboere var totalt 851. Tilbuden til menn hadde til sammen 79 soverom for beboere og 169 faste sengeplasser.

### TI LBUD TIL BEBOERE

Alle krisesentrene for kvinner hadde samtaletilbud, tilbud om følge til hjelpeapparat og tilbud om støtte/praktisk hjelp. De fleste (46) hadde også tilbud om hjelp til å finne bolig, barnepass (45) og hjelp til flytting (41). 29 senter tilbød bistand i forbindelse med barns kontakt med far/mor og 28 senter hadde gruppe/nettverkstilbud. 10 hadde overgangsboliger og 13 hadde andre tilbud. Dette omfatter i stor grad ulike aktivitetstilbud/sosiale tilbud og veiledning.

Alle krisesenter tilbuden for menn hadde tilbud om bistand i form av samtale og støtte praktisk hjelp. Nesten alle tilbød også følge til hjelpeapparat, hjelp til å finne bolig, samt hjelp til flytting.

<sup>5</sup>Summen av tilbud til menn og kvinner overstiger 48 som står oppgitt innledningsvis. Dette skyldes at mange tilbud til menn på en eller annen måte er i regi av tilbuden til kvinner, og således ikke har blitt regnet som selvstendig senter i statistikken. Hvert senter har imidlertid blitt bedt om å fylle ut eget skjema for tilbuden til kvinner og menn som omhandler bemanning, organisering og tilbud.

# SUMMARY

## KEY FIGURES AND MAIN TRENDS

In 2012 there were a total of 48 shelters operating in Norway.<sup>6</sup> The Act relating to municipal shelter services (the Shelter act) came into effect on 1 January 2010. The Act entails all municipalities having an obligation to ensure that shelters are available to women, men and children who are victims of violence or threats of violence in close relationships.

This report presents statistics on people who have spent the night at shelters (residents) and people who have visited a shelter during the daytime (day-clients) during the course of 2012. Statistics will also be presented concerning the organisation, staffing and activities offered as part of the shelter services. The main trend is that there are few changes in comparison with previous years, both regarding the users of the shelters and how the services are organised. Nonetheless, it is interesting to note certain key figures and developmental trends.

- The number of users of the shelters remains stable, and women are by far the majority. In all, 2,046 people stayed at the shelters in 2012 and the number of day-clients was 2,192. A total of 117 male residents were registered and 220 male day-clients.
- The vast majority of residents were victims of a male perpetrator. However, there has been a slight increase over time in the proportion who were victims of a female perpetrator.
- The residents and day-clients have a close relationship with the perpetrator in the vast majority of cases.
- Many people use the shelters as a counselling agency after having stayed there. About half of all the daytime visits were by former residents.
- 17 percent of the stays in the shelters ended with the residents returning to the perpetrator. However the proportion is a little lower than it has been in previous years, which is a positive development.
- Children are a key user group of shelter services. In all, 1,763 children were registered as residents at shelters in 2012, of which just over half were between 0 and 5 years old.
- In the wake of the Shelter act, we are seeing a tendency for shelter services to become somewhat more arranged for children. However the shelters do not always follow the reporting requirements to the child welfare authorities when children are involved.
- Many shelter services have periods with capacity challenges. A total of 34 shelters for women were full on one or more occasions during the course of 2012.

<sup>6</sup>This includes shelters for women, as well as the shelter for men in Sunnmøre. Other services for men are not included in this number as "independent shelters" (they were primarily under the auspices of the shelter for women), and nor did they have separate registration forms for day-clients and residents.

## RESIDENTS

### OVERNIGHT STAYS AND INDIVIDUALS

In all, 2,046 people spent the night at a shelter in 2012, resulting in a total of 2,579 stays involving at least one night. Women constitute the largest proportion of the residents. However, there has been a clear increase in the number of male residents. In 2012 the number of men was 117, which is more than triple the 2010 figure.

The average duration of a stay was 30 days in 2012, and this has only changed marginally through the years. Residents with an immigrant background had the longest stays, averaging 37 days. For residents without an immigrant background the duration of the stay was 22 days on average.

### BACKGROUND INFORMATION

In 2012 a total of 38 percent of shelter residents were in the 18-29 age group, and 71 percent were under 40 years old. Only 10 percent were aged 50 or more. In all, 65 percent of residents had an immigrant background. The residents with an immigrant background were generally younger than the residents without an immigrant background. The majority of the shelter residents (69 percent) were in a relationship, a pattern continuing from previous years.

The women who lived in the shelters were less likely to be employed than women in general in Norway.<sup>7</sup> A total of 31 percent of the shelter residents were employed in 2012, either full-time or part-time. A total of 33 percent were receiving aid/welfare/pension benefits and 17 percent worked at home. Six percent of the residents in 2012 had impairments or disabilities, roughly the same as in previous years.

### THE PERPETRATOR

A total of 95 percent of the residents were victims of a male perpetrator, whereas 13 percent reported a female perpetrator.<sup>8</sup> In all, 14 percent had been victims of assaults by two or more people. Nearly all the residents had been victims of perpetrators with whom they had a close relationship. For 73 percent the perpetrator was their domestic partner/spouse, whereas 13 percent reported that the perpetrator was a previous spouse/domestic partner. The perpetrators generally had an age profile that was older than that of the residents. The perpetrator and resident were most often of the same ethnic background.

### ABUSE SITUATION

Ten percent stated that the perpetrator was always intoxicated when the assaults took place, whereas 28 percent were victims of perpetrators who occasionally were intoxicated. Intoxicated perpetrators were most common among residents without an immigrant background. Violence (physical and/or psychological) and threats were the most common reasons for contacting the shelters. In all, 94 percent had experienced repeated abuse/assaults before their first stay in a shelter.

<sup>7</sup>The Labour force survey in the fourth quarter of 2012 from SSB shows that the proportion of women employed in Norway was 66 percent.

<sup>8</sup>The total is greater than 100 as multiple choices are possible (being a victim of both a male and female perpetrator).

### CONSEQUENCES OF THE ASSAULTS

For 66 percent of the stays, the residents stated that they had received psychological injuries from the assaults, whereas 35 percent said they had received physical injuries. Nine percent of residents had a security alarm on their first stay, and 14 percent stated that the perpetrator had a restraining order.

In 35 percent of the cases involving first-time stays the incidents were reported to the police. In the cases that were not reported, only five percent of the people answered that they will be reporting the incident.

### REFERRALS AND ASSISTANCE

A total of 26 percent of the residents contacted the shelters on their own initiative. In all, 18 percent were referred by the police and 14 percent were referred by a family member/friend/acquaintance. During nearly all stays support was provided in the form of counselling. Support/practical assistance was given during 64 percent of the stays, whereas in 34 percent people were accompanied to agencies providing assistance. Childcare was provided in around one in five of the stays.

The shelters most often referred the residents to a lawyer (41 percent), the Norwegian Labour and Welfare Organisation/welfare office (39 percent) and police (34 percent). In a number of the stays, referrals were also made to a physician/emergency medical service (23 percent), child welfare authorities (20 percent), family protection services (15 percent) and housing offices (10 percent).

### POST-STAY

A total of 42 percent of the stays ended with the residents going to their own residence (without the perpetrator) or to a new/different residence. In 17 percent of the stays, the resident went back to the perpetrator. This proportion is a little lower than it was in the two previous years. In 13 percent of the stays the residents went to stay with relatives/friends.

## DAY-CLIENTS

### DAY TIME VISITS AND DAY-CLIENTS

In 2012 there was a total of 2,192 people making one or more daytime visits. A total of 8,491 daytime visits were reported. Compared to 2011 there have only been minor changes in the figures.

Most of the daytime visits were by people who had previously been day-clients or residents. A total of 37 percent of the day-clients had never been in contact with a shelter previously, a proportion that has remained stable through the years.

### BACKGROUND INFORMATION

In all, 33 percent of the day-clients were under 30 years of age, whereas 12 percent were over 50 years of age.

A total of 51 percent of the day-clients had a Norwegian background. The proportion has been relatively stable over the last three years, with a tendency towards a slight increase in the proportion who have an immigrant background.

Five percent of the day-clients had an impairment or disability.

A total of 44 percent of the day-clients lived either with a domestic partner or a spouse, whereas 55 percent were either single, separated, divorced, had moved away from their domestic partner or were widowed.

In all, 28 percent of the day-clients had full-time employment outside the home and 16 percent worked part-time. A total of 30 percent were receiving aid/welfare/pension benefits, whereas 14 percent were receiving an education.

### PERPETRATOR

Among the day-clients, as was the case for the residents, the perpetrator was as a rule a person they had a close relationship with. A total of 51 percent of the day-clients answered that the perpetrator was a spouse/domestic partner, whereas 35 percent stated it was a previous spouse/domestic partner.

Nine out of ten were victims of a male perpetrator, whereas 16 percent were victims of a female perpetrator.<sup>9</sup>

As was the case for residents, violence (physical and/or psychological) as well as threats were the most common reasons for making contact.

### REFERRALS AND ASSISTANCE

Day-clients were first and foremost referred to lawyers (24 percent), police (14 percent), the Norwegian Labour and Welfare Service/welfare office (11 percent) or family services (10 percent).

A total of 93 percent of the day-clients received support from the shelter in the form of interviews/counselling. Furthermore, 18 percent received support/practical assistance and 16 percent were invited to stay overnight at the shelter.

### CHILDREN AT THE SHELTERS

#### CHILDREN OF RESIDENTS

In all, 1,763 children stayed at a shelter in 2012. A total of 51 percent of the residents had children with them during their first stay, a proportion that has remained relatively stable over time.

Just over half of the children were from 0 to 5 years old. In 29 percent of the cases involving first-time stays where the residents had children aged under 18 a report of concern was not sent to the child welfare authorities, and neither were the child welfare authorities involved from before. This proportion was 22 percent among the residents who went back to the perpetrator post-stay. The residents with children had generally been victims of assaults over a longer period of time than residents without children.

<sup>9</sup>The total is greater than 100 as multiple choices are possible (being a victim of both a male and female perpetrator).

### CHILDREN OF DAY-CLIENTS

Of the day-clients, 53 percent has one or more children living at home under 18 years of age. Eight percent of these experienced reports of concern being sent to the child welfare authorities during their first visit. For 56 percent no reports of concern were sent and neither had the child welfare authorities been previously involved.

### SHELTER SERVICES OFFERED TO CHILDREN

Most (41 services for women and 25 services for men) have an outdoor playground. Otherwise by far the most common form of support was to offer children independent interviews, without their parents being present. In addition, there were follow-ups on children who had stayed, and leisure time activities for children under the auspices of the shelter and/or charitable organisations.

Since 2010 there has been a shift towards better arrangements for children who are staying at the shelters. There has been an increase in the number of shelters who have their own employees who primarily work with children and the number of services that require relevant education on child development for such positions. There has also been an expansion in the range of services for children. This development is clearest when compared with 2010, and the figures for this year are little changed from 2011.

### ORGANISATION OF AND SERVICES OFFERED BY SHELTERS

A total of 47 shelters for women and 40 shelters for men filled in and submitted a form describing the organisation of the services, staffing and services offered in 2012.<sup>10</sup>

#### EMPLOYEES

The shelters reported 575 employees in 2012 who were providing services for women and 370 employees providing services for men. Over time, there has been a change in the direction of more employees and fewer volunteers staffing the shelters. Because many services for men are under the auspices of the services for women, often the same people are specified and thus counted under both categories of services.

#### ACCESSIBILITY FOR PEOPLE WITH IMPAIRMENTS AND DISABILITIES

In all, 32 of the shelters for women and 24 of the shelters for men were accessible to people with impairments and disabilities. 12 shelters for women and nine shelters for men were accessible to people with vision impairments, whereas nine and seven respectively were accessible to people with hearing impairments. A total of 16 of the shelters for women and 13 of the shelters for men were accessible to people with other types of impairments and disabilities.

Compared to 2011 there were no significant changes in this area. However, in comparison with 2010 there were significantly more services accessible to people who are physically disabled.

<sup>10</sup>The total services for men and women exceed 48, as is mentioned in the introduction. This is because many of the services for men are in one way or another under the auspices of the services for women, and have therefore not been counted as independent shelters in the statistics. However, each shelter has been asked to fill in separate forms for services for women and men relating to staffing, organisation and services.

### CAPACITY

A total of 34 shelters for women and 18 shelters for men were full on one or more occasions during the course of 2012.

The 47 shelters for women had a total of 332 bedrooms for residents, with 851 permanent beds in all for the residents. Men were offered a total of 79 bedrooms for residents and 169 permanent beds.

#### SERVICES OFFERED TO RESIDENTS

All the shelters for women offered a counselling service, accompaniment to agencies providing assistance and support/practical help. The majority (46) also offered help in finding a place to live, childcare (45) and help with moving (41). In all, 29 shelters offered support in connection with the contact of children with their father/mother and 28 shelters provided group/network services. A total of 10 had transition housing and 13 had other services. These encompassed for the most part various activities/social assistance and guidance.

All the shelters for men offered assistance in the form of counselling, support and practical help. Almost all offered accompaniment to agencies providing assistance, help in finding a place to live and help with moving.

# 1 INNLEDNING

## 1.1 FORMÅL OG HISTORIE

Formålet med registreringen har vært å samle inn data og utarbeide en rapport knyttet til krisesenter tilbuddet i landet, samt brukerne av dette tilbuddet.

Som følge av lovfestingen av kommunenes plikt til å sørge for et krisesenter tilbud (krisesenterloven), har ikke Bufdir lenger ansvar for tilskuddsordning for landets krisesenter tilbud, og kan således ikke pålegge tilbudene en statistikkplikt. Innrapporteringen er derfor basert på frivillighet fra tilbudene/kommunenes side. Det ligger også en utfordring i å få imlemmet nye krisesenter tilbud, bl.a. til menn, i den nasjonale statistikken. Dette innebærer at det kan eksistere nye krisesenter tilbud som ikke er med i statistikken.

Årets rapport er den femte som er utarbeidet av Sentio Research Norge. Tidligere har SSB utarbeidet tre rapporter, mens Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress utarbeidet tilsvarende rapporter for årene 2003 og 2004 (Jonassen, 2004; Jonassen, 2005; Lien og Nørgaard, 2006; Kleven og Lien, 2007; Hirsh og Nørgaard, 2008; Nersund og Govasmark, 2009; Nersund og Govasmark, 2010; Nersund og Govasmark, 2011; Nersund og Govasmark, 2012).

## 1.2 BEGREPSAVKLARINGER

### 1.2.1 KRISETELEFONHENVENDELSER

Krisesenter tilbudene skal i registreringen av telefonhenvendelser skille mellom henvendelser som gjelder krisesituasjoner og de som gjelder andre henvendelser. Med begrepet kriasetelefoner forstås henvendelser der kontakten opprettes for første gang mellom en bruker og krisesenter tilbuddet, eller kontakt fra privatpersoner eller offentlige instanser på vegne av brukeren. I tillegg ble krisesenter tilbudene bedt om å registrere hendelser der nye situasjoner er oppstått, selv om brukeren har vært i kontakt med dem tidligere.

### 1.2.2 DAGBRUKERE OG DAGSBESØK

Personer som henvender seg til krisesenter tilbudene på dags tid omtales som dagbrukere. Dette kan både være personer som tidligere har vært beboere ved et krisesenter, og personer som ikke har vært i kontakt med et krisesenter tilbud tidligere. Med dagsbesøk menes brukernes oppmøte på krisesenteret for å få råd eller motta ulike former for oppfølging og/eller bistand. I statistikken vil opplysninger om dagbrukere være basert på det første dagsbesøket i rapporteringsåret (2012), mens dagsbesøk vil være alle dagsbesøkene som er registrert i løpet av året.

### 1.2.3 BEBOERE OG OPPHOLD

Personer som overnatter ved et krisesenter omtales som beboere. Noen beboere har flere opphold ved et krisesenter tilbud i løpet av et år. I statistikken vil opplysninger om vedkommende være basert på det første oppholdet i rapporteringsåret (2012). Opphold vil være de gangene beboerne overnattet på et krisesenter i løpet av året, registrert med et beboerskjema for hvert opphold.

#### **1.2.4 PERSONER MED OG UTEN INNVANDREBAKGRUNN**

Med innvandrerbakgrunn menes at vedkommende enten er født i utlandet eller er født i Norge av to utenlandsfødte foreldre (sistnevnte gruppe kalles også for etterkommere), jf. SSBs definisjon av innvanderbefolkingen.<sup>11</sup> Det er spurt etter hvorvidt en eller begge av brukerens foreldre er født i utlandet. Der hvor det er krysset av for at begge foreldrene er født i utlandet, blir brukeren kodet til å ha innvandrerbakgrunn.

Personer med innvandrerbakgrunn kan være norske statsborgere, og derfor brukes ikke begrepet "norsk" når vi skiller mellom de som har begge foreldre født i utlandet kontra de som har norskfødte foreldre. Det benyttes derfor begrepene "beboere/dagbrukere med innvandrerbakgrunn" og "beboere/dagbrukere uten innvandrerbakgrunn".

#### **1.2.5 VOLDSUTØVER ELLER OVERGRIPER**

Begrepene overgriper eller voldsutøver brukes i omtalen av de personene som har medvirket til at personer søker hjelp ved et krisesentertilbud.

#### **1.2.6 KRISESENTER ELLER KRISESENTERTILBUD**

Loven om kommunale krisesentertilbud trådte i kraft 1. januar 2010 og legger til grunn for en begrepsendring fra krisesenter til krisesentertilbud. For enkelhets skyld omtales likevel krisesentertilbud som krisesenter ved noen tilfeller i rapporten.

## **2 OM STATISTIKKEN**

#### **2.1 REGISTRERINGSSKJEMAENE | 2012**

Statistikkføringen i 2012 er i all hovedsak lik 2011. Det er imidlertid gjort noen justeringer på både dagbrukerskjema og beboerskjema.<sup>12</sup> Detaljert beskrivelse av disse endringene finnes i vedlegget til rapporten.

#### **2.2 DATAINNSAMLING**

I registreringen av brukerne og aktiviteten ved landets krisesentertilbud har det siden 2009 blitt benyttet en webløsning. Ansatte ved krisesenter tilbudene fylte først ut et papirskjema, enten i kontakt med brukeren eller etter at et opphold/besøk hadde funnet sted, og svarene ble registrert på web.

47 krisesentertilbud leverte skjema for beboere i 2012, mens 46 hadde dagbrukere og leverte skjema for disse.

Når det gjelder innrapportering om organisering, kapasitet og faciliteter ved krisesentertilbudene (samleskjema), ble det skilt mellom krisesentertilbud for menn og kvinner. Alle 47 tilbudene for kvinner leverte skjema, og det ble levert 40 skjema for tilbud til menn.

#### **2.3 KONTROLL OG REVISJON**

Revisjon og kontroll av data er viktig for å sikre kvaliteten. Det er imidlertid umulig å sikre at alle data er korrekte, og det må foretas en avveining av hvor mye som kan rettes. For mye revisjon kan medføre nye feil i datassettet. Når det gjelder statistikken over krisesentertilbudene, er det i utgangspunktet lagt opp til liten revisjon av det innkomne datamaterialet, men enkelte åpenbare feil er korrigert. Mer informasjon om hvilke korrigeringer av datamaterialet som er gjort finnes i vedlegget til rapporten.

#### **2.4 FRAFALLSPROBLEM**

Overgangen til registrering på web i 2009 var et grep blant annet for å redusere frafallsproblemet (at skjemaene bare ble delvis utfylt). Dette er blant annet gjort ved at enkelte spørsmål er obligatorisk å besvare for å komme videre i skjemaet. I tillegg gjør filter i skjemaet at det har blitt mindre mulighet for inkonsekvent utfylling.

I analyser hvor det er brukt ned på bakgrunn, er de som har ubesvart på opprinnelse (innvandrerbakgrunn vs. ikke innvandrerbakgrunn) ikke med i resultatene. I totaltallene er derimot også de som ikke har svart på spørsmål om opprinnelse, men som har svart på det andre spørsmålet i tabellen, inkludert. På denne måten er det forsøkt å minske problemet med frafall på dette spørsmålet.

<sup>11</sup><http://www.ssb.no/innvandring/>

<sup>12</sup>Skjemaene finnes i vedlegget til rapporten

## 2.5 ENDELIG POPULASJON

Basert på revisjon av de mottatte skjemaene blir antall personer, dagsbesøk og opphold som er med i rapporten presentert i tabellen nedenfor.

Tabell 1: Antall brukere og opphold/besøk på krisesentrene i 2012.

	Dagbrukerskjema	Beboerskjema
Antallbesøk/opphold	8491	2579
Antallindivider	2192	2046

Tabeller som presenteres i rapporten viser svarfordelingen for brukere (beboere/dagbrukere). Andelen ubesvart varierer mellom ulike spørsmål, og antall respondenter som ligger til grunn for det enkelte spørsmål i tabellene (N) vil derfor variere. Under hver tabell er det angitt hvor mange som mangler svar på det enkelte spørsmål. Der hvor tall kun er kommentert i teksten vil det fremgå av tekst eller fotnoter hva N er.

Ved 124 av oppholdene og 247 av dagbesøkene godtok ikke brukerne registrering og er følgelig ikke med i analysen av noen spørsmål i skjemaet.<sup>13</sup> Disse brukerne er ikke inkludert i andelen "ubesvart", som viser til andelen som skulle ha besvart spørsmålet, men som ikke har gjort det.

Leseren vil også finne at prosentsummene i enkelte tabeller ikke alltid summeres til 100. Dette skyldes at enkelte spørsmål tillater avkryssing for mer enn en kategori, noe som medfører at summene overstiger 100 prosent. Disse sumtallene blir ikke presentert i tabellene.

På enkelte spørsmål er det mulig å skrive inn åpne svar. Dette er ikke kodet i tabellene, men ligger i kategorien "annet".

## 2.6 SAMMENLIGNBARHET OVER TID

Rapportering fra krisesenter tilbudene 2012 er den tiende i rekken som viser aktiviteten ved landets krisesenter tilbud, og gir dermed grunnlag for å trekke sammenligninger over flere år. Det har underveis blitt gjort endringer på skjemaene, men hovedtrekkene er beholdt. I rapporten for 2012 benyttes tabeller som viser resultatene for både 2010, 2011 og 2012, hvor disse er sammenlignbare.

<sup>13</sup>Nytt i 2012 er at det skal noteres om og eventuelt hvor mange børn beboeren har med til krisesenter tilbuddet selv om registrering ikke blir godtatt.

## 3 LOV OM KOMMUNALE KRISSESENTERTILBUD

I dette kapittelet presenteres de mest sentrale elementene i krisesenterloven, samt kommunenes ansvar på de ulike områdene.

### 3.1 HVILKE KONSEKVENSER HAR KRISSESENTERLOVEN FOR KOMMUNENS ROLLE OG ANSVAR?

Stortinget vedtok i juni 2009 Lov om kommunale krisesenter tilbuds (krisesenterlova). Loven trådte i kraft 1. januar 2010. Formålet med loven er å sikre et godt og helhetlig hjelpe tilbuds til kvinner, menn og barn som er utsatt for vold eller trusler om vold i nære relasjoner. Lo-ven pålegger kommunene å sørge for et krisesenter tilbuds som skal omfatte

- a) "eit krisesenter eller eit tilsvarende gratis, heilårs, heildøgn, trygt og mellombels tilbuds
- b) eit gratis dagtilbod
- c) eit heilårs og heildøgn tilbod der personar nemnde i første ledd kan få rád og rettleiing per telefon
- d) oppfølging i reestablishingsfasen

Enkeltpersoner skal kunne henvende seg til krisesenter tilbudsene uten avtale eller henvisning. Kommunen skal sørge for god kvalitet på tilbuddet, blant annet ved at de ansatte har kompetanse til å ta vare på de særskilte behovene til brukerne. Botilbuddet til kvinner og botilbuddet til menn skal være fysisk atskilt.

Loven gir kommunene en plikt til å sørge for et krisesenter tilbuds, noe som tidligere var frivillig. Kommunen kan drive krisesenter tilbuds selvt, etablere et interkommunalt samarbeid og/eller kjøpe tjenestene av andre. Kommunen kan velge å legge hele tilbuddet på en og samme plass, eller drøfte andre løsninger med omliggende kommuner. Det er en forutsetning at kommunen organiserer krisesenter tilbuds på en hensiktsmessig måte, basert på behovene til de voldsutsatte, tjenestetilbuds ellers i kommunen og størrelsen på kommunen.

Krisesentrene ble tidligere finansiert gjennom en 20-80-prosentfordeling mellom kommune og stat. 2010 var et overgangsår med spesielle tilskuddsordninger for å gi kommunene og de eksisterende krisesentrene en viss tid til omstilling og tilpasning som følge av loven. Fra 2011 er statens tilskudd integrert i rammet tilskuddet til kommunene.

### 3.2 ET LIKEVERDIG TILBUD TIL KVINNER OG MENN

Tradisjonelt har krisesenter tilbudsene vært opprettet som et "kvinnerom" der kvinner og barn er skjermet fra menn. Å skjerme kvinner fra vold utført av menn kan ses i et likestillingsperspektiv. Vold mot kvinner blir regnet som et forhold som skaper, holder ved like og viderefører diskriminering av kvinner. FNs kvinnekomite mener således at vold mot kvinner kommer inn under diskriminerings forbudet i kvinnekonvensjonen. Samtidig må det tas hensyn til diskriminerings forbudet i andre konvensjoner, for eksempel artikkelf 14 i den europeiske menneskerettsskonvensjonen om kjønn som eget diskriminerings grunnlag. Det følger også av loven at alle mennesker skal vernes mot vold, noe som gjør det vanskelig å løvfeste et tilbuds til kvinner, der menn med eventuelt tilsvarende behov blir ekskludert.

Loven ønsker å ta vare på begge perspektivene ved at tilbudene skal rette seg mot det reelle behovet kvinner og menn har for et krisesenter tilbud. For å synliggjøre dette er de to kjønnene spesifikt nevnt i loveteksten, og i tillegg nevnes barn som brukergruppe.

### 3.3 TILBUD TIL BARN

Gjennom hele krisesentrenes historie har barn kommet til tilbudene sammen med sine mødre. Tidligere har ikke barn i samme grad blitt regnet som en egen brukergruppe, mens barn nå eksplisitt blir nevnt i loveteksten. Loven presiserer at kommunene skal sørge for å ta vare på barn på en god måte som er tilpasset deres særskilte behov, og skal også sørge for at barn får oppfylt de rettighetene de har krav på etter annet lovverk (§3). Loven presiserer også plikt til å melde til bamevem (§ 6).

### 3.4 BRUKERE MED NEDSATT FUNKSJONSEVNE

Nedsatt funksjonsevne omfatter både fysiske, psykiske og kognitive funksjoner og oppstår når det er et gap mellom individets forutsetninger og omgivelsene. Krisesenter tilbudene skal så godt det lar seg gjøre legge til rette for brukere med nedsatt funksjonsevne. Dersom et krisesenter ikke blir vurdert som velegnet for å imøtekommne de behovene en bruker har, må kommunen finne andre løsninger som sikrer et likeverdig tilbud (§ 3).

## 4 BEBOERE PÅ KRISESENTERTILBUDENE

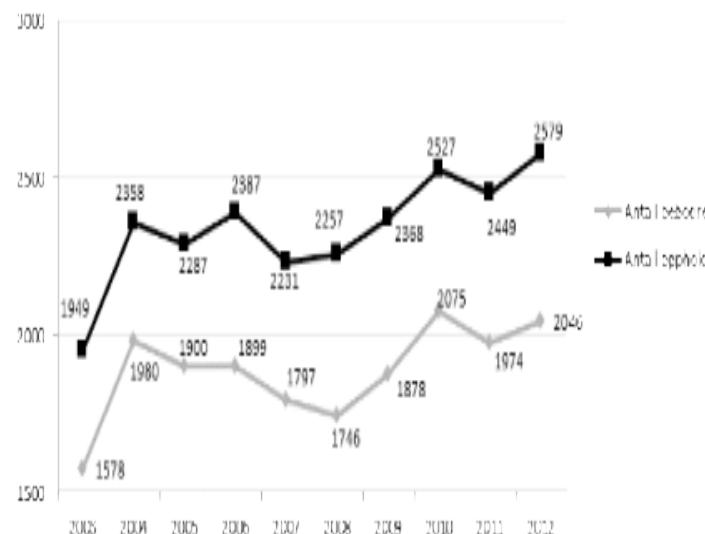
De aller fleste beboerne er kvinner, men i 2012 bodde også en del menn på krisesenter tilbudene. Totalt 117 menn var beboere, noe som er en økning fra 79 menn i 2011 og 37 menn i 2010.<sup>14</sup>

Avslutningsvis i kapittelet vil det bli gitt en nærmere beskrivelse av hva som kjennetegner de mannlige beboerne. Øvrige fremstillinger i kapittelet er basert på hele populasjonen av krisesenterbeboere (både kvinner og menn), der hovedskillet går mellom beboere med og uten innvandrerbakgrunn. Antallet menn er fremdeles veldig lavt sett i forhold til antallet kvinner, og totalresultatene vil derfor i hovedsak være basert på de kvinnelige beboere.

### 4.1 ANTALL BEBOERE PÅ KRISESENTERTILBUDENE I 2012

Antall personer som bodde på krisesentrene, det vil si personer som hadde minst en overnatting, var 2046 i 2012.<sup>15</sup> Figuren nedenfor viser at antall beboere og opphold har vært forholdsvis stabilt de tre siste årene.

Figur 1: Oversikt over antall personer og opphold i perioden 2003-2012.



23 prosent av beboerne (464) hadde overnattet på et krisesenter før 2012. Andelen er lik som i 2011 og 2010.

I 2012 oppga 1130 personer (55 prosent) at de ikke har vært i kontakt med noe krisesenter tilbud tidligere. Det er altså relativt vanlig at man ikke er i kontakt med et krisesenter tilbud først for første opphold i kalenderåret, og andelen har vært stabil de siste årene.

Noen av beboerne hadde vært dagbrukere enten ved samme eller et annet krisesenter tilbud før de kom for å overnatte. I 2012 gjaldt dette 336 personer (16 prosent), og andelen har ikke endret seg nevneverdig over tid.

<sup>14</sup>Et tilbud til menn ble ivaretatt i 2010.

<sup>15</sup>Ved 124 av oppholdene gjorde ikke beboeren registrering og vi vet derfor ikke om dette er førstegangsopphold eller ikke.

## 4.2 BEBOERNES OPPRINNELSE OG SPRÅKFORSTÅELSE

Personer med innvandrerbakgrunn var overrepresentert blant beboerne ved kisesenter tilbudene, og andelen var på 65 prosent (1318 beboere) i 2012.<sup>16</sup> Denne andelen var 62 prosent i 2011 og har vært ganske stabil de siste årene. Dersom vi går lengre tilbake i tid ser vi imidlertid en klar økning. I 2006 var andelen 56 prosent, mens den var 45 prosent i 2003. Andelen beboere med innvandrerbakgrunn varierte mellom de ulike kisesenter tilbudene. Ved 39 av tilbudene hadde minst halvparten av beboerne innvandrerbakgrunn og ved åtte var andelen høyere enn 70 prosent. Videre var det kun tre kisesenter tilbud som hadde en innvanderandel på under 40 prosent.

Tolk ble benyttet ved 26 prosent av førstegangsoppholdene til personer med innvandrerbakgrunn. Fem prosent hadde behov for tolk ved første opphold uten at dette ble benyttet. Blant årsaker til at tolk ikke ble benyttet, nevnes det at beboeren kom på kort varsel og på tidspunkt der det var vanskelig å få tak i tolk. Det blir også oppgitt at familiemedlemmer har oversatt og at man har klart å kommunisere på engelsk.

## 4.3 BEBOERNES ALDER OG SIVILSTAND

Aldersfordelingen blant beboere på kisesenter tilbudene har vært relativt stabil fra 2003 til 2012. I 2012 var 38 prosent i alderen 18-29 år, og 71 prosent av kisesenterbeboere var under 40 år. Kun ti prosent var 50 år eller eldre.

Beboere med innvandrerbakgrunn var gjennomgående yngre enn beboere uten innvandrerbakgrunn. I denne gruppen var 44 prosent under 30 år, mens andelen var 28 prosent blant beboere uten innvandrerbakgrunn. Dette mønsteret har vært stabilt over tid.

Tabell 2: Beboeres alder ved første opphold etter opprinnelse. 2010 - 2012. Prosent.

Alder	Total			Uten innvandrerbakgrunn			Med innvandrerbakgrunn		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012	2010	2011	2012
I alt	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Under 18 år	0,8	0,7	0,4	1	0,7	0,6	0,6	0,7	0,4
18-23 år	16	15	15	12	12	11	19	16	17
24-29 år	24	23	23	18	15	16	28	27	26
30-39 år	32	34	33	28	28	28	34	38	35
40-49 år	18	19	20	26	27	27	13	14	16
50-59 år	6	7	7	11	13	12	3	4	4
Over 60 år	2	2	3	4	4	5	0,9	0,7	0,9
Antall svar (N)	2061	1960	2031	751	725	704	1286	1202	1308

2010: I alt 2075 beboere, men av disse hadde 14 ukjent alder og 26 ukjent bakgrunn

2011: I alt 1974 beboere, men av disse hadde 14 ukjent alder og 34 ukjent bakgrunn

2012: I alt 2046 beboere, men av disse hadde 15 ukjent alder og 23 ukjent bakgrunn

De aller fleste kisesenterbeboerne levde i et parforhold, enten i form av samboerskap eller som gift/registrert partner. Dette er i samsvar med tidligere år.

Betraktelig flere var gift/registrert partner blant beboerne med innvandrerbakgrunn, mens en mye større andel av de uten innvandrerbakgrunn levde i samboerskap. Dersom man slår sammen disse kategoriene, viser tabellen at 66 prosent av beboerne uten innvandrerbakgrunn levde i et parforhold, mot 71 prosent av innvanderbeboerne.

Tabell 3: Beboernes sivilstand ved første opphold etter opprinnelse. 2010 - 2012. Prosent.

Sivilstand	Totalt			Uten innvandrerbakgrunn			Med innvandrerbakgrunn		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012	2010	2011	2012
Talt	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Enslig	21	18	18	21	20	18	20	17	18
Samboende	23	22	22	42	37	38	12	14	13
Gift/registrert partner	44	47	47	24	28	28	57	59	58
Separert	5	5	4	4	5	3	6	5	5
Skilt	4	4	4	4	3	5	4	4	4
Ryttet fra samboer	3	4	4	4	8	8	1	1	2
Enke/enkemann	0,5	0,5	0,4	0,7	0,6	0,0	0,4	0,4	0,6
Antall svar (N)	2047	1955	1986	747	723	699	1276	1198	1269

2010: I alt 2075 beboere, men av disse hadde 28 ukjent sivilstand og 26 ukjent bakgrunn

2011: I alt 1974 beboere, men av disse hadde 19 ukjent sivilstand og 34 ukjent bakgrunn

2012: I alt 2046 beboere, men av disse hadde 19 ukjent sivilstand og 23 ukjent bakgrunn

## 4.4 ANTALL OVERNATTINGSDØGN OG LENGDE PÅ OPPHOLD VED KRISESENTERTILBUDENE

Kisesenter tilbudene er et tilbud for kvinner, menn og deres barn i en akutt situasjon. Mange sentre har regler om hvor lenge beboerne kan oppholde seg der, for eksempel tre måneder. Visse brukergrupper benytter imidlertid overnattingstilboret over en lengre periode, på grunn av særlige forhold knyttet til bakgrunn eller mishandling. Lengden på oppholdet kan også være avhengig av boligmarkedet lokalt eller boligtilboret fra kommunene.

Tabellen nedenfor viser antall overnattingsdøgn i 2010, 2011 og 2012 beregnet ut fra individstatistikken.<sup>17</sup> Tabellen viser at det har vært en økning i antall overnatting døgn sammenlignet med tidligere, og forskjellen er størst i forhold til 2011. Som tidligere vist var det en nedgang også i antall opphold i 2011, noe som må ses i sammenheng med dette.

Antall overnatting døgn blir beregnet ved å ta utflyttingsdato minus ankomstdato, og det innebærer en risiko for feilkilder i datoføring. Det er på dette vi får flest meldinger om feil fra kisesenter tilbudene. Beregningen av døgn bør derfor ses på som et estimat og ikke leses ukritisk som en eksakt beregning.

<sup>17</sup> I beregningen er det tatt utflyttingsdato minus ankomstdato, slik som det er gjort tidligere år. Dersom vi tar utgangspunkt i døgn oppgitt i skjema av kisesenter tilbudene er totalt antall overnatting døgn 78726.

<sup>16</sup> For 23 beboere var det ikke svart, eller svart "iet ikke" på spørsmålet om bakgrunn.

Tabell 4: Oversikt over totalt antall overnattingsdøgn, beregnet ut fra utflyttingsdato - ankomstdato

År	Antall overnattingsdøgn
2012	78474
2011	67415
2010	74133

Et gjennomsnittlig opphold i 2012 varte i 30 døgn. Snittlengden var på 28 døgn i 2011 og 29 døgn i 2010. Ti opphold varte hele året, mens 395 kun varte i ett døgn. Beboere med innvandrerbakgrunn bodde lengre på krisesenter tilbudene enn beboere uten innvandrerbakgrunn. I snitt varte deres opphold i 37 døgn, mot 22 døgn blant de uten innvandrerbakgrunn.

Tabell 6 viser at beboere utsatt for menneskehandel<sup>18</sup> var en gruppe som oppholdt seg lengre på krisesenter tilbudene (85 døgn i snitt) enn øvrige beboere (30 døgn i snitt). Ved 84 opphold var menneskehandel årsak til henvendelsen. Dette kan forklare noe av forskjellen vi finner mellom beboere med og uten innvandrerbakgrunn.

Dersom man ekskluderer beboere utsatt for menneskehandel, viser resultatene imidlertid fremdeles at beboere med innvandrerbakgrunn i snitt bodde lengre enn beboere uten innvandrerbakgrunn, 34 mot 22 døgn. Én forklaring på at personer med innvandrerbakgrunn bor lengre kan være at det er vanskeligere for dem å finne alternativ bolig.

Tabell 5: Gjennomsnittlig antall døgn og totalt antall døgn etter beboers opprinnelse. 2012.<sup>19</sup>

	Uten innvandrerbakgrunn	Med innvandrerbakgrunn
Antall	18959	58070
Snitt	22	37

Tabell 6: Overnattingsdøgn brutt ned på om menneskehandel er oppgitt som årsak til henvendelse<sup>20</sup>

	Utsatt for menneskehandel	Ikke utsatt for menneskehandel
Antall	7117	69430
Snitt	85	30

#### 4.5 TILKNYTNING TIL ARBEIDSLIVET

Totalt 31 prosent av krisesenterbeboerne var yrkesaktive i 2012, enten i heltid eller i deltid. Det var en høyere andel blant beboerne uten innvandrerbakgrunn som var i fulltidsarbeid enn beboere med innvandrerbakgrunn, henholdsvis 25 mot 15 prosent.

<sup>18</sup>Menneskehandel, organisert handel med mennesker, innad i et land eller over landegrenser, med den hensikt å utnytte dem fysisk, i tvungen prostitusjon eller for andre seksuelle formål, tvangsarbeid/slaveri, krigstjeneste eller organisasjoner som står bak handelen, oppnår kontroll gjennom utilbørlig afferd som bruk av vold, trusler og ved å utnytte ofrenes sårbare situasjon. ROSA-prosjektet ble opprettet i 2005 og drives av Krisesentersekretariatet. ROSA står for Reetablering, Oppholdssted, Sikkerhet og Assistanse. Prosjektet gir hjelpe til kvinner utsatt for menneskehandel, blant annet tilbud om opphold på krisesenter. For mer informasjon, se prosjektets egen nettside: [www.rosa-help.no](http://www.rosa-help.no).

<sup>19</sup>Ved 147 opphold (også inkludert de som ikke godtok registrering) mangler opplysninger om bakgrunn. Disse er ikke med i beregningen av antall døgn brutt ned på bakgrunn.

<sup>20</sup>33 opphold hadde ubesvart på spørsmålet om årsak til henvendelse, og disse er ikke med i beregningen av antall døgn brutt ned på menneskehandel.

En tredjedel av beboerne mottok stønad/trygd/pensjon ved første opphold i 2012, og det var stor forskjell mellom beboere med og uten innvandrerbakgrunn. Blant beboere uten innvandrerbakgrunn mottok 48 prosent stønad/trygd/pensjon, mens dette kun gjaldt 25 prosent av beboerne med innvandrerbakgrunn.

18 prosent var hjemmearbeidende, og igjen er det stor forskjell ut fra bakgrunn. Mens åtte prosent av beboerne uten innvandrerbakgrunn var hjemmearbeidende, gjaldt dette 22 prosent av beboerne med innvandrerbakgrunn.

Det har over tid kun vært mindre endringer i beboernes tilknytning til arbeidslivet.

Tabell 7: Beboernes tilknytning til arbeidslivet ved første opphold etter opprinnelse. 2010 - 2012. Prosent.<sup>21</sup>

Beskjæftigelse	Totalt			Uten innvandrerbakgrunn			Med innvandrerbakgrunn		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012	2010	2011	2012
Hjemmearbeidende	18	17	17	6	8	8	25	24	22
Arbeiderfulltid	16	18	18	19	22	25	13	15	15
ArbeiderDeltid	14	14	13	17	12	12	12	15	15
Stønad/trygd/pensjon	33	34	33	48	49	48	24	25	25
Arbeidssaker	8	8	8	8	5	6	8	9	9
Under utdanning	13	11	12	9	10	8	15	11	14
Kurs	10	9	9	2	1	1	15	13	13
Antall svar (N)	1978	1912	1976	722	712	694	1238	1172	1267

2010: I alt 2075 beboere, men av disse hadde 97 ukjent beskjæftigelse og 26 ukjent bakgrunn

2011: I alt 1974 beboere, men av disse hadde 62 ukjent beskjæftigelse og 34 ukjent bakgrunn

2012: I alt 2046 beboere, men av disse hadde 70 ukjent beskjæftigelse og 23 ukjent bakgrunn

#### 4.6 BEBOERE MED FUNKSJONSNETSETTELSE

Tabell 8 viser at seks prosent (127 beboere) hadde en funksjonsnedsettelse i 2012. Andelen med funksjonsnedsettelse var høyest blant beboere uten innvandrerbakgrunn (11 prosent), et mønster som går igjen over tid. Funksjonshemninger som oftest ble nevnt under "Annen funksjonsnedsettelse" var psykiske lidelser, hjerte problemer, kreft og ryggproblemer.

Tabell 8: Har beboeren en eller flere funksjonsnedsettelse? 2010-2012. Prosent.<sup>21</sup>

Funksjonsnedsettelse	Totalt			Uten innvandrerbakgrunn			Med innvandrerbakgrunn		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012	2010	2011	2012
Nedsatt bevegelsesevne	3	2	2	6	4	4	1	0,8	0,9
Nedsatt synsevne	1	0,8	0,7	1	1	1	0,7	0,6	0,5
Nedsatt harselsevne	0,7	0,5	0,4	1	0,4	0,7	0,6	0,5	0,1
Annен funksjonsnedsettelse	3	4	4	6	7	6	2	2	2
Ingen funksjonshemming	93	93	94	88	88	89	96	97	96
Antall svar (N)	2029	1925	1997	746	720	691	1267	1175	1290

2010: Av 2075 beboere hadde 46 ikke svart på spørsmålet om funksjonsnedsettelse og 26 hadde ukjent bakgrunn

2011: Av 1974 beboere hadde 49 ikke besvart spørsmålet om funksjonsnedsettelse og 34 hadde ukjent bakgrunn

2012: Av 2046 beboere hadde 49 ikke besvart spørsmålet om funksjonsnedsettelse og 23 hadde ukjent bakgrunn

## 4.7 VOLDSUTØVER

### 4.7.1 HVEM VAR VOLDSUTØVER(ENE)?

Så godt som alle beboerne hadde en nær relasjon til voldsutøveren. Tabellen nedenfor viser at for de fleste (73 prosent) var voldsutøveren samboer/ektefelle. Videre svarte 13 prosent at voldsutøveren var tidligere ektefelle/samboer. Andelen som oppga ektefelle/samboer som voldsutøver var større blant beboere med innvandrerbakgrunn enn blant beboere uten innvandrerbakgrunn, henholdsvis 76 mot 68 prosent. Videre var det flere uten innvandrerbakgrunn enn med innvandringsbakgrunn som hadde vært utsatt for overgrep fra tidligere ektefelle/samboer. Her var andelene henholdsvis 17 mot ti prosent.

Tabell 9: Ved en overgriper. Hvem var overgriper? 2010-2012. Prosent.

Overgriper	Totalt			Uten innvandrerbakgrunn			Med innvandrerbakgrunn		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012	2010	2011	2012
Talt	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Ektefelle/samboer	74	74	73	67	67	68	78	80	76
Tidl. ektefelle/samboer	12	12	13	16	17	17	10	9	10
Kjæreste(særbo)	4	4	4	6	6	6	2	2	3
Foreldre	3	4	3	1	2	3	4	4	4
Stemor/stefar	0,4	0,5	0,8	0,6	0,5	0,6	0,3	0,5	0,9
Sønn/datter	1	1	0,6	2	2	1	0,5	0,4	0,7
Annem familiemedlem	2	2	3	3	1	2	1	2	3
Annem bekjent	3	3	3	4	3	3	2	2	2
Ukjent person	0,4	0,4	0,8	0,3	0,5	0,3	0,5	0,3	0,9
Antall svar (N)	1675	1660	1713	637	654	638	1021	980	1061

2010: I alt 1675 beboere oppga en overgriper og hadde samtidig krysset av for kun en relasjon. Av disse hadde 17 ukjent bakgrunn

2011: I alt 1660 beboere oppga en overgriper og hadde samtidig krysset av for kun en relasjon. Av disse hadde 26 ukjent bakgrunn

2012: I alt 1713 beboere oppga en overgriper og hadde samtidig krysset av for kun en relasjon. Av disse hadde 14 ukjent bakgrunn

### 14 prosent av beboerne hadde vært utsatt for flere voldsutøvere første gang de over-

<sup>21</sup>Pa spørsmål om beboeren har en eller flere funksjonsnedsettelse var det mulig å krysse av former enn en av kategoriene, og følgelig overstiger summen av svarkategoriene 100 prosent.

nattet på et krisesenter.<sup>22</sup> Andelen har vært relativt stabil over tid. Som tidligere er det et mønster at en større andel av beboerne med innvandrerbakgrunn (17 prosent) enn beboerne uten innvandrerbakgrunn (8 prosent) hadde vært utsatt for flere voldsutøvere.

Tabell 10: Ved to eller flere overgripere. Hvem var overgriper ved første opphold etter beboers opprinnelse. 2010-2012. Prosent.

Overgriper	Totalt			Uten innvandrerbakgrunn			Med innvandrerbakgrunn		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012	2010	2011	2012
Ektefelle/samboer	29	28	31	30	30	26	28	27	33
Tidl. ektefelle/samboer	12	13	11	26	25	23	6	10	8
Kjæreste(særbo)	4	3	4	9	6	13	2	2	2
Foreldre	31	34	30	16	37	9	37	34	35
Stemor/stefar	2	4	3	1	6	6	2	3	3
Sønn/datter	5	4	6	12	5	13	2	3	3
Annem familiemedlem	36	40	45	19	30	32	44	44	49
En eller flere bekjente	22	24	22	38	30	34	16	22	19
En eller flere ukjente personer	23	22	24	31	19	21	20	22	25
Antall svar (N)	308	256	271	86	63	53	218	190	216

2010: Totalt 314 beboere hadde oppgitt mer enn en overgriper. Av disse hadde ikke alle besvart spørsmålet om relasjon, og fra hadde ikke en ukjent bakgrunn

2011: Totalt 290 beboere hadde oppgitt mer enn en overgriper. Av disse hadde ikke alle besvart spørsmålet om relasjon, og fra hadde ikke en ukjent bakgrunn

2012: Totalt 271 beboere hadde oppgitt mer enn en overgriper. Av disse hadde ikke alle besvart spørsmålet om relasjon, og fra hadde ikke en ukjent bakgrunn

Tabellen ovenfor viser hvilke relasjoner beboerne hadde til voldsutøverene ved tilfeller hvor det var flere overgripere involvert. Vanligvis var overgriperne et annet familiemedlem (45 prosent), foreldre (30 prosent) eller ektefelle/samboer (31 prosent). Totalt sett følger andelene samme mønster som i 2011. Tabellen viser også relativt store forskjeller med beboere med og uten innvandrerbakgrunn, men siden utvalget er så lite, spesielt blant beboere uten innvandrerbakgrunn, bør man ikke legge for mye vekt på disse forskjellene.

### 4.7.2 VOLDSUTØVERS KJØNN OG ALDER

Beboerne ble bedt om å oppgi kjønn på overgriper, og det var mulig å krysse av for både kvinne og mann dersom man var blitt utsatt for overgripere av begge kjønn. Som i 2011 har de aller fleste beboerne (95 prosent) vært utsatt for en mannlig voldsutøver. 14 prosent har vært utsatt for en kvinnelig voldsutøver, og her er det en svak økning over tid. Litt flere beboere med innvandrerbakgrunn hadde vært utsatt for en kvinnelig overgriper (14 prosent) sammenlignet med beboere uten innvandrerbakgrunn (10 prosent).

<sup>22</sup>42 beboere hadde ikke svart på spørsmålet om antall overgripere

Tabell 11: Overgriper s kjenn ved bøernes første opphold etter bøernes opprinnelse i 2010-2012. Prosent.

Kjenn overgriper	Totalt			Uten innvandrerbakgrunn			Med innvandrerbakgrunn		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012	2010	2011	2012
Kvinne	10	11	13	6	9	10	12	12	14
Mann	97	96	95	98	96	93	97	97	96
Antall svar (N)	2011	1918	1993	734	713	694	1254	1175	1281

2010: Av 2075 bønner hadde 64 ikke oppgitt kjenn på overgriper og 26 hadde ukjent bakgrunn

2011: Av 1974 bønner hadde 56 ikke oppgitt kjenn på overgriper og 34 hadde ukjent bakgrunn

2012: Av 2046 bønner hadde 53 ikke oppgitt kjenn på overgriper og 23 hadde ukjent bakgrunn

Blant de som har vært utsatt for en kvinnelig overgriper, er det en stor andel som samtidig oppgir manlig overgriper. Totalt 260 har svart kvinne på spørsmål om overgriper s kjenn. Av disse har 154 også krysset av for mann, noe som betyr at de har vært utsatt for flere overgripere av ulikt kjenn. 106 bønner har kun vært utsatt for kvinnelig overgriper(e). 57 av disse er mannlige bønner.

Tabell 12: Overgriper s alder ved bøernes første opphold, etter bønner opprinnelse i 2010-2012. Prosent.

Alder overgriper	Totalt			Uten innvandrerbakgrunn			Med innvandrerbakgrunn		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012	2010	2011	2012
Under 18 år	0,6	0,6	0,4	0,8	0,9	0,5	0,5	0,4	0,3
18-23 år	4	5	4	5	5	4	4	4	4
24-29 år	15	13	14	14	14	13	15	12	15
30-39 år	34	32	32	32	27	28	35	35	34
40-49 år	33	37	33	29	35	31	35	39	34
50-59 år	18	16	19	19	17	19	18	15	19
60 år eller eldre	6	7	7	7	6	8	5	7	7
Antall svar (N)	1867	1787	1826	708	683	662	1142	1079	1149

2010: Av 2075 bønner hadde 208 ikke oppgitt alder på overgriper og 26 hadde ukjent bakgrunn

2011: Av 1974 bønner hadde 187 ikke oppgitt alder på overgriper og 34 hadde ukjent bakgrunn

2012: Av 2046 bønner hadde 220 ikke oppgitt alder på overgriper og 23 hadde ukjent bakgrunn

Overgripene hadde en eldre aldersprofil enn de utsatte, et mønster vi også fant i 2011.<sup>24</sup>

#### 4.7.3 VOLDSUTØVERS OPPRINNELSE

Halvparten av bønner rapporterte om en voldsutøver med utenlandske opprinnelse, omrent samme andel som i 2011 og 2010.

Registreringen viser at overgripere og den utsatte som oftest hadde samme bakgrunn. 80 prosent av bønner uten innvandrerbakgrunn var utsatt for overgrep fra en etnisk norsk person. 71 prosent av bønner med innvandrerbakgrunn var utsatt for overgrep fra en innvander. 25 prosent av innvanderne rapporterte om en overgriper uten innvandrerbakgrunn, mens 14 prosent av bønner uten innvandrerbakgrunn hadde vært utsatt for overgrep fra en innvander. Dette er tilsvarende mønster som tidligere.

<sup>24</sup>NB! Dersom man har vært utsatt for flere overgripere er det mulig å krysse av flere alderskategorier for overgriper. Aldersprofilen til overgriper er altså ikke direkte sammenlignbar med aldersprofilen til bønner.

Tabell 13: Overgriper s opprinnelse blant bønner med og uten innvandrerbakgrunn, ved bønner s første opphold i 2010-2012. Prosent.

Overgriper s opprinnelse	Totalt			Uten innvandrerbakgrunn			Med innvandrerbakgrunn		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012	2010	2011	2012
Begge foreldre født i utlandet	50	48	50	14	13	14	72	70	71
En forelder født i utlandet	1	1	1	1	1	3	2	1	1
Ingen forelder født i utlandet	42	44	43	78	79	78	22	24	24
Vet ikke	7	7	6	8	6	6	6	5	5
Antall svar (N)	2040	1943	2005	741	719	701	1281	1193	1287

2010: Av 2075 bønner hadde 35 ikke oppgitt overgriper s opprinnelse og 26 hadde ukjent bakgrunn

2011: Av 1974 bønner hadde 31 ikke oppgitt overgriper s opprinnelse og 34 hadde ukjent bakgrunn

2012: Av 2046 bønner hadde 41 ikke oppgitt overgriper s opprinnelse og 23 hadde ukjent bakgrunn

#### 4.7.4 VOLDSUTØVERS TILSTAND VED OVERGREPENE

For å kunne se om det er en sammenheng mellom overgrep og rusmisbruk, inneholder registreringsskjemaene et spørsmål om bønnerens forståelse av voldsutøvers tilstand ved overgrepene. Det var mulig å sette flere kryss også på dette spørsmålet, dersom flere voldsutøvere var involvert.

Tabell 14: Overgriper s tilstand ved mishandlingen/overgripelet etter opprinnelse. Gjelder bønnerens første opphold i 2010-2012.

Overgriper s tilstand ved overgrep	Totalt			Uten innvandrerbakgrunn			Med innvandrerbakgrunn		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012	2010	2011	2012
Alltid ruspåvirket	10	10	10	17	14	15	6	7	7
Av og til ruspåvirket	29	27	28	42	38	39	21	22	23
Alltid dedu	22	22	23	16	15	18	25	26	26
Vet ikke	40	42	39	26	34	29	48	46	45
Antall svar (N)	2013	1901	1987	731	700	692	1260	1171	1278

2010: Av 2075 bønner hadde 62 ikke oppgitt overgriper s tilstand og 26 hadde ukjent bakgrunn

2011: Av 1974 bønner hadde 73 ikke oppgitt overgriper s tilstand og 34 hadde ukjent bakgrunn

2012: Av 2046 bønner hadde 59 ikke oppgitt overgriper s tilstand og 23 hadde ukjent bakgrunn

Tabellen over viser at ti prosent var utsatt for en overgriper som alltid var ruspåvirket når overgripen fant sted, mens 28 prosent opplevde at overgriper av og til var ruspåvirket. Totalt sett er fordelingen ganske lik som tidligere.

Overgriper s tilstand ved overgrepene varierte betydelig etter bakgrunn. Det var mer vanlig at overgriper var ruset blant bønner uten innvandrerbakgrunn. 15 prosent av bønner uten innvandrerbakgrunn svarte at overgriper alltid var ruspåvirket, mot syv prosent av bønner med innvandrerbakgrunn. Når det gjelder andelen som opplevde at overgriper av og til var ruspåvirket, var disse på henholdsvis 39 mot 23 prosent.

## 4.8 BEBOERNES SITUASJON VED HENVENDELSEN TIL KRISEENTERTILBUDENE

### 4.8.1 MISHANDLINGENS VARIGHET

94 prosent av beboerne hadde vært utsatt for overgrep gjentatte ganger før de bodde på et krisenter tilbud. 27 prosent hadde vært utsatt for overgrep i løpet av det siste året, mens 67 prosent hadde opplevd overgrep i en periode på mer enn ett år. Tabell 15 viser at det er relativt små forskjeller sammenlignet med tidligere.

En litt større andel av beboerne uten enn med innvandrerbakgrunn hadde opplevd overgrep i fem år eller lengre (fem prosentpoeng i forskjell).

Tabell 15: Mishandlingens/overgrepens varighet først for første krisenteropphold. 2010-2012. Prosent.

Mishandlingens varighet	Totalt		
	2010	2011	2012
I alt	100	100	100
Engangstilfelle	6	7	6
Pågått siste året	27	28	27
Pågått i 1 til 4 år	39	36	39
Pågått i 5 år+	28	29	28
Antall svar(N)	1981	1889	1980

2010: I alt 2075 beboere. Av disse hadde 94 ikke oppgitt mishandlingens varighet, og 26 hadde ukjent bakgrunn

2011: I alt 1974 beboere. Av disse hadde 85 ikke oppgitt mishandlingens varighet og 34 hadde ukjent bakgrunn

2012: I alt 2046 beboere. Av disse hadde 66 ikke oppgitt mishandlingens varighet og 23 hadde ukjent bakgrunn

Tabell 16 viser mishandlingens varighet ut fra om beboerne ved første opphold hadde barn (enten med til krisenteret og/eller hjemmeboende) eller ikke. Beboerne med barn hadde gjennomgående opplevd lengre tid med overgrep enn beboerne uten barn. Mens hele 72 prosent av beboerne med barn hadde opplevd mishandling i en periode på mer enn ett år, gjaldt dette 60 prosent av beboerne uten barn. Det er ingen store forskjeller sammenlignet med foregående år.

Tabell 16: Mishandlingens varighet brutt ned på om beboerne har barn. 2010-2012. Prosent.<sup>11</sup>

Mishandlingens varighet	Totalt			Har barn (hjemme og/eller med)			Har ikke barn		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012	2010	2011	2012
I alt	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Engangstilfelle	6	7	6	4	4	4	9	10	8
Pågått siste året	27	28	27	23	26	24	32	32	32
Pågått i 1 til 4 år	39	36	39	42	38	41	35	33	35
Pågått i 5 år+	28	29	28	31	32	31	24	26	25
Antall svar(N)	1981	1889	1980	1139	1082	1181	842	807	784

2010: I alt 2075 beboere. Av disse hadde 94 ikke oppgitt mishandlingens varighet.

2011: I alt 1974 beboere. Av disse hadde 85 ikke oppgitt mishandlingens varighet

2012: I alt 2046 beboere. Av disse hadde 66 ikke oppgitt mishandlingens varighet.

<sup>11</sup>I 2012 er det lagt til et eget spørsmål om beboerne har barn (enten hjemmeboende og/eller med til sentteret) som er utgangspunkt for analysen. Tidligere ble det konstruert en ny variabel basert på antall innrapporterte barn i ulike alderskategorier under 18 år for å skille de som hadde barn fra de som ikke hadde barn.

### 4.8.2 SKADER AV MISHANDLINGEN

I tabell 17 tas det utgangspunkt i brukernes egne vurderinger av skader ved det enkelte opphold i 2010, 2011 og 2012.<sup>12</sup> Langt flere beboere meldte fra om psykiske enn fysiske skader som resultat av mishandlingen. I 66 prosent av tilfellene ble psykiske skader oppgitt, mens det ved 35 prosent av oppholdene ble meldt om fysiske skader. Tallene er forholdsvis stabile over tid.

Det var flere beboere uten innvandrerbakgrunn enn med innvandrerbakgrunn som meldte om psykiske skader (ni prosentpoeng mer).

Det er verdt å merke seg at andelen som svarte "Vet ikke" er relativt høy. Denne andelen var også i 2012 høyere blant beboere med innvandrerbakgrunn enn uten.

Tabell 17: Beboernes egne vurderinger av skader av mishandlingen ved det enkelte krisenteropphold fordelt på opprinnelse. 2010 - 2012. Prosent.

Skader ved mishandlingen	Totalt			Uten innvandrerbakgrunn			Med innvandrerbakgrunn		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012	2010	2011	2012
I alt	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Fysiske skader	4	5	4	3	4	4	4	5	4
Psykiske skader	35	37	35	40	40	40	32	35	33
Begge deler	33	28	31	34	31	32	33	27	30
Ingen skader	7	9	11	5	7	9	8	10	12
Vet ikke	22	22	19	18	18	15	24	24	21
Antall svar(N)	2395	2307	2419	859	843	838	1503	1429	1560

2010: I alt 2427 opphold (med godtatt registrering). Av disse manglet 32 opplysninger om skader og 36 opphold manglet opplysning om bakgrunn

2011: I alt 2346 opphold (med godtatt registrering). Av disse manglet 39 opplysninger om skader og 37 opphold manglet opplysning om bakgrunn

2012: I alt 2455 opphold (med godtatt registrering). Av disse manglet 36 opplysninger om skader og 26 opphold manglet opplysning om bakgrunn

### 4.8.3 ANMELDELSE AV ÖVERGREPENE

Totalt svarte 35 prosent av beboerne at forholdet var anmeldt første gang de bodde på et krisenter. En litt større andel av beboerne med enn uten innvandrerbakgrunn oppga at forholdet var anmeldt (38 mot 32 prosent). I de fleste tilfellene var det beboeren selv som anmeldte.

<sup>12</sup>I beboerskjemaene går det klart frem at det er brukernes egne vurderinger av hvilke skader mishandlingen har ført til som skal ligge til grunn for registreringen.

Tabell 18: Er forholdet er anmeldt ved første opphold, fordelt på opprinnelse. 2010-2012. Prosent.

Er forholdet anmeldt?	Totalt			Uten innvandrerbakgrunn			Med innvandrerbakgrunn		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012	2010	2011	2012
I alt	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Ja, av beboer	22	20	23	20	18	21	23	22	25
Ja, ved offentlig påtale	8	9	10	9	10	9	8	8	11
Ja, av annen instans	3	2	2	2	2	2	3	2	2
Nei	64	66	62	67	69	65	63	64	60
Vet ikke	4	3	3	3	1	2	4	4	3
Antall svar (N)	2072	1971	2042	753	729	704	1294	1209	1318

2010: Av 2075 beboere hadde tre ikke svart på spørsmålet om anmeldelse og 26 hadde ukjent bakgrunn

2011: Av 1974 beboere hadde tre ikke besvart spørsmålet om anmeldelse og 34 hadde ukjent bakgrunn

2012: Av 2046 beboere hadde 4 ikke besvart spørsmålet om anmeldelse og 23 hadde ukjent bakgrunn

Det var noe mer vanlig å anmeldre forholdet når overgriper hadde innvandrerbakgrunn. 40 prosent av beboerne som var utsatt for en overgriper med innvandrerbakgrunn, oppga ved første opphold at forholdet var anmeldt. Blant de som var utsatt for en etnisk norsk overgriper, svarte 31 prosent at forholdet var anmeldt.

Tabell 19: Årsaker til at krisesenterbeboerne ved første opphold ikke har anmeldt forholdet fordelt på opprinnelse. 2010 - 2012. Prosent

Årsaker ikke anmeldt	Totalt			Uten innvandrerbakgrunn			Med innvandrerbakgrunn		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012	2010	2011	2012
I alt	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Kommer til å anmeldre	5	4	5	5	5	7	5	4	5
Ønsker, men tar ikke	4	3	3	5	4	4	3	3	3
Ønsker ikke	61	61	67	56	58	67	64	62	67
Usikker	30	32	24	34	34	22	28	31	25
Antall svar (N)	1295	1268	1198	490	489	447	795	758	740

2010: I alt 1323 beboere som ikke hadde anmeldt forholdet. Av disse hadde 27 ukjent årsak for ikke å ha anmeldt mishandlingen/overgrep.

2011: I alt 1299 beboere som ikke hadde anmeldt forholdet. Av disse hadde 31 ukjent årsak for ikke å ha anmeldt mishandlingen/overgrep.

2012: I alt 1260 beboere som ikke hadde anmeldt forholdet. Av disse hadde 62 ukjent årsak for ikke å ha anmeldt mishandlingen/overgrep.

Tabellen ovenfor viser årsaken til at beboerne ikke hadde anmeldt forholdet. De aller fleste, 67 prosent, ønsket ikke å anmeldre forholdet til politiet. Totalt svarte kun fem prosent at de kom til å anmeldre forholdet, mens 24 prosent var usikre. Det var tre prosent som ønsket å anmeldre, men som ikke turte. Tabellen viser en økning i andelen som ikke ønsket å anmeldre og en nedgang i andelen som var usikker.

Her var det kun mindre forskjeller mellom beboerne med og uten innvandrerbakgrunn.

#### 4.8.4 VOLDSALARM

I 2012 hadde ni prosent av beboerne voldsalarm ved første opphold.<sup>27</sup> Andelen har ikke endret seg nevneverdig de siste årene. Ellev prosent av beboerne med innvandrerbakgrunn hadde voldsalarm, mot syv prosent av beboerne uten innvandrerbakgrunn.

Ved første opphold svarte syv prosent av de som ikke hadde voldsalarm at skulle søke om det. 13 prosent vurderte å søke, mens en prosent hadde søkt og fått avslag. 79 prosent av de som ikke hadde voldsalarm ville ikke søker om det. Dette er en økning fra 74 prosent i 2011. 18 prosent av beboerne med innvandrerbakgrunn skulle eller vurderte å søker om voldsalarm, mens andelen var 23 prosent blant beboerne uten innvandrerbakgrunn.

#### 4.8.5 BESØKSFORBUD

Spørsmål om besøksforbud ble for første gang stilt til beboerne i 2012. Ved første opphold oppga 14 prosent at overgriper var ilagt besøksforbud.<sup>28</sup> Det var ingen forskjell mellom beboere med og uten innvandrerbakgrunn.

Seks prosent av de som var utsatt for en overgriper uten besøksforbud svarte at de skulle søker om dette, mens 15 prosent vurderte å søker. To prosent hadde søkt, men fått avslag, og 77 prosent skal ikke søker. 20 prosent av beboerne med innvandrerbakgrunn skulle eller vurderte å søker, mot 24 prosent av de uten innvandrerbakgrunn.

#### 4.9 KONTAKTEN MED KRISESENTERTILBUDENE

##### 4.9.1 HVILKE INSTANSER SETTER BEBOERNE I KONTAKT MED KRISESENTERTILBUDENE?

26 prosent av beboerne oppsøkte krisesentertilbuddet på eget initiativ i 2012, og denne andelen har vært relativt stabil de tre siste årene. 18 prosent ble henvist til krisesentertilbuddet av politiet, som var den offentlige instansen som sto for flest henvisninger.<sup>29</sup> Det var også en god del som ble henvist av envern/bekjent (14 prosent).

Det var flere beboere uten innvandrerbakgrunn (36 prosent) enn med innvandrerbakgrunn (21 prosent) som oppsøkte krisesentertilbuddet på eget initiativ. Videre var det en litt større andel av beboerne med innvandrerbakgrunn som ble henvist av politiet. På øvrige områder viser resultatene kun mindre forskjeller mellom disse gruppene.

<sup>27</sup> Av 2042 personer (inkluderer også de som har svart vet ikke). Fire hadde ikke svart på spørsmålet.<sup>28</sup> Av 2042 personer (inkluderer også de som har svart vet ikke). Fire hadde ikke svart på spørsmålet.<sup>29</sup> Det kreves ikke henvisning for tilgang til krisesenter. Her er betydningen å formidle kontakt med et krisesenter.

Tabell 20: Instanser som henviste beboerne til krisesenter tilbudene ved første opphold etter opprinnelse. 2010 - 2012. Prosent.

Instans	Total			Uten innvandrerbakgrunn			Med innvandrerbakgrunn		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012	2010	2011	2012
I alt	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Eget initiativ	25	28	26	35	38	35	19	22	21
Politiet	22	18	18	16	16	14	26	20	20
Familie/venn/bekjent	14	14	14	17	14	14	12	14	15
Banevern	9	9	13	7	7	13	10	10	13
Lege/legevakts	5	6	6	9	7	8	3	5	5
NAV/sosialkontor	4	5	4	4	3	3	4	5	5
Annet krisesenter	5	4	4	3	2	2	6	5	6
Flyktninginstans	3	3	2	0,4	0,0	0,0	5	4	3
Skole	1	1	2	0,1	0,4	0,4	2	2	2
Advokat	1	1	1	0,7	1	0,7	2	1	2
Helseørster	0,7	1	0,8	0,8	0,8	0,7	0,7	1	0,9
Familievernkontor	0,6	0,6	0,5	1	0,7	0,1	0,3	0,5	0,8
Overgrepsmottak	0,0	0,3	0,1	0,0	0,4	0,0	0,1	0,2	0,2
Interesseforening	0,5	0,3	0,2	0,0	0,0	0,0	0,8	0,5	0,2
Annet	8	9	7	7	9	9	9	9	6
Antall svar (N)	2049	1939	2015	745	718	699	1280	1189	1300

2010: I alt 2075 beboere. Av disse hadde 26 ikke oppgitt instans og hadde 26 ukjent bakgrunn  
 2011: I alt 1974 beboere. Av disse hadde 35 ikke oppgitt instans og 34 hadde ukjent bakgrunn  
 2012: I alt 2046 beboere. Av disse hadde 31 ikke oppgitt instans og 23 hadde ukjent bakgrunn

#### 4.10 ÅRSAK TIL HENVENDELSENE

Tabellen under viser årsakene til at beboerne henvendte seg til krisesenter tilbudene. Det var mulig å oppgi flere årsaker, og summen i tabellen overstiger derfor 100. 85 prosent av beboerne hadde vært utsatt for psykisk vold ved første opphold i 2012. 66 prosent hadde vært utsatt for trusler og 64 prosent hadde vært utsatt for fysisk vold. 22 prosent vært utsatt for materiell vold. Det er forholdsvis små forskjeller sammenlignet med tidligere år.

Tabell 21: Årsakene til beboernes henvendelse på krisesentrene ved første opphold etter opprinnelse. 2010 - 2012. Prosent.

Årsak til henvendelsen	Total			Uten innvandrerbakgrunn			Med innvandrerbakgrunn		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012	2010	2011	2012
Psykisk vold	82	83	85	86	86	89	80	81	84
Fysisk vold	65	64	64	66	63	65	65	66	64
Trusler	67	65	66	72	69	67	64	63	65
Materiell vold	16	19	22	22	23	29	12	16	19
Barnemishandling	6	6	8	5	6	7	6	7	8
Voldtekts	6	5	8	7	6	7	5	5	8
Incest-bruker	0,8	0,7	0,8	2	1	1	0,4	0,4	0,5
Incest-brukers barn	0,9	0,9	0,9	1	1	0,6	0,8	0,8	1
Annensексuell vold	5	4	6	6	5	7	4	4	5
Tvangsekteskap	4	3	4	0	0	0	6	4	5
Menneskehandel	4	3	3	0	0	0	6	5	5
Annet	6	6	6	7	6	6	5	6	6
Antall svar (N)	2030	1950	2016	733	723	698	1274	1196	1299

2010: I alt 2075 beboere. Av disse hadde 45 ikke oppgitt årsak til henvendelsen og 26 hadde ukjent bakgrunn  
 2011: I alt 1974 beboere. Av disse hadde 24 ikke oppgitt årsak til henvendelsen og 34 hadde ukjent bakgrunn  
 2012: I alt 2046 beboere. Av disse hadde 30 ikke oppgitt årsak til henvendelsen og 23 hadde ukjent bakgrunn

En større andel av beboere uten innvandrerbakgrunn oppga materiell vold som årsak til at de henvendte seg til krisesenter tilbuddet. Fem prosent av beboerne med innvandrerbakgrunn hadde henvendt seg som følge av tvangsekteskap, og fem prosent hadde oppgitt menneskehandel som årsak. På øvrige områder er det ingen betydelige forskjeller mellom beboere med og uten innvandrerbakgrunn.

Tabell 22 viser årsak til henvendelsen brutt ned på om beboeren har barn boende hjemme og/eller med til senteret. 12 prosent av de som har barn hadde oppgitt barnemishandling som årsak til at de henvendte seg til krisesenteret. Litt flere beboere med barn enn uten barn hadde også oppgitt psykisk vold som årsak. Ellers viser tabellen kun mindre forskjeller mellom beboere med og uten barn.

Tabell 22: Årsak til henvendelsen ved første besøk i 2010-2012, brutt ned på om beboerne har hjemmeboende barn og/eller barn med til krisesenteret. Prosent<sup>10</sup>

Årsak til henvendelsen	Totalt			Har barn (hjemmeboende og/eller med)			Har ikke barn		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012	2010	2011	2012
Psykisk vold	82	83	85	86	85	88	78	78	81
Fysisk vold	65	64	64	67	65	64	63	63	65
Trusler	67	65	66	69	68	67	64	61	64
Materiell vold	16	19	22	16	21	22	16	17	23
Bannerhåndling	6	6	8	9	10	12	2	1	1
Voldtekts	6	5	8	5	5	7	7	6	8
Incest-bruker	0,8	0,7	0,8	0,5	0,4	0,6	1	12	1
Incest - brukersbarn	0,9	0,9	0,9	1	2	1	0,5	0,0	0,2
Annensексuell vold	5	4	6	4	4	5	6	5	6
Tvangsekteskap	4	3	4	1	1	1	7	0	0
Menneskehandel	4	3	3	2	1,6	2	6	5	5
Annet	6	6	6	6	6	7	5	6	6
Antall svar (N)	2030	1950	2016	1165	1094	1192	865	856	804

2010: I alt 2075 beboere. Av disse hadde 45 ikke oppgitt årsak til henvendelsen

2011: I alt 1974 beboere. Av disse hadde 24 ikke oppgitt årsak til henvendelsen

2012: I alt 2046 beboere. Av disse hadde 30 ikke oppgitt årsak til henvendelsen

#### 4.11 BISTAND FRA KRISESENTERTILBUDENE

Krisesentertilbudene gir mishandlete kvinner, menn og deres barn fysisk beskyttelse og muligheter for overnatting for kortere eller lengre tid. I tillegg tilbyr de samtal, omsorg og støtte, samt rådgivning om mulighetene for hjelpe i det ordinære hjelpeapparatet. De gir også rådgivning om juridiske rettigheter i forbindelse med overgrep og mishandling. Mange krisesentertilbud følger også brukerne som ønsker det til andre hjelpeinstanser, samt kan hjelpe til med å finne bolig og arbeid. I tillegg har enkelte tilbud om selvhjelps- og nettverksgrupper.

Tabell 23: Mottatt bistand fra krisesentrene fordelt på beboernes oppinnelse. 2010-2012. Prosent.

Bistand fra krisesenteret	Total			Uten innvandrerbakgrunn			Med innvandrerbakgrunn		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012	2010	2011	2012
Samtale	92	95	96	94	97	97	91	96	95
Støtte/praktisk hjelp	65	60	64	60	52	58	68	66	69
Følg til hjelpeapp.	31	33	34	26	27	23	34	38	40
Barnepass	20	19	21	15	14	13	23	22	25
Hjelp til å finne bolig	16	16	16	13	11	10	17	19	19
Hjelp til flytting	13	13	15	8	8	8	16	16	18
Andre tilbud til barn	12	11	12	10	9	9	13	13	14
Gruppe/nettverk	11	9	11	10	8	8	12	10	12
Barns kontakt med far/mor	4	4	5	3	3	4	4	5	5
Annens bistand	3	2	3	3	2	3	3	2	4
Ingen bistand	2	1	1	2	1	1	2	1	1
Antall svar (N)	2402	2329	2435	865	855	840	1503	1439	1575

2010: I alt 2427 opphold (med godtatt registrering). Av disse manglet 24 opplysninger om bistand, og 36 manglet opplysninger om bakgrunn

2011: I alt 2346 opphold (med godtatt registrering). Av disse manglet 17 opplysninger om bistand, og 37 manglet opplysninger om bakgrunn

2012: I alt 2455 opphold (med godtatt registrering). Av disse manglet 20 opplysninger om bistand, og 26 manglet opplysninger om bakgrunn

Tabell 23 viser hvilken type bistand som ble gitt for oppholdene i 2010-2012. Summen overstiger 100 prosent, da det er mulig å gi flere typer bistand. Samtale er en type bistand som ble gitt ved nesten alle (96 prosent) av oppholdene. Ved 64 prosent av oppholdene ble det gitt bistand i form av støtte og praktisk hjelp. Tabellen viser videre at det også var relativt vanlig å følge beboerne til hjelpeapparatet, og denne bistanden ble gitt ved omtrent en av tre opphold. Ved 21 prosent av oppholdene ble det gitt barnepass, og 16 prosent fikk hjelpe til å finne bolig. Krisesentertilbudene hjalp til med flytting i forbindelse med 15 prosent av beboeroppholdene, mens de ga andre tilbud til barn ved 12 prosent av oppholdene. Andelene som har mottatt ulike typer bistand er relativt stabil over tid.

Omtrent alle beboere får en form for bistand fra krisesentrene, men beboerne med innvandrerbakgrunn mottar oftere flere typer bistand. Det ble gitt støtte/praktisk hjelp, følge til hjelpeapparatet, barnepass, hjelpe til å finne bolig og hjelpe til flytting ved en større andel av innvanderoppholdene enn øvrige opphold. Dette kan ses i lys av at denne gruppen kan ha større utfordringer med språk og mindre kunnskap om hjelpeapparatet, som gir behov for ekstra bistand.

Hvilken bistand som ble gitt varierer også etter hovedbeskjæftigelse. Følge til hjelpeapparatet var mest vanlig å gi til beboere som var hjemmearbeidende (38 prosent). Denne bistanden kun ble gitt ved 25 prosent av oppholdene der beboeren var fulltids utearbeidende. Hjelpe til flytting ble gitt ved 14 prosent av oppholdene der beboeren var hjemmearbeidende, mot åtte prosent av oppholdene der beboeren arbeidet fulltid. Videre ble det oftere gitt hjelpe til barnepass til beboere som var hjemmearbeidende (30 prosent) enn ved opphold der beboeren arbeidet fulltid (23 prosent).

<sup>10</sup> I 2012 er det lagt til et eget spørsmål om beboerne har barn (enten hjemmeboende og/eller med til sentret) som er utgangspunkt for analysen. Tidligere ble det konstruert en ny variabel basert på antall inrapporterte barn i ulike aldersgrupper under 18 år for å skille de som hadde barn fra de som ikke hadde barn.

## 4.12 HVILKE INSTANSER HENVISER BEBOERNE TIL?

Krisesenter tilbudene henviser brukerne til tilbud i det øvrige hjelpeapparatet og formidler kontakt med behandlingsinstitusjoner (tabell 24). Summen av henvisninger overstiger 100 prosent, da det er mulig å henvise til flere instanser.

Tabell 24: Henvisningsinstanser for beboerne på krisesenter tilbudene ved det enkelte opphold fordelt på opprinnelse.

2010-2012. Prosent.

Henvisning til hjelpeapparat	Total			Uten innvandrerbakgrunn			Med innvandrerbakgrunn		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012	2010	2011	2012
Advokat	41	41	41	34	34	35	46	45	44
NAV/sosialkontor	39	39	39	32	30	27	44	44	45
Politi	32	33	34	32	30	29	33	34	37
Lege/legevakts	22	23	23	24	22	20	22	24	24
Banevern	19	18	20	15	15	17	21	21	22
Familievernkontor	10	15	15	9	13	13	11	15	16
Boligkontor	10	10	10	10	9	7	10	11	12
Helsestøster/stasjon	7	6	6	4	4	3	9	7	7
Psykolog/psykoterapeut	7	6	7	9	8	9	5	5	6
Flyktninginstans	3	4	5	0	0	0	5	7	8
Annet krisesenter	4	4	5	2	2	3	5	5	6
PPT/BUP	2	2	2	2	3	2	2	2	2
Annert	6	8	7	6	7	7	7	8	8
Ingen henvisning	23	23	21	25	27	27	22	20	18
Antall svar(N)	2367	2305	2401	853	846	832	1483	1425	1551

2010: I alt 2427 opphold (med godtatt registrering). Av disse mangler 60 opplysning om henvisning, og 36 manglet opplysning om bakgrunn

2011: I alt 2346 opphold (med godtatt registrering). Av disse mangler 41 opplysning om henvisning og 37 manglet opplysning om bakgrunn

2012: I alt 2455 opphold (med godtatt registrering). Av disse mangler 54 opplysning om henvisning og 26 manglet opplysning om bakgrunn

Advokat, NAV og politi var de mest vanlige henvisningsinstansene ved krisesenteropp hold i 2012. Henholdsvis 41, 39 og 34 prosent av oppholdene endte med henvisning til disse instansene. Det var også relativt vanlig å henvise til lege/legevakts (23 prosent). Ved 20 prosent av oppholdene ble det henvist til banevern, mens 15 prosent endte med henvisning til familievernkontor. Ved 21 prosent av oppholdene ble ikke beboerne henvist videre. Andelen som ble henvist til ulike instanser viser kun mindre endringer over tid. Beboere med innvandrerbakgrunn ble oftere enn beboere uten innvandrerbakgrunn henvist til advokat, NAV, politi, banevern og boligkontor.

## 4.13 HVOR DRO BEBOERNE ETTER KRISSENTEROPPHOLDET?

I 2012 dro 42 prosent av beboerne til egen bolig (uten overgriper) eller til ny/annen bolig etter oppholdet. Det er ingen store forskjeller sammenlignet med 2011 og 2010.

17 prosent av oppholdene endte med at beboerne dro tilbake til overgriper. Dette er en liten nedgang sammenlignet med 2011, men generelt har denne andelen vært forholdsvis stabil over tid.

Tabell 25: Hvor beboerne dro etter krisenteroppholdet fordelt på opprinnelse. 2010-2012. Prosent.

Sted etter oppholdet	Total			Uten innvandrerbakgrunn			Med innvandrerbakgrunn		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012	2010	2011	2012
Talt	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Egen bolig (uten overgriper)	21	20	22	26	26	30	18	16	18
Ny/annen bolig	19	21	20	18	22	18	19	21	22
Tilbake til overgriper	19	20	17	17	16	15	21	22	19
Slektinger/venner	14	14	13	20	18	20	11	11	9
Overgangsbolig	0,4	0,6	0,6	0	0,7	0,1	0,6	0,6	0,8
Annert krisesenter	6	5	5	3	2	3	7	6	6
Institusjon	2	2	2	2	4	3	1	1	1
Flyktninginstans	2	2	3	0	0	0	3	3	5
Annert sted	7	5	6	8	5	6	6	5	6
Vet ikke	11	11	12	6	7	7	14	13	15
Antall svar (N)	2422	2342	2446	868	858	842	1519	1448	1581

2010: I alt 2427 opphold (med godtatt registrering). Av disse mangler 60 opplysning om sted og 36 manglet opplysning om bakgrunn

2011: I alt 2346 opphold (med godtatt registrering). Av disse mangler 41 opplysning om henvisning og 37 manglet opplysning om bakgrunn

2012: I alt 2455 opphold (med godtatt registrering). Av disse mangler 54 opplysning om henvisning og 26 manglet opplysning om bakgrunn

Det var litt mer vanlig å dra tilbake til overgriper for beboerne med innvandrerbakgrunn (19 prosent) enn for beboerne uten innvandrerbakgrunn (15 prosent). Beboerne uten innvandrerbakgrunn flyttet i større grad tilbake til egen bolig uten overgriper.

Ved 13 prosent av oppholdene dro beboerne til slektinger eller venner etter krisenteroppholdet. Denne andelen var 20 prosent blant beboerne uten innvandrerbakgrunn og ni prosent blant beboerne med innvandrerbakgrunn.

Det var relativt få som dro til et annet krisesenter tilbud, flyktninginstans eller institusjon. Ved 12 prosent av oppholdene ble det ikke registrert hvor beboerne dro. Ved seks prosent av oppholdene oppgis annet sted, og mange av disse var beboere som fremdeles bodde på senteret ved årsskiftet. Noen har også svart at de reiser til hjemlandet.

#### 4.14 MENIN SOM OPPHOLDER SEG PÅ KRISESENTERTILBUDENE

Dette avsnittet gir en nærmere beskrivelse av menns opphold ved krisesenter tilbudene, deres bakgrunn, hva de har blitt utsatt for og hvilken bistand som ble gitt fra krisesenter tilbudene. I 2012 var det til sammen 117 menn fordelt på totalt 28 krisesenter tilbud.<sup>31</sup> Dette er en økning fra 79 menn i 2011 og 37 menn i 2010. I løpet av de tre siste årene har det altså vært over en tredobling av antall menn.

##### OPPHOLD OG OVERNATTINGSDØGN

Mennene i 2012 hadde til sammen 129 opphold og overnattet i totalt 4664 døgn. Dette er nesten en fordobling sammenlignet med 2011, der mennene hadde 92 opphold og tilbrakte 2443 døgn ved krisesenter tilbudene.

Et gjennomsnittlig opphold for menn varte i 36 døgn i 2012, mens et gjennomsnittlig opphold for beboere samlet sett varte i 30 døgn.

##### BAKGRUNN

- Av de 117 mennene var 30 prosent i alderen 18-23 år, mens 18 prosent var 24-29 år. 19 prosent var i 30-årene, mens en av tre var 40 år eller eldre. Mennene hadde en yngre aldersprofil enn beboerne generelt.
- 24 prosent av mennene (28 menn) hadde med seg barn ved sitt første opphold på krisesenter tilbuddet, noe som er en lavere andel enn blant beboerne samlet sett (51 prosent). Mennene hadde til sammen med seg 39 barn.
- 58 prosent av mennene hadde utenlandsk bakgrunn. Dette er en litt lavere andel enn blant beboerne totalt (65 prosent).
- Omrent halvparten av mennene (52 prosent) levde i samboerskap eller ekteskap. 41 prosent var enslig, tre prosent var separert, tre prosent var skilt, og tre prosent hadde flyttet fra samboer. Sammenlignet med beboerne totalt var en større andel av mennene enslige.
- 30 prosent av mennene var utearbeidende fulltid, men ti prosent jobbet deltid. 24 prosent mottok stønad/trygd/pensjon og fem prosent var hjemmearbeidende. 23 prosent var under utdanning, elleve prosent var arbeidssøkende og syv prosent deltok på kurs. En høyere andel menn enn beboere generelt var under utdanning.
- Fem prosent (totalt 6 menn) hadde en funksjonsnedsettelse.

##### OVERGREPSSITUASJON

- De fleste menn (76 prosent) var utsatt for en voldsutøver, mens 24 prosent oppga to eller flere voldsutøvere. Andelen som har blitt utsatt for flere overgripere var større blant mannlige beboere, enn for beboerne samlet sett (14 prosent).
- 47 prosent hadde vært utsatt for overgrep fra ektefelle/samboer, mens ni prosent oppga tidligere ektefelle/samboer. 22 prosent hadde vært utsatt for overgrep fra foreldre, noe som er en betydelig høyere andel enn blant beboerne generelt (3 prosent).

<sup>31</sup> 2011 var første året hvor det ble foretatt egne analyser for gruppen menn. Siden det var så pass få menn i 2011 ble det da kommentert på antall i stedet for prosenter. I 2012 har vi valgt å kommentere prosenter siden antallet menn har økt, men det lave antallet i 2011 og 2010 gjør at vi ikke vil fokusere på sammenligning over tid for gruppen menn.

sent). Tre prosent hadde vært utsatt for overgrep fra steforeldre og to prosent svarte sønn/datter. Ellers oppga 14 prosent at overgriper var annet familiemedlem og 13 prosent svarte en eller flere bekjente. Seks prosent hadde vært utsatt for overgrep fra en eller flere ukjente personer.

- 66 prosent hadde vært utsatt for en kvinnelig overgriper, mens 51 hadde vært utsatt for en manlig overgriper. Av de som oppga en kvinnelig overgriper, hadde en av fire samtidig vært utsatt for en manlig overgriper.
- Mennene opplevde relativt sjeldent at overgriper var ruspåvirket i forbindelse med overgrepene. 34 prosent svarte at overgriper alltid var edru, mens 48 prosent svarte "vet ikke" på spørsmålet om overgriperens tilstand. Fire prosent svarte at overgriperen alltid var ruspåvirket, mens 16 prosent svarte at dette av og til var tilfelle.
- De fleste av mennene (63 prosent) hadde vært utsatt for overgrep i en periode på mer enn ett år, og 30 prosent i en periode på fem år eller lengre. 29 prosent svarte at overgrepene hadde vært det siste året, mens åtte prosent hadde vært utsatt for et engangstilfelle forut for krisesenteropp holdet. Mønsteret er omrent samsvarende med det som er vanlig blant beboerne generelt.

##### KONSEKVENSER AV OVERGREPET (BN)

- Psykiske skader var den vanligste konsekvensen av mishandlingen(e), og dette ble meldt ved 73 prosent av mennenes opphold. Ved 30 prosent av oppholdene oppga menn fysiske skader, og ved åtte prosent ble det ikke meldt om noen skader. Det ble svart "vet ikke" på spørsmålet om skader ved åtte prosent av oppholdene. Det var en litt mindre andel av mennene som meldte om fysiske skader (30 prosent), enn blant beboerne samlet sett (35 prosent).
- Ved første opphold oppga 85 prosent at psykisk vold var årsaken til at de henvendte seg til krisesenter tilbuddet. 77 prosent hadde blitt truet, 66 prosent hadde blitt utsatt for fysisk vold, og 34 prosent hadde blitt utsatt for materiell vold. Videre var det åtte prosent som svarte at barnemishandling var årsak, fire prosent svarte voldtak, og fire prosent svarte annen seksuell vold. Syv prosent svarte andre årsaker, herunder nevnes blant annet drapstrusler, frihetsberøvelse, samlivsproblemer og økonomisk vold. Sammenlignet med beboere generelt, hadde en større andel menn blitt utsatt for trusler og materiell vold.
- 14 prosent av mennene med innvandrerbakgrunn henvendte seg til krisesentrene som følge av tvangsekteskap, mens fem prosent oppga menneskehandling som årsak.
- 35 prosent av mennene svarte ved første opphold at forholdet var anmeldt. Blant de som ikke hadde anmeldt svarte 69 prosent at de ikke ønsket å anmeldte. Seks prosent svarte at de skulle anmelde, mens 24 prosent var usikre. Mønsteret er omrent tilsvarende som for beboere generelt.
- Syv prosent av mennene hadde voldsalarm ved første opphold, mot ni prosent av beboerne totalt. Av de som ikke hadde voldsalarm svarte 16 prosent at de skulle søke eller vurderte å søke om voldsalarm. 83 prosent ville ikke søker om dette.
- Ni prosent svarte at overgriperen var ildlagt besøks forbud. 22 prosent av øvrige svarte

at de skulle søke eller vurderte å søke om besøksforbud, mens 77 prosent ikke ville søker. Blant menn var det fem prosentpoeng færre som oppga at overgriperen var ilagt besøksforbud.

#### HENVISNING OG BISTAND

- 34 prosent av mennene oppsøkte krisesenter tilbuddet på eget initiativ, noe som er åtte prosentpoeng flere enn blant beboerne generelt. 20 prosent ble henvist fra familie/venn/bekjent. Blant de ulike instansene var det politiet og barnevernet som stod for de fleste henvisningene, henholdsvis ti og ni prosent.
- Ved 98 prosent av oppholdene ble det gitt bistand i form av samtale, og ved 67 prosent av oppholdene fikk beboeren støtte/praktisk hjelp. Ved 32 prosent av oppholdene ble det gitt følge til hjelpeapparatet, og ved 15 prosent ble det gitt hjelp til å finne bolig. 16 prosent av oppholdene medførte at det ble gitt hjelp til flytting, elleve prosent medførte barnepass, og ved fem prosent ble det gitt bistand i forbindelse med barns kontakt med mor/far. Mennene deltok i gruppe/nettverk ved tre prosent av oppholdene. Jevnlig over er det kun mindre forskjeller sammenlignet med beboerne generelt.
- Ved 19 prosent av oppholdene ble de mannlige beboerne ikke henvist videre til annen instans, omtrent samme andel som blant øvrige beboere. De mest vanlige instansene å henvise til var NAV/sosialkontor (36 prosent), politiet (35 prosent) og advokat (35 prosent).
- Det mest vanlige var at mennene dro til ny/annen bolig eller hjem til egen bolig (uten overgriper) etter krisesenteroppholdet (43 prosent av oppholdene). Ved 18 prosent av oppholdene dro beboerne tilbake til overgriperen, mens ti prosent endte med at beboeren dro til slektringer/venner. Andelen som dro tilbake til overgriperen var omtrent den samme som blant beboerne generelt.

## 5 DAGBRUKERE PÅ KRISESENTER TILBUDENE

### 5.1 TILBUD PÅ DAGTID

Krisesentrene gir tilbud om å komme til sentrene for samtale, rådgivning og veiledning. De som kun benytter seg av dette, kalles dagbrukere. Mange kommer jevnlig for samtale, støtte og oppfølging, eller for å delta i ulike gruppertilbud. Dette kan være personer som tidligere har bodd på krisesenter tilbuddet og som trenger støtte i en reetableringsfase, eller personer som kun bruker krisesenter tilbuddet for samtale og rådgivning. De fleste analyser er basert på dagbrukere, altså det første besøket i registreringsåret. Det vil fremgå av tekst og/eller tabell om analysen tar utgangspunkt i dagbrukere eller dagsbesøk.

### 5.2 HENVISNING TIL KRISESENTER TILBUDET

De fleste dagbrukerne besøkte krisesenter tilbuddet på eget initiativ (54 prosent) eller ble henvist fra familie/venn/bekjent (19 prosent), et mønster vi også finner fra tidligere år. De instansene som oftest henviste dagbrukere til et krisesenter tilbud var politiet (4 prosent), barnevern (3 prosent) eller lege/legevakt (3 prosent).<sup>32</sup> Blant beboere var det mer vanlig å bli henvist fra offentlige instanser, spesielt politiet (18 prosent). Men også beboerne oppsøkte ofte krisesenteret på eget initiativ (26 prosent).

### 5.3 OMFANGET AV DAGBRUKERE

I 2012 ble det registrert 8491 dagsbesøk ved krisesenter tilbudene, omtrent det samme som i 2011 (8566). Dersom vi ser på antallet dagbrukere, var det 2192 i 2012, mot 2082 i 2011. Av alle dagsbesøk i 2012, var det 247 tilfeller hvor personen ikke godtok registrering. 37 prosent av dagbrukerne i 2012 hadde ikke vært i kontakt med noe krisesenter tilbud tidligere. Andelen har vært stabil over tid.

Tabell 26 viser andelen tidligere beboere blant dagbrukere med og uten innvandrerbakgrunn. Gruppen med tidligere beboere omfatter både de som har bodd på krisesenteret der de var dagsbesøkende og/eller andre krisesenter, i løpet av 2012 eller tidligere år. 37 prosent av dagbrukerne hadde ved sitt første dagsbesøk i 2012 vært beboer på et krisesenter tilbud tidligere.<sup>33</sup> Det er blant dagbrukere med innvandrerbakgrunn vi finner den største andelen som har bodd på et krisesenter tilbud tidligere, hele 46 prosent, mot 29 prosent av de etnisk norske dagbrukerne. Dette viser at mange beboere, særlig de med innvandrerbakgrunn, brukte krisesenter tilbudene som en oppfølgingsinstans for samtale, råd og bistand etter at de har flyttet ut.

<sup>32</sup> Av 2147 dagbrukere (første dagsbesøk i 2012) 45 hadde ikke besvart spørsmålet om hvordan de ble henvist til krisesenteret.

<sup>33</sup> 53 prosent av alle dagsbesøk var av en person som har vært beboer tidligere. Andelen var 56 prosent i 2011.

Tabell 26: Tidligere beboere blant dagbrukerne (første dagsbesøk), etter bakgrunn. 2010-2012. Prosent.

Tidligere beboer?	Total			Uten innvandrerbakgrunn			Med innvandrerbakgrunn		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012	2010	2011	2012
I alt	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Ikke vært beboer tidligere	62	65	63	70	72	72	53	56	54
Vært beboer tidligere	38	35	37	30	29	29	47	44	46
Antall svar (N)	2278	2082	2192	1171	1060	1087	1047	966	1059

2010: I alt 2278 dagbrukere (med første dagsbesøk), av disse hadde 60 ukjent bakgrunn

2011: I alt 2082 dagbrukere (med første dagsbesøk), av disse hadde 56 ukjent bakgrunn

2012: I alt 2192 dagbrukere (med første dagsbesøk), av disse hadde 46 ukjent bakgrunn

## 5.4 MANNLIGE DAGBRUKERNE

Av de 2164 dagbrukerne i 2012 var det 220 menn, noe som utgjør ti prosent. Ti prosent av mennene var under 18 år, mens dette kun gjaldt to prosent av kvinnene. Aldersprofilen til de mannlige brukerne er altså annetledes enn for kvinner. Tidligere har det vært avdekket at enkelte krisesenter tilbud har fylt ut egne skjema for barn, noe som er i strid med gitte instrusjoner. Noen av mennene kan derfor være barn i følge med mor. Det er ikke mulig å identifisere hvilke dette i så fall gjelder, og derfor er alle skjema med i statistikken for dagbrukere. I 2011 var 17 prosent av mennene under 18 år, noe som kan tyde på at problemet har blitt mindre over tid.

## 5.5 DAGBRUKERNES OPPRINNELSE

I 2012 var 51 prosent av dagbrukerne av norsk opprinnelse, mens 49 prosent hadde innvandrerbakgrunn.<sup>34</sup> Andelen har vært relativt stabil de siste tre årene, med tendens til en svak økning i andelen med innvandrerbakgrunn. Hvis man ser på gruppen som kun benytter dagtilbuddet (som ikke har bodd på et krisesenter tilbud tidligere), var andelen med innvandrerbakgrunn noe lavere. I denne gruppen utgjør etnisk norske 57 prosent, mens 43 prosent hadde innvandrerbakgrunn, omtrent tilsvarende som i 2011.

Andelen med norsk bakgrunn var høyere blant dagbrukerne (51 prosent) enn blant beboerne (35 prosent). En mulig forklaring kan være at de uten innvandrerbakgrunn i større grad kjenner til at krisesenter tilbudene også kan brukes som rådgivningsinstans. Språkbarrierer kan i tillegg gjøre det vanskelig for kvinner med innvandrerbakgrunn å benytte rådgivnings-tilbuddet. Krisesenter tilbudene har ellers rapportert om at brukere uten innvandrerbakgrunn i mange tilfeller har et større nettverk av personer de kan få hjelp og overmatting hos. De har derfor ikke samme behov for botilbud i forbindelse med overgrep/brudd, men benytter i større grad samtaletilbuddet.

Ellev prosent av dagbrukerne benyttet tolk første gang de besøkte krisesenter tilbuddet, mens syv prosent hadde behov for tolk uten at dette ble benyttet.<sup>35</sup> Årsakene til at tolk

<sup>34</sup> Av 2145 dagbrukere. For 46 av dagbrukerne er det ikke registrert bakgrunn, eller svarer "vet ikke" på spørsmålet om foreldrene er født i utlandet. Disse er ikke med i prosent beregningen.

<sup>35</sup> Av 1052 dagbrukere. Fem hadde ikke besvart spørsmålet.

ikke ble benyttet blant de som hadde behov, var ofte at besøket skjedde umeldt og på tidspunkt hvor det var vanskelig å få tak i tolk. Flere svarte at de har klart å kommunisere på engelsk eller norsk, og i noen tilfeller ble venninne, familie eller ansatt brukt til å oversette.

## 5.6 DAGBRUKERNES ALDER

Aldersprofilen til dagbrukerne i 2012 var relativt lik som tidligere år. Til sammen 33 prosent av dagbrukerne var under 30 år, mens 12 prosent var over 50 år. Dagbrukere med innvandrerbakgrunn var gjennomgående yngre enn dagbrukere uten innvandrerbakgrunn, på samme måte som for beboerne. 37 prosent av dagbrukerne med innvandrerbakgrunn og 28 prosent av dagbrukerne uten innvandrerbakgrunn var under 30 år.

Tabell 27: Dagbrukernes alder fordelt på opprinnelse. 2010 - 2012. Prosent.

Alder	Total			Uten innvandrerbakgrunn			Med innvandrerbakgrunn		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012	2010	2011	2012
I alt	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Under 18 år	2	3	3	3	3	3	3	3	3
18-23 år	10	9	10	8,8	9	9	9,5	10	10
24-29 år	21	20	20	14	14	16	26	26	24
30-39 år	34	34	35	30	30	30	39	39	40
40-49 år	21	23	21	28	28	26	17	17	16
50-59 år	9	8	9	12	12	13	4	4	5
Over 60 år	2	3	3	5	5	5	1	1	1
Antall svar (N)	2234	1997	2150	1156	1040	1072	1026	904	1036

2010: I alt 2278 dagbrukere (med første dagsbesøk), av disse hadde 44 ukjent alder og 60 ukjent bakgrunn

2011: I alt 2082 dagbrukere (med første dagsbesøk), av disse hadde 85 ukjent alder og 56 ukjent bakgrunn

2012: I alt 2192 dagbrukere (med første dagsbesøk), av disse hadde 42 ukjent alder og 46 ukjent bakgrunn

## 5.7 FUNKSJONSHEMMINGER BLANT DAGBRUKERE

Fem prosent av dagbrukerne hadde en funksjonsnedsettelse, omtrent samme andel som blant beboerne. De fleste hadde en funksjonsnedsettelse som faller inn under "annet-kategori", mens to prosent hadde nedsatt bevegelsesevne.

En større andel av dagbrukerne uten innvandrerbakgrunn hadde en funksjonsnedsettelse sammenlignet med dagbrukerne med innvandrerbakgrunn, på samme måte som for beboerne. Mens åtte prosent av dagbrukerne uten innvandrerbakgrunn hadde en funksjonsnedsettelse, gjaldt dette kun tre prosent av de med innvandrerbakgrunn, tilsvarende mønster som tidligere år.

Tabell 28: Funkjonsnedsettelse hos dagbrukere fordelt på opprinnelse. 2010-2012. Prosent.

Funksjonsnedsettelse	Totalt			Uten innvandrerbakgrunn			Med innvandrerbakgrunn		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012	2010	2011	2012
Nedsatt bevegelsesevne	3	2	2	4	3	3	1	0,7	1
Nedsatt synsevne	0,9	0,5	0,3	1	0,6	0,2	0,5	0,5	0,4
Nedsatt hørselsetevne	0,5	0,5	0,4	0,8	0,8	0,7	0,3	0,3	0,2
Annen funksjonsnedsettelse	3	4	3	4	5	4	1	2	1
Ingen funksjonshemmning	94	94	95	91	91	92	97	97	97
Antall svar(N)	2223	2005	2132	1161	1044	1069	1024	912	1020

2010: I alt 2279 dagbrukere (med første dagbruker), av disse hadde 55 ikke svar på spørsmålet om funksjonsnedsettelse og 60 hadde ukjent bakgrunn

2011: I alt 2082 dagbrukere (med første dagbruker), av disse hadde 77 ikke svar på spørsmålet om funksjonsnedsettelse og 56 hadde ukjent bakgrunn

2012: I alt 2192 dagbrukere (med første dagbruker), av disse hadde 60 ikke svar på spørsmålet om funksjonsnedsettelse og 46 hadde ukjent bakgrunn

## 5.8 DAGBRUKERNES SIVILSTAND

Tabell 29 viser dagbrukernes sivilstand. 55 prosent av dagbrukerne i 2012 var enten enslig, separert, skilt eller flyttet fra samboer eller enke/enkemann. Sammenlignet med tidligere er det få endringer.

Tabell 29: Dagbrukernes sivilstand fordelt på opprinnelse. 2010-2012. Prosent.

Sivilstand	Totalt			Uten innvandrerbakgrunn			Med innvandrerbakgrunn		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012	2010	2011	2012
I alt	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Enslig	21	21	20	22	24	22	20	17	18
Samboende	16	16	15	25	23	21	7	8	9
Gift/reg partner	30	31	30	21	21	19	41	43	41
Separert	13	12	13	9	7	11	19	17	16
Skilt	9	10	10	9	10	9	9	9	10
Flyttet fra samb.	9	11	11	14	15	17	4	6	5
Enke/enkemann	0,9	0,8	0,5	0,7	0,8	0,4	1	0,8	0,6
Antall svar(N)	2242	1992	2131	1150	1031	1056	1036	908	1030

2010: I alt 2279 dagbrukere (med første dagbruker), av disse hadde 35 ukjent sivilstand og 60 ukjent bakgrunn

2011: I alt 2082 dagbrukere (med første dagbruker), av disse hadde 90 ukjent sivilstand og 56 ukjent bakgrunn

2012: I alt 2192 dagbrukere (med første dagbruker), av disse hadde 61 ukjent sivilstand og 46 ukjent bakgrunn

Det var flere separate blant dagbrukerne med innvandrerbakgrunn (16 prosent) enn blant de uten innvandrerbakgrunn (11 prosent), men dette gapet har blitt noe mindre over tid. Når det gjelder de som levde i parforhold, var andelene samboende og gifte omtrent like store blant dagbrukere uten innvandrerbakgrunn. Blant dagbrukere med innvandrerbakgrunn var det betydelig flere som var gift enn samboende. Det var også en litt større andel enslige blant dagbrukere uten innvandrerbakgrunn enn med i 2012.

Det var færre samboende eller gifte/registrerte partnere blant dagbrukerne (45 prosent) enn beboere (69 prosent).

## 5.9 DAGBRUKERNES TILKNYTNING TIL ARBEIDSLIVET

28 prosent av dagbrukerne var utearbeidende i fulltid og 16 prosent i deltid. 30 prosent gikk på stønad/trygd/pensjon. Sammenlignet med beboerne var en større andel av dagbrukerne utearbeidende, henholdsvis 44 mot 32 prosent.

Tabell 30: Dagbrukernes tilknytning til arbeidslivet fordelt på opprinnelse. 2010-2012. Prosent.

Tilknytning til arbeidslivet	Totalt			Uten innvandrerbakgrunn			Med innvandrerbakgrunn		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012	2010	2011	2012
Hjemmearbeidende	10	10	9	5	6	5	16	15	13
Utearbeidende fulltid	28	28	28	35	34	36	20	21	20
Utearbeidende deltid	16	15	16	15	14	13	17	16	19
Arbeidssøker	7	6	5	5	4	3	10	8	8
Under utdanning	14	14	14	10	12	12	18	15	17
Stønad/Trygd/Pensjon	26	30	30	35	34	36	17	24	24
Deltarpåkurs	6	5	6	1	1	1	13	11	12
Antall svar(N)	2188	1910	2056	1132	1003	1025	1006	859	992

2010: I alt 2278 dagbrukere. Av disse hadde 90 ikke svar på spørsmålet om tilknytning til arbeidslivet og 60 hadde ukjent bakgrunn

2011: I alt 2082 dagbrukere. Av disse hadde 172 ikke svar på spørsmålet om tilknytning til arbeidslivet og 56 hadde ukjent bakgrunn

2012: I alt 2192 dagbrukere. Av disse hadde 136 ikke svar på spørsmålet om tilknytning til arbeidslivet og 46 hadde ukjent bakgrunn

Det var en større andel utearbeidende blant dagbrukere uten innvandrerbakgrunn (49 prosent) enn med innvandrerbakgrunn (39 prosent). Videre mottok en større andel av dagbrukerne uten innvandrerbakgrunn stønad/trygd/pensjon (36 prosent), sammenlignet med innvandrere (24 prosent).

En større andel av dagbrukerne med innvandrerbakgrunn enn uten var hjemmearbeidende, henholdsvis 13 mot fem prosent. En større andel av dagbrukerne med innvandrerbakgrunn var også arbeidssøkere, under utdanning eller deltok på kurs.

Dagbrukerne som ikke hadde bodd på et krisesenter tilbud tidligere, var i større grad deltagende i arbeidslivet (50 prosent) sammenlignet med tidligere beboere (35 prosent). En større andel av de tidligere beboerne mottok stønad/trygd/pensjon, henholdsvis 37 mot 25 prosent.

Til sammenligning var 31 prosent av beboerne deltagende i arbeidslivet (enten fulltid eller deltid).

Tabell 31: Dagbrukernes tilknytning til arbeidslivet fordelt på om de har bodd på et krisesenter tilbud tidligere eller ikke.

2010-2012. Prosent.

Tilknytning til arbeidslivet	Total			Ikke vært beboer tidligere			Vært beboer tidligere		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012	2010	2011	2012
Hjemmearbeidende	10	10	9	10	10	9	12	11	8
Utearbeidende fulltid	28	28	28	33	33	33	19	19	20
Utearbeidende deltid	16	15	16	17	16	17	15	15	15
Arbeidsøkere	7	6	5	6	5	5	9	7	6
Under utdanning	14	14	14	13	12	13	14	16	16
Stanad/Trygd/Pensjon	26	30	30	23	26	25	32	37	37
Deltarpåkurs	6	5	6	5	5	5	9	6	9
Antall svar (N)	2189	1910	2056	1362	1241	1295	826	669	761

2010: I alt 2278 dagbrukere. Av disse hadde 90 ikke svart på spørsmålet om tilknytning til arbeidslivet.

2011: I alt 2082 dagbrukere. Av disse hadde 172 ikke svart på spørsmålet om tilknytning til arbeidslivet.

2012: I alt 2192 dagbrukere. Av disse hadde 136 ikke svart på spørsmålet om tilknytning til arbeidslivet.

## 5.10 VOLDSUTØVER

De fleste dagbrukerne (87 prosent) var utsatt for en voldsutøver, mens 13 prosent var utsatt for to eller flere.<sup>30</sup> Det var tre prosentpoeng flere i 2012 enn i 2011 som hadde vært utsatt for mer enn én overgriper.

Tabell 32: Hvem var overgriper? Ved en overgriper, brutt ned på opprinnelse. 2010-2012. Prosent.

Hvem var overgriper	Total			Uten innvandrerbakgrunn			Med innvandrerbakgrunn		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012	2010	2011	2012
Talt	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Ektefelle/samboer	52	51	51	47	45	43	59	58	59
Tidligere ektefelle/samboer	34	33	35	37	37	39	30	30	30
Kjæreste	4	4	4	5	6	6	2	2	2
Foreldre	3	4	5	3	5	5	4	4	5
Stemor/stefar	1	1	0,9	1	0,6	1	0,7	2	0,7
Sønn/datter	0,9	0,8	0,9	1	1	1	0,7	0,1	0,8
Annét familiemedlem	2	2	2	2	2	2	2	1	1
Bekjent	3	2	1	3	3	2	2	2	1
Ukjent person	0,5	2	1	0,8	1	1	0,2	1	0,7
Antall svar (N)	1840	1713	1815	991	897	916	808	770	865

2010: I alt 1840 dagbrukere har oppgitt en overgriper (og satt kun ett krys på relasjon), av disse hadde 41 ukjent bakgrunn.

2011: I alt 1713 dagbrukere har oppgitt en overgriper (og kun satt ett krys på relasjon), av disse hadde 45 ukjent bakgrunn.

2012: I alt 1815 dagbrukere har oppgitt en overgriper (og kun satt ett krys på relasjon), av disse hadde 34 ukjent bakgrunn.

De fleste dagbrukerne, på samme måte som beboerne, hadde en nærlasjons til overgriper, som ofte var enten tidligere eller nåværende ektefelle/samboer. Blant dagbrukerne svarte 51 prosent at overgriperen var nåværende ektefelle/samboer, mens dette gjaldt hele 73 prosent av beboerne. Videre oppga 35 prosent av dagbrukerne at overgriperen var tidligere ektefelle/samboer, mens dette kun gjaldt 13 prosent av beboerne. Det var altså mer vanlig at overgriperen var nåværende ektefelle/samboer blant beboerne, mens dagbrukerne i større grad var utsatt for overgrep fra tidligere ektefelle/samboer.

Ektefelle/samboer ble oftere oppgitt som overgriper blant dagbrukere med innvandrerbakgrunn enn uten. Motsatt mønster viser seg når vi ser på tidligere ektefelle/samboer. Man kan derfor anta at dagbrukere med innvandrerbakgrunn oftere lever i samliv med overgriperen, mens dagbrukere uten innvandrerbakgrunn i større grad har brutt ut av ekteskapet/samboerskapet.

Det har kun vært mindre endringer over tid.

Blant dagbrukerne som var utsatt for flere overgripere, var overgriperne som regel enten foreldre (34 prosent), annet familiemedlem (32 prosent), tidligere ektefelle/samboer (27 prosent) eller ektefelle/samboer (23 prosent). Andelene er forholdsvis stabile over tid. Det var mer vanlig blant dagbrukerne med innvandrerbakgrunn at overgriperne var annet familiemedlem, eller ektefelle/samboer. Blant dagbrukere uten innvandrerbakgrunn var det mer vanlig at overgriperne var tidligere ektefelle/samboer, kjæreste stemor/stefar, sønn/datter eller bekjente.

Tabell 33: Hvem var overgriper? Ved flere overgripere, brutt ned på opprinnelse. 2010-2012. Prosent.

Hvem var overgriper?	Total			Uten innvandrerbakgrunn			Med innvandrerbakgrunn		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012	2010	2011	2012
Ektefelle/samboer	24	26	23	25	28	20	24	25	25
Tidligere ektefelle/samboer	27	29	27	34	34	31	22	24	24
Kjæreste	6	5	8	8	7	12	4	3	3
Foreldre	28	34	34	25	34	35	31	34	34
Stemor/stefar	2	6	7	2	9	10	3	3	5
Sønn/datter	5	5	6	8	7	9	2	4	3
Annét familiemedlem	37	33	32	30	23	20	43	44	45
En eller flere bekjente	18	20	26	23	22	30	16	18	22
En eller flere ukjente	14	17	15	13	16	15	14	18	15
Antall svar (N)	317	195	262	122	86	124	186	103	130

2010: I alt 317 dagbrukere har oppgitt flere overgripere og svert på spørsmålet om relasjon, av disse hadde ni ukjent bakgrunn.

2011: I alt 195 dagbrukere har oppgitt flere overgripere og svert på spørsmålet om relasjon, av disse hadde seks ukjent bakgrunn.

2012: I alt 262 dagbrukere har oppgitt flere overgripere og svert på spørsmålet om relasjon, av disse hadde åtte ukjent bakgrunn.

I 2012 ble det for første gang spurt dagbrukerne om overgripers kjønn. Det var mulig å krysse for begge kjønn dersom man hadde vært utsatt for overgrep fra både kvinne og mann.

De aller fleste (90 prosent) hadde vært utsatt for en manlig overgriper. 16 prosent av dagbrukerne hadde vært utsatt for en kvinnelig overgriper. Denne andelen var 13 prosent blant beboerne.

Blant de som hadde vært utsatt for en kvinnelig overgriper var det en stor andel som også hadde vært utsatt for en manlig overgriper. Totalt 319 har svart kvinne på spørsmål om overgripers kjønn. Av disse har 122 også krysset av for mann, noe som betyr at de har vært utsatt for flere overgripere av ulikt kjønn. 197 dagbrukere har kun vært utsatt for kvinnelig overgriper(e). 123 av disse er menn.

Tabell 34: Kjønn på overgriper(ene), brutt ned på opprinnelse. 2012. Prosent.

Overgriperskjønn	Totalt	Uten innvandrerbakgrunn	Med innvandrerbakgrunn
Kvinne	16	16	14
Mann	90	88	93
Antall svar (N)	2037	1033	965

2012: I alt 2192 dagbrukere. Av disse har 155 ikke svart på overgriperskjønn og 46 har ukjent bakgrunn

## 5.11 ÅRSAK TIL DAGSBESØK

Tabell 35: Årsak til kontakt med krisesenter tilbudene ved første besøk etter opprinnelse. 2010 - 2012. Prosent.

Årsak til henvendelse	Total			Uten innvandrerbakgrunn			Med innvandrerbakgrunn		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012	2010	2011	2012
Fysisk vold	49	47	49	48	48	49	50	45	49
Psykisk vold	79	82	82	82	85	85	76	78	77
Trusler	58	54	58	62	57	60	56	50	56
Materiell vold	14	17	18	18	20	21	10	13	16
Barnemishandling	5	6	7	5	7	8	5	5	6
Tvangsekteskap	2	1	2	0	0	0	4	3	3
Voldtekts	5	5	6	7	7	7	3	3	4
Incest mot bruker	2	1	1	2	2	2	0,7	0,4	0,5
Incest mot brukers barn	0,6	0,8	0,7	0,8	0,8	0,8	0,4	0,7	0,5
Annен seksuell vold	5	4	4	7	5	4	4	4	3
Utsatt for menneskehandel	1	0,6	0,7	0	0	0	2	1	1
Annet	16	16	16	15	15	14	17	17	19
Antall svar (N)	2242	1992	2142	1159	1038	1073	1030	902	1025

2010: I alt 2278 dagbrukere. Av disse hadde 36 ukjent årsak og 60 ukjent bakgrunn

2011: I alt 2082 dagbrukere. Av disse hadde 90 ukjent årsak og 56 ukjent bakgrunn

2012: I alt 2192 dagbrukere. Av disse hadde 50 ukjent årsak og 46 ukjent bakgrunn

82 prosent av dagbrukerne henvendte seg til krisesentrene som følge av psykisk vold. 58 prosent hadde blitt truet, mens omrent halvparten av dagbrukerne svarte at fysisk vold var årsak til at de tok kontakt. 18 prosent henvendte seg til krisesenteret på grunn av materiell vold. Syv prosent oppga barnemishandling som årsak, seks prosent svarte voldtekts, og fire prosent hadde blitt utsatt for annen seksuell vold.

Flere beboere (64 prosent) enn dagbrukere (49 prosent) oppga fysisk vold som årsak til henvendelsen. Når det gjelder andelen som svarte psykisk vold, var forskjellen liten. Det var også en større andel av beboerne (66 prosent) enn dagbrukerne (58 prosent) som oppga trusler som årsak.

Psykisk vold var en litt vanligere årsak blant dagbrukere uten innvandrerbakgrunn (86 prosent), enn dagbrukerne med innvandrerbakgrunn (77 prosent). Trusler og materiell vold ble litt oftere oppgitt som årsak blant dagbrukere uten innvandrerbakgrunn.

16 prosent av dagbrukerne oppga "annet" som årsak til henvendelsen. Flere spesifiserte at de var på krisesenteret for å få oppfølging. Dette kan være dagbrukere som tidligere har vært i kontakt med krisesenter tilbuddet, enten på telefon, som beboere eller dagbrukere tidligere år. Samlivsproblemer, krangle, rusproblematikk, praktisk hjelp, barnefordeling, økonomisk vold og ulik typer rådgivning var andre ting som ofte ble nevnt.

## 5.12 HENVISNING TIL HJELPEINSTANSER

Langt færre dagbrukere enn beboere ble henviset videre til hjelpeinstanser. 80 prosent av beboerne ble ved første opphold henviset videre, mot 51 prosent av dagbrukerne. Dagbrukerne som tidligere har vært beboere, ble i mindre grad henviset videre til hjelpeapparatet enn andre dagbrukere. Dette kan muligens skyldes at nødvendige henvisninger ble gjort mens de var beboere. I løpet av de siste årene har det vært en svak økning i andelen dagbrukere som ikke henvises videre.

Tabell 36: Henvisninger til hjelpeapparatet ved første besøk etter opprinnelse. 2010 - 2012. Prosent.

Henvisninger til hjelpeapparatet	Total			Uten innvandrerbakgrunn			Med innvandrerbakgrunn		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012	2010	2011	2012
Advokat	27	24	24	26	23	23	27	25	24
Politi	14	14	14	14	13	15	14	14	14
Familievennkontor	7	8	10	8	11	10	6	6	10
Lege/legevaktt	7	6	7	8	7	9	7	6	5
Barneværn	7	7	6	6	6	6	8	7	6
NAV/sosialkontor	12	11	11	8	7	7	17	14	15
Psykolog o.l.	3	3	4	4	5	5	2	1	2
Boligkontor	2	2	2	2	2	1	3	2	3
Annét krisesenter	2	2	3	1	2	2	2	2	3
RPT/BUP	0,7	0,6	0,7	1	1	0,8	0,3	0,4	0,7
Flyktninginstans	0,4	0,5	0,6	0	0	0	0,9	1	1
Helseasster/-stasjon	2	0,9	1	1,5	1	2	2	0,5	1
Andre	5	7	5	4	6	4	7	8	5
Ingen henvisning	45	48	49	49	51	52	41	46	46
Antall svar (N)	2218	2029	2149	1150	1044	1069	1024	935	1035

2010: I alt 2278 dagbrukere. Av disse hadde 60 ikke svart på spørsmålet om henvisning og 60 hadde ukjent bakgrunn

2011: I alt 2082 dagbrukere. Av disse hadde 53 ikke svart på spørsmålet om henvisning og 56 hadde ukjent bakgrunn

2012: I alt 2082 dagbrukere. Av disse hadde 43 ikke svart på spørsmålet om henvisning og 46 hadde ukjent bakgrunn

De vanligste henvisningsinstansene var advokat (24 prosent) eller politi (14 prosent). Det var også en del som ble henvist til NAV (11 prosent), familiekontor (10 prosent), barneværn (6 prosent) eller lege/legevakts (7 prosent). Tallene er forholdsvis stabile sammenlignet med tidligere år.

Dagbrukere med innvandrerbakgrunn ble litt oftere henvist til hjelpeapparatet enn dagbrukere uten innvandrerbakgrunn, henholdsvis 54 prosent mot 48 prosent.

Tabell 37: Henvisning til hjelpeapparatet (første dagsbesøk) blant de som ikke har bodd på et krisesenter tilbud tidligere og de som har vært beboere. 2010-2011. Prosent.

Henvisninger til hjelpeapparatet	Total			Ikke vært beboer tidligere			Vært beboer tidligere		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012	2010	2011	2012
Advokat	27	24	24	31	27	27	20	17	18
Politi	14	14	14	15	14	16	13	12	12
Familiekontor	7	8	10	9	11	13	4	4	5
Lege/legevakts	7	6	7	8	8	8	7	4	6
Barneværn	7	7	6	7	6	5	7	8	7
NAV/sosialkontor	12	11	11	11	9	9	15	13	13
Psykolog o.l.	3	3	4	3	3	4	3	2	3
Boligkontor	2	2	2	2	2	2	4	2	3
Annét krisesenter	2	2	3	2	2	3	1	0,8	2
PPT/BUP	0,7	0,6	0,7	0,5	0,5	0,4	1	1	1
Flyktninginstans	0,4	0,5	0,6	0,4	0,5	0,6	0,4	0,4	0,6
Helseaseter/-stasjon	2	0,9	1	2	0,7	0,7	1	1	2
Andre	5	7	5	6	7	5	5	5	5
Ingen henvisning	45	48	49	42	42	44	51	59	58
Antall svar (N)	2218	2029	2149	1392	1317	1364	826	712	785

2010: I alt 2278 dagbrukere. Av disse hadde 60 ikke svar på spørsmålet om henvisning

2011: I alt 2082 dagbrukere. Av disse hadde 53 ikke svar på spørsmålet om henvisning

2012: I alt 2192 dagbrukere. Av disse hadde 43 ikke svar på spørsmålet om henvisning

er et generelt mønster at bistand utover samtale oftere ble gitt ved opphold enn dagsbesøk. Beboere med innvandrerbakgrunn mottok i noe større grad støtte/praktisk hjelp enn beboere uten innvandrerbakgrunn, henholdsvis 23 mot 14 prosent. Litt flere av dagbrukerne uten innvandrerbakgrunn (96 prosent) fikk bistand i form av samtale enn de med innvandrerbakgrunn (89 prosent).

Tabell 38: Bistand fra krisesenter tilbuddet ved første besøk etter opprinnelse. 2010-2012. Prosent

Bistand fra krisesenteret	Total			Uten innvandrerbakgrunn			Med innvandrerbakgrunn		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012	2010	2011	2012
Samtale	94	93	93	96	97	96	91	88	89
Støtte/praktisk hjelp	24	22	18	19	15	14	32	30	23
Tilbud om å bo på sentrert	16	16	16	16	15	14	16	18	18
Blitt fulgt til hjelpeapparatet	5	4	5	5	3	6	6	5	5
Gruppe/nettverk	4	2	3	3	1	1	4	3	5
Hjemmebesøk	-	-	2	-	-	3	-	-	2
Hjelp til å finne bolig	2	2	1	1,1	1	1	2	2	1
Hjelp til flytting	0,7	1	1	0,2	0,4	2	1	2	1
Barnepass	1	1	1	0,6	0,6	0,6	2	2	2
Andre tilbud til barn	2	2	1	2	2	1	2	2	2
Barnskontakt med far/mor	0,3	0,6	0,9	0,5	0,5	0,9	0	0,6	0,9
Anné bistand	6	5	5	5	3	4	7	6	5
Ingen bistand	0,6	0,8	0,7	0,5	0,7	0,7	0,6	0,9	0,8
Antall svar (N)	2261	2068	2177	1165	1055	1084	1038	960	1047

2010: I alt 2278 dagbrukere. Av disse hadde 17 ikke svar på spørsmålet om bistand

2011: I alt 2082 dagbrukere. Av disse hadde 14 ikke svar på spørsmålet om bistand

2012: I alt 2192 dagbrukere. Av disse hadde 15 ikke svar på spørsmålet om bistand

og 46 hadde ukjent bakgrunn

Dagbrukerne som tidligere har vært beboere mottok i noe større grad støtte og praktisk hjelp sammenlignet med øvrige dagbrukere. En høyere andel av dagbrukerne som ikke hadde bodd ved et krisesenter tidligere fikk botilbud og samtale.

## 5.13 BISTAND FRA KRISESENTER TILBUDET

Dagtilbuddet handler i stor grad om å kunne komme for samtale, råd og veiledning. Det er derfor ikke overraskende at 93 prosent av dagbrukerne fikk bistand i form av samtaler. Andelen er forholdsvis lik foregående år. Omrent alle dagbrukere har fått en eller annen form for bistand.

Etter samtale, er støtte/praktisk hjelp den bistanden som oftest blir gitt. 18 prosent mottok slik bistand i 2012, og det er en tendens til en svak nedgang i løpet av de tre siste årene. Denne typen bistand var imidlertid mer vanlig blant beboerne, hvor det ble gitt støtte/praktisk hjelp ved 64 prosent av førstegangsopholdene. Det ble også oftere gitt følge til hjelpeapparat ved første opphold (34 prosent) enn det som var tilfelle ved første dagsbesøk (5 prosent). Det

Tabell 39: Bistand fra krisesenter tilbude t (første dagsbesøk) blant de som ikke har bodd på et krisesenter tilbud tidligere og de som har vært beboere 2010-2012. Prosent.

Bistand fra krisesenteret	Total			Ikke vært beboer tidligere			Vært beboer tidligere		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012	2010	2011	2012
Samtale	94	93	93	95	96	96	90	88	87
Støtte/praktisk hjelp	24	22	18	20	19	11	33	27	29
Tilbud om å bo på senteret	16	16	16	20	21	21	9	9	7
Blitt fulgt til hjelpeapparatet	5	4	5	4	4	3	7	5	9
Gruppe/nettverk	4	2	3	2	1	1	6	4	6
Hjemmebesøk	-	-	2	-	-	0,5	-	-	5
Hjelp til å finne bolig	2	2	1	1	1	0,3	2	3	3
Hjelp til flytting	0,7	1	1	0,1	0,2	0,2	2	2	3
Barnepass	1	1	1	1	1	0,7	1	0,8	2
Andre tilbud til barn	2	2	1	1	1	0,4	3	4	2
Barnskontakt med far/mor	0,3	0,6	0,9	0,3	0,5	0,6	0,4	0,7	1
Annen bistand	6	5	5	6	5	4	6	5	5
Ingen bistand	0,6	0,8	0,7	0,3	0,7	0,4	1	1	1,3
Antall svar (N)	2261	2068	2177	1412	1340	1378	849	728	799

2010: I alt 2278 dagbrukere. Av disse hadde 17 ikke svar på spørsmålet om bistand

2011: I alt 2082 dagbrukere. Av disse hadde 14 ikke svar på spørsmålet om bistand

2012: I alt 2192 dagbrukere. Av disse hadde 15 ikke svar på spørsmålet om bistand

Fem prosent oppga at de har fått "annen" bistand. I de åpne kommentarene var det mange som skrev at dagbrukeren hadde benyttet seg av ulike typer oppfølging, advokathjelp/juridisk hjelp, samt hjelp til utfylling av skjema/søknader.

## 6 BARN PÅ KRISESENTERTILBUDENE

### 6.1.1 BARN I KRISESENTERTILBUDENE

1763<sup>27</sup> barn oppholdt seg på krisesentrene sammen med en omsorgsperson i 2012. Antall barn var 1725 i 2011. 51 prosent av beboerne hadde med seg barn da de besøkte krisesenter tilbuddet for første gang. Andelen har ikke endret seg nevneverdig de siste årene.

En større andel av beboerne med innvandrerbakgrunn enn uten innvandrerbakgrunn hadde med seg barn, henholdsvis 55 og 43 prosent, noe som er i samsvar med tidligere år.

Tabell 40: Beboere som hadde barn med på krisesenter tilbudene fordelt på antall barn og beboerens opprinnelse. Første opphold. 2010 - 2012. Prosent.

Antall barn	Total			Uten innvandrerbakgrunn			Med innvandrerbakgrunn		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012	2010	2011	2012
Ialt	100	100	100	100	100	100	100	100	100
1 barn	46	49	52	49	48	46	45	49	54
2 barn	34	33	33	34	36	39	34	32	31
3 barn	12	12	12	10	10	11	14	12	13
4 barn	5	4	2	5	4	3	5	4	2
5 eller flere	2	2	1	2	2	2	2	3	1
Antall svar (N)	1058	966	1041	327	304	306	723	653	729

2010: 1058 beboere hadde med barn til senteret. I totalkolonnen er alle som har oppgitt barn inkludert, også de som har ukjent bakgrunn  
 2011: 966 beboere hadde med barn til senteret. I totalkolonnen er alle som har oppgitt barn inkludert, også de som har ukjent bakgrunn  
 2012: 1041 beboere hadde med barn til senteret. I totalkolonnen er alle som har oppgitt barn inkludert, også de som har ukjent bakgrunn

52 prosent hadde med seg ett barn til krisesenter tilbuddet, mens 33 prosent hadde med to barn og 12 prosent hadde med tre barn. Sammenlignet med tidligere år er fordelingen relativt lik, med en svak økning i andelen som har med ett barn. Dette skyldes en økning blant beboere med innvandrerbakgrunn.

### 6.1.2 ANTALL OVERNATTINGSDØGN FOR BARN

Totalt ble det registrert 2154 opphold av barn i 2012. Et barneopphold varte i gjennomsnitt 31 døgn. Vi har tidligere sett at et gjennomsnittlig opphold for voksne varte i 30 døgn.

Tabellen nedenfor viser antall overnattingsdøgn for barn i individstatistikken i 2010-2012. Gjennomgangen av registreringene over tid har vist at det ikke alltid er en konsekvent føring av barn og barnehedd. I noen tilfeller er det ført opp barn på beboerskjema uten at det er registrert overnattingsdøgn for disse, og i andre tilfeller er det registrert overnattingsdøgn for barn uten at det er oppgitt hvor mange som er med til senteret. Tallene som omhandler barn bør derfor tolkes som et anslag.

<sup>27</sup> Tallet på antall barn er funnet ved å summere opp antall barn som var med beboere som hadde førstegangsopphold på senteret. Siden det ikke er gitt at en beboer har med seg samme antall barn for hvert opphold, er dette kun minimum antall barn som har vært på sentrene. Totalt antall registrerte barneopphold er 2154.

Tabell 41: Oversikt over antall overnattning døgn barn

År	Antall barn døgn
2012	66130
2011	61095
2010	64850

### 6.1.3 BARNAS ALDER

Tabellen nedenfor viser fordelingen av barn i ulike aldersgrupper ved beboerens første opphold på krisesenter tilbudene i 2010-2012. I tabellen er barna analyseenhet.

Tabell 42: Barnas alder ved første opphold på krisesenter tilbudene fordelt på beboernes opprinnelse. 2010-2012. Prosent.

Barnas alder	Total			Uten innvandrerbakgrunn			Med innvandrerbakgrunn		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012	2010	2011	2012
Talt	100	100	100	100	100	100	100	100	100
0-5 år	50	49	55	45	44	49	52	52	58
6-12 år	33	35	31	33	38	35	33	34	29
13-17 år	13	13	12	18	15	14	11	13	11
18 år og over	4	2	2	5	3	2	4	1	2
Antall barn (N)	1994	1725	1763	600	527	536	1379	1184	1217

2010: I alt 1994 barn var med til senteret (ved første opphold). 15 av disse manglet opplysninger om beboers bakgrunn.

2011: I alt 1725 barn var med til senteret (ved første opphold). Ni av disse manglet opplysninger om beboers bakgrunn.

2012: I alt 1763 barn var med til senteret (ved første opphold). Ti av disse manglet opplysninger om beboers bakgrunn.

Alderssammensetningen blant barna har vært ganske stabil over tid, men tabellen viser en liten økning i andelen små barn (0-5 år). 55 prosent av barna var fem år eller yngre, mens ca. en av tre var i alderen seks til tolv år.

Gjennomsnittsalderen blant barna som har en forelder med innvandrerbakgrunn var litt lavere enn blant barna som har en forelder uten innvandrerbakgrunn. Ni prosentpoeng flere barn i alderen fem år eller yngre har en forelder med innvandrerbakgrunn.

### 6.1.4 BEKYMRSMELDING TIL BARNEVERN

Krisesenter tilbudene har en lovpålagt opplysningsplikt til barnevernet. Opplysningsplikten trer i kraft når det er grunn til å tro at barn blir mishandlet i hjemmet, at barn opplever omorgossomt eller at barn viser vedvarende atferdsvansker.<sup>38</sup>

For beboere som har barn under 18 år (enten med på senteret eller hjemmeboende), ble krisesenter tilbudet bedt om å krysse av for om de har sendt bekymrsmelding til barnevernet. Ved 25 prosent av førstegangsoppholdene hvor beboeren hadde barn under 18 år ble det sendt bekymrsmelding til barnevernet. I 47 prosent av tilfellene var barnevernet allerede involvert. For 29 prosent av beboerne ble det ikke sendt bekymrsmelding til barnevernet og barnevernet var heller ikke involvert.<sup>39</sup> Dette er en nedgang fra 33 prosent i 2011.

<sup>38</sup>Oppnr. 96 "Om lov om kommunale krisesenter tilbod (krisesenterlova)".

<sup>39</sup> 29 av førstegangsoppholdene hvor det ikke er notert at beboeren hadde barn under 18 år er det likevel svart på spørsmålet om bekymrsmelding. Disse er ekskludert fra analysen. På til sammen 1104 skjema med barn under 18 år er spørsmålet om bekymrsmelding besvart.

Til sammen 197 beboere med barn under 18 år dro tilbake til overgriper etter sitt første opphold på krisesenter tilbudet. For 94 (48 prosent) av disse beboerne ble det sendt bekymrsmelding til barnevernet. For 57 av beboerne (30 prosent) var barnevernet allerede involvert, mens de resterende 42 beboerne (22 prosent) ikke opplevde at det ble sendt bekymrsmelding og barnevernet var heller ikke involvert fra før.<sup>40</sup> De sistnevnte beboerne hadde til sammen 70 barn under 18 år, enten hjemmeboende eller med på senteret.

### 6.2 DAGBRUKERE MED BARN

57 prosent av dagbrukerne i 2012 hadde hjemmeboende barn, litt flere blant de med innvandrerbakgrunn (59 prosent) enn de uten innvandrerbakgrunn (55 prosent).<sup>41</sup>

53 prosent hadde ett eller flere hjemmeboende barn under 18 år, mens syv prosent hadde hjemmeboende barn over 18 år. Det er ingen nevneverdig forskjell sammenlignet med 2011. Til sammen hadde dagbrukerne 202 hjemmeboende barn over 18 år og 1988 hjemmeboende barn under 18 år.

Blant dagbrukere som hadde barn under 18 år ble det ved åtte prosent av førstegangssøkende sendt bekymrsmelding til barnevernet, mens barnevernet allerede var involvert i 36 prosent av tilfellene.<sup>42</sup> I 56 prosent av tilfellene ble det ikke sendt bekymrsmelding til barnevernet, og barnevernet var heller ikke involvert fra før.

### 6.3 GRAVIDITET

Kvinner som er utsatt for vold kan finne seg i en særlig sårbar situasjon dersom de er gravide, siden overgrep som rettes mot dem selv også setter barnet i fare.

I 2012 var fem prosent av de kvinnelige beboerne gravide ved sitt første opphold på krisesenteret.<sup>43</sup> Andelen gravide har holdt seg stabil over tid. En litt større andel av beboere med innvandrerbakgrunn var gravide (seks prosent), sammenlignet med beboere uten innvandrerbakgrunn (to prosent).

Tre prosent av dagbrukerne var gravide da de kom til krisesenteret første gang. Dette gjelder henholdsvis fire prosent av dagbrukere med innvandrerbakgrunn og én prosent av dagbrukere uten innvandrerbakgrunn.

<sup>40</sup>For fire av de 197 kvinnene var det ikke svart på spørsmålet om bekymrsmelding til barnevernet.

<sup>41</sup>Av 2176 dagbrukere, 15 hadde svart "vet ikke" på spørsmålet om dagbrukeren hadde hjemmeboende barn, og er ikke med i prosentueringen.

<sup>42</sup>155 dagbrukere hadde barn under 18 år, av disse var det 27 tilfeller ikke svart på spørsmålet om bekymrsmelding.

<sup>43</sup>Av totalt 1898 kvinner (inkluderer også de som svarte vet ikke) 27 hadde ikke besvart spørsmålet.

## 6.4 KRISERENTRENE TILBUD TIL BARN

38 av de 47 krisesenter tilbudene til kvinner og 31 av de 40 tilbudene til menn hadde egne ansatte som primært jobbet med barn. Tilbudene til kvinner hadde totalt 58 ansatte i barnefaglige stillinger og 231 ansatte i miljø-/aktivitetsstillinger som primært jobbet med barn. For tilbudene til menn var antallet henholdsvis 45 og 123 personer.

35 av de 38 tilbudene til kvinner som hadde ansatte som primært jobbet med barn, oppga at det var et krav om relevant utdanning til barnefaglige stillinger. Dette gjaldt alle 31 tilbudene til menn som hadde ansatte som primært jobbet med barn.

Tabell 43 viser en oversikt over hvor mange sentre som har ulike tilbud til barn.

Tabell 43: Tilbud til barn ved krisesenter tilbud, 2011-2012.

	Tilbud kvinner			Tilbud menn		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012
Enesamtaler for barn med/uten mor/far tilstede	40	41	39	17	35	33
Gruppesamtaler/-tilbud for barn	8	7	8	3	4	6
Egne samarbeidsopplegg med andre offentlige helse/tjenester	19	25	27	8	24	23
Bistand ved samvær med far/etermor/overlevering	24	27	24	12	25	26
Oppfølging av barn som tidligere har hatt opphold ved krisesenter tilbuddet	28	29	34	12	24	31
Barnehagetilbud - i egen regi eller avtale med annen barnehage	16	14	16	7	10	13
Skyssordning til/fra barnehage/skole	17	24	24	4	17	20
Fritidsaktiviteter for barn i regi av krisesenter tilbuddet	31	37	34	15	27	25
Fritidsaktiviteter for barn i regi av frivillige organisasjoner	18	27	28	9	18	22
Lekeplass ute	42	41	41	12	25	25
Andre tilbud til barn	7	13	16	3	7	15
Høring til barn	-	0	1	-	1	2
Totalt antall krisesenter tilbud (N)	50	47	47	22	39	40

Resultatene for krisesenter tilbud til kvinner viser at det jevnlig over har vært små endringer sammenlignet med 2011, men det har vært en økning i antall senter som har oppfølging av barn som tidligere har hatt opphold. Sammenlignet med 2010 har det vært en økning i antall senter som har tilbud til barn på flere områder. Dette kan tyde på et økt fokus på barns behov, og at krisesenterloven har hatt en effekt i retning av en bedre tilpasning av tilbudene for barn.

Når det gjelder krisesenter tilbuddet til menn, viser sammenligningen med 2011 spesielt en økning i antall tilbud som har oppfølging av barn som tidligere har bodd på senteret, fritidsaktiviteter for barn (enten i regi av krisesenter tilbuddet eller frivillige organisasjoner) og

andre tilbud til barn.

De generelt vanligste tilbudene til barn er lekeplass ute, enesamtaler for barn med/uten mor/far til stede, oppfølging av barn som tidligere har hatt opphold og fritidsaktiviteter for barn.

Krisesenter tilbudene er også bedt om å gi en oversikt over antall og hvilke type rom de har. 26 av tilbudene til kvinner hadde aktivitetsrom, 24 hadde ungdomsrom og 38 hadde lekerom. Av tilbudene til menn hadde fem aktivitetsrom, åtte ungdomsrom og ti lekerom.

## 7 ORGANISERINGEN AV TILBUDENE TIL MENN OG KVINNER

I dette kapittelet presenteres resultater fra registreringsskjemaet om organisering, kapasitet og faciliteter som krisesenter tilbudene fylte ut ved overgangen til 2013. På dette skjemaet skulle sentrene først fylle ut informasjon om tilbuddet for menn og kvinner slik det var utformet ved overgangen til 2013, og deretter oppgi opplysninger basert på driften i 2012. Nedenfor er en oversikt over hvilke krisesenter tilbud som leverte samleskjema for tilbud til kvinner og menn.

Tabel 44: Oversikt over leverte samleskjema 2012:

Navn på krisesenter tilbud	Levert skjema for tilbud kvinner	Levert skjema for tilbud menn
Alta Krisesenter	X	X
Asker og Bærum Krisesenter	X	X
Drammensregionens interkommunale Krisesenter	X	X
Gjøvik krisesenter	X	X
Glåmdal krisesenter KS	X	X
Gudbrandsdal Krisesenter	X	X
Halden krisesenter	X	X
Harstad Krisesenter	X	X
Innre Østfold Krisesenter	X	
Kongsberg krisesenter	X	X
Krise- og incestsenteret for Fredrikstad	X	X
Krisesenter for Sunnmøre, avd. kvinner	X	
Krisesenter for Sunnmøre, avd. menn		X
Krisesenter i Moss IKs	X	
Krisesenter Vest KS avd Haugesund	X	X
Krisesenter Vest KS avd Stord	X	
Krisesenteret for Bergen og omegn	X	X
Krisesenteret for Molde og omegn KS	X	X
Krisesenteret for Orkland og omegn	X	X
Krisesenteret for Tromsø og omegn	X	
Krisesenteret i Røldal KS	X	X
Krisesenteret i Hønefoss	X	X
Krisesenteret i Midt-Troms	X	X
Krisesenteret i Nord-Trøndelag	X	
Krisesenteret i Rana	X	X
Krisesenteret i Salten	X	X
Krisesenteret i Sogn og Fjordane	X	X
Krisesenteret i Stavanger	X	X

Krisesenteret i Telemark	X	X
Krisesenteret Vest KS av Odda	X	
Krisesenteret Vesterålen	X	X
Mosjøen krisesenter	X	X
Narvik og omegn krisesenter	X	X
Norasenteret IKS	X	X
Nordmøre Krisesenter KS	X	X
Oslo Krisesenter	X	X
Romerike Krisesenter IKS	X	X
Sørlandskrise- og incestsenter	X	X
Sarpsborg Krisesenter	X	X
Stiftelsen Eva krisesenter	X	X
Stiftelsen Hamar krisesenter	X	X
Stiftelsen krisesenteret i Vestfold	X	X
Stiftelsen Vest-Agder Krisesenter	X	X
Sør-Helgeland krisesenter	X	X
Trondheim krisesenter	X	X
Vest-Finnmark krisesenter	X	
Voss Krisesenter	X	X
Østre Agder Krisesenter	X	X

Til sammen 47 krisesenter tilbud for kvinner og 40 krisesenter tilbud for menn leverte samleskjema for 2012-2013. Det betyr at alle tilbud til kvinner som denne statistikken er basert på, har levert samleskjema. At noen sentre ikke har levert samleskjema for menn, betyr ikke at de er helt uten et tilbud til menn. En del som har levert samleskjema for menn, har ikke et fullt utbygd tilbud. En del av variasjonene i tilbud til menn har gjort det vanskelig å fylle ut samleskjema, en tilbakemelding som også har gått igjen tidligere år.

Denne fremstillingen vil være temabasert og resultatene for tilbudene til menn og kvinner vises i samme kapittel. Man bør imidlertid være oppmerksom på at mange av tilbudene til menn er i samme lokaler som for kvinner, eller på annen måte samlokalisert. I slike tilfeller kan opplysninger om eksempelvis lokaler, belegg og bemanning være overlappende mellom tilbudene.

## 7.1 ORGANISERING AV TILBUDENE TIL MENN

36 av de 40 tilbudene til menn som leverte samleskjema drives i regi av tilbuddet for kvinner.<sup>44</sup> Tre tilbud er drevet i regi av kommunen. Ett tilbud har svart "annen organisasjon" og kommentert at de ikke har et godkjent hus for menn.

Organisasjonsformen varierer mellom de ulike tilbudene. 12 er organisert som kommunal virksomhet, mens ti er organisert som interkommunale selskap (IKS). Ni er stiftelser, mens ni drives som privat/frivillig virksomhet.

<sup>44</sup>Ett av disse kommenterte at tilbuddet til menn ble opplast da tilbuddet til kvinner flyttet inn i nye lokaler 01.07.2013.

## 7.2 ORGANISERING AV TILBUDENE TIL KVINNER

31 av de 47 tilbudene til kvinner er en videreføring av krisesenteret (samme organisasjonsstruktur) slik det var før krisesenterlova. For 15 av de 16 sentrene der tilbuddet ikke er en videreføring, er det etablert et nytt tilbud i regi av kommunen. I ett tilfelle er det etablert et nytt tilbud i regi av andre organisasjoner.

Tilbudene til kvinner har også ulik organisasjonsform. Elleve er organisert som en kommunal virksomhet og 16 som interkommunale selskap. Ti tilbud drives som frivillig/privat virksomhet og ni er stiftelser.

## 7.3 TILRETTELEGGING FOR PERSONER MED NEDSATT FUNKSJONSEVN

Krisesenterloven spesifiserer at personer med nedsatt funksjonsevne har krav på et likeverdig tilbud. Kommunene er pålagt å finne alternative løsninger dersom et krisesenter tilbud ikke er tilrettelagt for brukere med funksjonsnedsættelse. Individsstatistikk for 2012 viser at seks prosent av beboerne og fem prosent av dagbrukerne hadde en eller annen form for funksjonsnedsættelse.

Tabellen nedenfor viser en oversikt over hvor mange av krisesenter tilbudene som var tilrettelagt for ulike typer funksjonsnedsættelse. Det er sentrenes egen vurdering som ligger til grunn, og det er ikke spesifisert i skjemaet hva slags tilrettelegging som tilbys.

Tabell 45: Antall tilbud som er tilrettelagt for personer med nedsatt funksjonsevne. 2010-2012.

	Tilbud kvinner			Tilbud menn		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012
Nedsatt bevegelsesevne	27	31	32	14	21	24
Nedsatt synsevne	13	10	12	7	9	9
Nedsatt hørsel	9	9	9	6	10	7
Annen funksjonsnedsættelse	13	18	16	9	15	13
Totalt antall krisesenter tilbud (N)	50	47	47	22	39	40

32 av tilbudene til kvinner og 24 av tilbudene til menn var tilrettelagt for personer med nedsatt bevegelsesevne. Tolv tilbud til kvinner og ni tilbud til menn var tilrettelagt for personer med nedsatt synsevne, og ni tilbud til kvinner og syv tilbud til menn er tilrettelagt for personer med nedsatt hørsel. 16 tilbud til kvinner og 13 tilbud til menn var tilrettelagt for personer med annen funksjonsnedsættelse. Andelene har ikke endret seg mye over tid.

## 7.4 KRISSESENTERTILBUDENES FACILITETER

Tabellen nedenfor viser hvor mange krisesenter tilbud som hadde ulike faciliteter i 2012. Alle tilbudene til kvinner hadde faciliteter som dataspill/playstation/TV og bøker/blader/aviser. 45 av 47 tilbud til kvinner har tilgang til PC/intemet, og 44 hadde uteplass, for eksempel hage, terrasse, bakgård. De fleste av tilbudene til menn hadde samme faciliteter som tilbudene til kvinner, noe som kan ses i lys av at de fleste er organisert i regi av tilbuddet til kvinner.

Tabell 46: Fasiliteter på krisesentertilbudene 2012.

	Tilbud til kvinner		Tilbud til menn	
	2011	2012	2011	2012
PC/internet	45	45	33	36
Dataspill/Playstation/TV	45	47	31	32
Baker/blader/aviser	45	47	32	34
Uteplass, for eksempel hage, terrasse, bakgård	43	44	28	26
Totalt antall krisesentertilbud (N)	47	47	39	40

## 7.5 PERSONELL

Siden 2007 har det blitt innhentet informasjon om ansatte og frivillige vakter som er tilknyttet krisesentrene. Det skilles mellom ordinære stillinger, heltid eller deltid, samt frivillige vakter.<sup>45</sup> Fra og med 2010 er det skilt mellom tilbud til menn og kvinner, men vær oppmerksom på at det i mange tilfeller var de samme personene som jobbet begge plassene, og således er registrert to ganger.

Tabellen under viser antall ansatte i heltidsstillinger, deltidsstillinger og frivillige vakter, samt hvor mange årsverk disse utgjør til sammen.

Tabell 47: Ansatte og årsverk ved krisesentertilbud for kvinner. 2010-2012.<sup>46</sup>

	2010 (N=49)			2011 (N=47)			2012 (N=47)		
	Heltid	Deltid	Frivillige vakter	Heltid	Deltid	Frivillige vakter	Heltid	Deltid	Frivillige vakter
Antall ansatte	172	337	255	194	381	146	187	388	103
Antall årsverk	168,7	155,6	70,7	174,7	165,5	39,7	178,25	176,32	20*

\*To krisesentertilbud svarer «vet ikke».

I 2012 var det 575 ansatte ved krisesentertilbudene for kvinner, totalt samme antall som i 2011. Det er kun mindre endringer når det gjelder antall ansatte i heltids- og deltidsstillinger. Det har imidlertid vært en merkbar nedgang i antall frivillige vakter. Dette er et mønster som har vedvart over flere år.

Syv krisesentertilbud for kvinner har til sammen hatt 15 mannlige ansatte i heltidsstilling, og disse jobbet 15 årsverk. Dette er en økning fra åtte menn i 2011.

15 krisesentertilbud hadde totalt 34 menn i deltidsstilling som til sammen jobbet 12,4 årsverk. I 2011 var det 23 menn som jobbet deltid på krisesentrene. Det har altså vært en

<sup>45</sup>Med frivillige vakter mener personer som ikke har et ordinært ansattelsesforhold, men som utfører arbeidsoppgaver mot et honorar. En heltidsstilling utgjør ett årsverk. Alle stillinger under 100 prosent skal registreres som deltidsstilling. Alle personer som har jobbet ved krisesentertilbuddet i løpet av året skal registreres under antall personer. Personer som bare har jobbet deler av året skal også registreres som en person. Når det gjelder «antall årsverk», skal summen av de utførte årsverkene ved krisesentertilbuddet registreres. Personer som slutter, går ut i permisjon, eller har høyt sykefravær, skal registreres som en person. For disse skal summen av de faktiske utførte årsverkene registreres. Overtid og ferievaka-rer skal ikke registreres.

<sup>46</sup>Årsaken til at antall personer ansatt i heltidsstilling ikke er identisk med antall årsverk, kan skyldes at noen ikke har jobbet der hele året.

økning også her.

Fire krisesentertilbud hadde hatt en mann som frivillig vakt, kun én av disse har svart på årsverk (0,5 årsverk).

På de fleste tilbudene var det en del merkantile stillinger, slik som eksempelvis vaktmester, renholder og kontoransvarlig. Det antas at noen av mennene faller inn under disse kategoriene i skjema, uten at det er mulig å kontrollere dette direkte da det ikke er spurt etter kjønn på spørsmålet om fordeling av stillingskategoriene på de merkantile stillingene.

Tabell 48: Ansatte og årsverk ved krisesentertilbud for menn. 2010-2012.

	2010 (N=22)			2011 (N=39)			2012 (N=40)		
	Heltid	Deltid	Frivillige vakter	Heltid	Deltid	Frivillige vakter	Heltid	Deltid	Frivillige vakter
Antall ansatte	65	162	38	143	269	88	125	245	54
Antall årsverk	62,9	70	11,1	126,7	107,8	28,7	112,35	112,73	12,07

Tabellen ovenfor viser antall ansatte og årsverk ved tilbudene til menn. Som tidligere påpekt var mange av de ansatte også tilknyttet tilbuddet for kvinner, og det er derfor vanskelig å gjøre valide sammenligninger over tid.

Seks krisesentertilbud til menn hadde til sammen elleve menn ansatt i heltidsstilling (til sammen 11 årsverk), 13 tilbud til menn hadde totalt 29 ansatte (61 årsverk). Tre tilbud hadde en mann som jobbet frivillige vakter, men det var ikke oppgitt årsverk for disse mennene.

## 7.6 UTDANNINGSNIVÅ BLANT PERSONELL

Tabellene nedenfor viser fordelingen av ansatte i brukerrettede stillinger fordelt på utdanningsnivå. Det prosentueres med basis i alle brukerrettede stillinger som er fordelt på utdanningsnivå. Dersom personen ikke har fullført norsk grunnskole, eller har en utdanning som ikke tilsvarer utdanningsnivået i Norge, skal det registreres som "annet".

Tabellen som viser krisesentertilbudene til kvinner, viser en jevn økning i antall som har fullført utdanning på universitets- eller høgskolenivå. Fordelingen for tilbudene til menn er relativt lik som for tilbudene til kvinner.

Tabell 49: De ansattes høyeste fullførte utdanning ved tilbudene til kvinner. 2010-2012. Prosent.

	2010	2011	2012
Totalt	100	100	100
Grunnskolenivå	14	12	8
Videregående skolenivå	41	42	41
Universitets- og høgskolenivå	42	45	50
Annet	4	1	0
Antall svar(N)	618	666	604

Tabell 50: De ansattes høyeste fullførte utdanning ved tilbudene til menn.<sup>a</sup> 2010-2012. Prosent.

	2010	2011	2012
Totalt	100	100	100
Grunnskolenivå	13	14	11
Videregående skolenivå	44	40	45
Universitets- og høgskolenivå	42	46	44
Annet	2	1	1
Antall svar(N)	248	473	384

## 7.7 OVERNATTINGSTILBUD OG BELEGG

Krisesenter tilbudene kan til tider oppleve kapasitetsproblemer. Om sentrene er fulle avhenger både av antall beboere som oppsøker sentrene, hvor lenge den enkelte blir boende, og hvor mange sengeplasser og soverom sentrene har til rådighet.

De 47 krisesenter tilbudene for kvinner hadde til sammen 332 soverom for beboere i 2012. Antall faste sengeplasser var totalt 851. To av krisesenter tilbudene for kvinner opplevde å være fulle en gang i løpet av 2012, mens hele 32 av tilbudene opplevde dette flere ganger, omtrent tilsvarende som i 2011.

Tilbudene til menn hadde til sammen 79 soverom for beboere og 169 faste sengeplasser. 18 tilbud var fulle en eller flere ganger i 2012.

## 7.8 TILBUD TIL BEBOERE

Krisesenter tilbudene gir ulik type bistand til beboerne som bor ved senteret. Alle krisesentrene for kvinner i 2012 hadde samtaletilbud, tilbuds om følge til hjelpeapparat og tilbuds om støtte/praktisk hjelp. De fleste (46) hadde også tilbuds om hjelp til å finne bolig, barnepass (45) og hjelp til flytting (41). 29 senter tilbød bistand i forbindelse med barns kontakt med far/mor, og 28 senter hadde gruppe/nettverkstilbuds. 10 hadde overgangsboliger og 13 hadde andre tilbuds. Dette omfatter i stor grad ulike aktivitetstilbuds/sosiale tilbuds og veiledning. Det er ingen store endringer sammenlignet med 2011.

Alle krisesenter tilbudene for menn hadde tilbuds om bistand i form av samtales og støtte praktisk hjelp. Nesten alle tilbød også følge til hjelpeapparat, hjelp til å finne bolig, samt

hjelp til flytting. Tallene er ganske stabile sammenlignet med 2011 også for menn.

Tabell 51: Hvilket type bistand kan beboerne få under oppholdet på krisesenter tilbuds? Antall.

	Krisesenter tilbuds kvinner		Krisesenter tilbuds menn	
	2011	2012	2011	2012
Samtale	47	47	39	40
Følge til hjelpeapparatet	47	47	38	39
Hjelp til å finne bolig	47	46	36	39
Hjelp til flytting	38	41	30	39
Overgangsbolig	10	10	7	6
Støtte/praktisk hjelp	47	47	38	40
Bistand i forb. med barns kontakt med far/mor	32	29	24	26
Barnepass	44	45	34	33
Deltakelse i gruppe/nettverk	27	28	13	14
Annet	11	13	6	11
Totalt antall krisesenter tilbuds (N)	47	47	39	40

## 8 REFERANSER

Hirsch, Agnes Aaby og Elisabeth Nørgaard (2008): Rapportering fra krisesentrene i 2007. Rapporter 2008/34, Statistisk sentralbyrå.

Jonassen, Wenche (2004): Krisesentrene 2003. En kommentert statistikk. Notat nr. 1/2004. Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress.

Jonassen, Wenche (2005): Krisesenterstatistikk 2004. Notat nr. 1/2005. Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress.

Kleven, Laila og Sandra Lien (2007): Rapportering fra krisesentrene i 2006. Rapporter 2007/32, Statistisk sentralbyrå.

Lien, Sandra og Elisabeth Nørgaard (2006): Rapportering fra krisesentrene 2005. Rapporter 2006/25, Statistisk sentralbyrå.

Nersund, Ranita Larsen og Govasmark, Hege (2009): Rapportering fra krisesentrene 2008. Sentio Research Norge.

Nersund, Ranita Larsen og Govasmark, Hege (2010): Rapportering fra krisesentrene 2009. Sentio Research Norge.

Nersund, Ranita Larsen og Govasmark, Hege (2011): Rapportering fra krisesentrene 2010. Sentio Research Norge.

Nersund, Ranita Larsen og Govasmark, Hege (2012): Rapportering fra krisesentrene 2011. Sentio Research Norge.

Krisesentersekretariatet (2011): Bistand og trygge oppholdssteder for kvinner utsatt for menneskehandel. ROSA årsrapport 2011 (retablering, oppholdssteder, sikkerhet, assistanse).

Krisesentersekretariatet (2012): Bistand og trygge oppholdssteder for kvinner utsatt for menneskehandel. ROSA årsrapport 2012 (retablering, oppholdssteder, sikkerhet, assistanse).

Krisesenterloven Ot.prp.nr.96 "Om lov om kommunale krisesenter tilbod (krisesenterlova)".

## 9 VEDLEGG

### A. KONTROLL OG REVISJON AV DATAMATERIALET

Hvert skjema har et unikt skjemanummer som tastes inn på web når skjemaet registreres. Dette gjøres for at det skal være en link mellom det fysiske papirskjemaet og det skjemaet som registreres på web. På denne måten har det vært mulig å avdekke feilkilder i datamaterialet, som for eksempel at samme skjema registreres flere ganger. Krisesenter tilbudene har også hatt mulighet til melde registreringsfeil ved å oppgi hvilket skjemanummer feilen gjelder, slik at det kunne rettes i etterkant.

Rådata for dagbrukere og beboere ble gjennomgått etter fristen for å registrere skjema på web. Det ble først og fremst undersøkt om noen skjemanummer var registrert mer enn en gang i datasettet. Det viste seg å være en god del dobbeltregisteringer, og ved identiske registreringer ble den ene slettet. Det var også tilfeller hvor det både var registrert et fullt utfylt skjema, samt et som var halvt utfylt med samme skjemanummer. Skjemaet som var fullført ble da beholdt. I tilfeller hvor det ikke var åpenbart hva som var skjedd, for eksempel når samme skjemanummer var registrert to ganger med ulike svar på spørsmålene, ble det tatt direkte kontakt med sentrene for å avdekke årsaken. I tilfellene der vi ikke fikk en oppklaring, er begge registreringer beholdt når de var ulike, da det antas at det dreier seg om ulike besøk/opphold. I øvrige tilfeller der registreringene var svært like, ble det skjemaet som var mest fullført eller sist registrert beholdt. Det ble også foretatt endringer i datamaterialet etter tilbakemelding fra krisesenter tilbudene om feilregisteringer eller konkrete skjema som skulle slettes. Til sammen ble 123 dagbrukerregisteringer og 109 beboerregisteringer slettet. Det er altså fremdeles rom for å bedre rutinene ved en del krisesenter tilbud når det gjelder dataregistringen. På skjema om tilbudenes organisering, kapasitet og fasiliteter ble det foretatt korrigeringer av åpenbare feil, der noen eksempelvis hadde skrevet årsverk i prosent i stedet for antall.

Alle sentrene fikk tilsendt en senterrapport for sine registreringer av 2012-skjema, med frist til å melde tilbake om eventuelle feil. Alle som tok kontakt og meldte om feil og som var usikre på hva som hadde skjedd har fått tilsendt sine registeringer, med en oversikt over skjemanummer, døgn og eventuelle andre variabler de trodde inneholdt feilkilder. På denne måten fikk de mulighet til å sjekke hvilke skjemanummer som var feilført og data ble rettet i etterkant.

### B. BEREGNING AV OVERNATTINGSDØGN

Ved beregning av døgn har vi, som ved tidligere år, basert dette på utflyttingsdato minus ankomstdato. I 2011 ble det lagt til et spørsmål om overnattingsdøgn som baserte seg på krisesenter tilbuddets egne beregninger. Dette ga to muligheter til å kontrollere denne variabelen. I 2012 er det som i 2011 tatt utgangspunkt i senterets egne beregninger av døgn der det har vært mangelfulle eller motstridende utfyllinger av dato.

En oversikt over revidering av datoer er gitt nedenfor:

### UTFYLNING AV FEIL ÅRSTALL FOR ANKOMST:

- Syv skjema hadde oppgitt ankomstdato i desember 2011. På disse har vi endret ankomstdato til 01.01.2012, da dette virker å være beboere som har bodd der ved årsskiftet.
- Seks skjema hadde oppgitt ankomstdato i januar 2013. På disse er utflyttingsdato satt til 31.12.2012, da dette virker å være beboere som har bodd der ved årsskiftet.
- På 15 beboerskjema er det oppgitt både ankomstdatoer og utflyttingsdatoer som er umulige (for eksempel årstall vi enda ikke har kommet til). På alle disse skjemaene er det skrevet antall overnattingsdøgn. Her er oppgitt antall overnattingsdøgn gjeldende.
- 21 skjema har ikke fylt ut ankomstdato og utflyttingsdato. På disse lar vi spørsmålet om døgn være gjeldende.
- 5 skjema har fylt ut ankomstdato, men ikke utflyttingsdato. På disse lar vi spørsmålet om døgn være gjeldende.
- 30 opphold hadde utflyttingsdato før ankomstdato. På alle disse var spørsmålet om overnattingsdøgn besvart og vil lar dette være gjeldende.
- 34 skjema hadde oppgitt samme dato på ankomst og utflytting. I de tilfellene det er fylt inn døgn på spørsmål om overnattingsdøgn lar vi dette være gjeldende, mens det i resterende tilfeller er satt til 1 døgn, som er tilsvarende prosedyre som tidligere år.

### C. PERSON VERSUS OPPHOLD/BESØK

For å skille mellom person versus opphold/besøk blant beboere, er det tatt utgangspunkt i spørsmålet om det er beboerens første opphold ved krisesenter tilbuddet i 2012. Ved 2455 opphold har beboeren godtatt registrering, og av disse mangler 32 skjema opplysninger om dette.

Skillet mellom personer og opphold blant beboere er basert på samme prosedyre som i 2011, 2010, 2009, 2008 og 2007 for at data skal være sammenlignbar. Ved å benytte denne metoden må man imidlertid være oppmerksom på at personer som bor på flere krisesenter i løpet av samme år vil bli registrert som flere personer, en for hver gang det er et førstegangsopphold. Person må således tolkes som individer som oppholder seg på det aktuelle krisesenteret for første gang. Dette innebærer at alle krisesenter tilbudene får med sine førstegangsopphold som personer. I 90 tilfeller er det krysset av for både førstegangsopphold ved dette krisesenter tilbuddet og at de har vært beboer på et annet krisesenter tilbud i samme år.

For å skille mellom person versus besøk blant dagbrukere, er det benyttet et konkret spørsmål om de har vært dagbruker ved det aktuelle krisesenter tilbuddet tidligere i 2012. De som ikke har vært i kontakt med et krisesenter tilbud tidligere, samt de som har vært i kontakt med et krisesenter tilbud tidligere, men ikke har vært dagbrukere ved det aktuelle krisesenter tilbuddet tidligere i 2012, blir regnet som individer i dagbrukerstatistikkken.

Ved 8244 av besøkene har dagbrukeren godtatt å bli registrert. Ved 90 av disse tilfellene er det svart at man ikke vet om dagbrukeren har vært i kontakt med dette eller annet krisesenter tilbud tidligere. Til sammen har 2192 besøkt senteret for første gang i registeringsåret og regnes således som personer i statistikken. På samme måte som for beboere vil hvert førstegangsbesøk på ett krisesenter tilbud telles med som personer. Det er imidlertid kun 18 av dagbrukerne med førstegangsbesøk som har oppsøkt andre krisesenter tilbud.

### D. TELEFONHENVENDELSER

Tabell 52: Samlestatistikk for telefonhenvendelser til krisesentrene i 2012. Taller hentet fra skjema om sentrenes organisering, kapasitet og fasiliteter 2012.

Navn på tilbuds	Årsak til henvendelsen	Henvendelser tilbud kvinner			Henvendelser tilbud menn		
		Ringet til sentrum	Ringet til sentrum og overnattet	Ringet til sentrum og overnattet også i grunn	Ringet til sentrum	Ringet til sentrum og overnattet	Ringet til sentrum og overnattet også i grunn
Altia kris- og incentiventer	Årsak	127	11	2	47	6	0
Aker og Barbu Krisenter	Årsak	161	15	0	62	5	0
Grimmenesregionens Interkommunale krisenter	Årsak	172	43	12	109	38	0
Gjøvik krisenter	Årsak	321	122	3	42	3	0
Gjøvik Gjøvik HS	Årsak	1291	899	0	1291	899	0
Gudbrandsdal Krisenter	Årsak	1011	142	0	73	21	0
Halden krisenter	Årsak	72	13	12	21	1	1
Hansdøl krisenter	Årsak	27	21	0	17	11	0
Innlandet krisenter	Årsak	6299	6169	6079	0	0	0
Kongsvinger krisenter	Årsak	46	0	0	22	2	0
Kristiansand krisenter i Fredrikstad	Årsak	303	139	0	212	11	0
Krisenter for Sunnmøre	Årsak	101	10	6079	0	0	0
Krisenter i Hordaland	Årsak	101	10	6079	0	0	0
Krisenter i Romsdals og Sunnmore	Årsak	91	11	0	17	11	0
Krisenter i Rogaland	Årsak	129	134	22	129	134	22
Krisenter i Oslo	Årsak	20	1	0	0	0	0
Krisenter i Østlandet	Årsak	2111	611	21	2111	611	21
Krisenter i Møre	Årsak	2791	113	0	693	41	0
Krisenter i Trondheim	Årsak	92	15	0	0	1	0
Krisenter i Troms og Finnmark	Årsak	131	151	0	0	0	0
Krisenter i Hønefoss	Årsak	791	10	127	419	14	12
Krisenter i Lærdal	Årsak	22	51	1	43	15	0
Krisenter i Møre og Romsdal	Årsak	91	109	4	0	0	0
Krisenter i Nord-Trøndelag	Årsak	47	41	12	0	0	0
Krisenter i Rana	Årsak	99	109	1	99	109	1
Krisenter i Salten	Årsak	171	183	120	171	183	120
Krisenter i Sogn og Fjordane	Årsak	174	129	6079	0	0	0
Krisenter i Stavanger	Årsak	100	0	0	100	0	0
Krisenter i Telemark	Årsak	100	0	0	100	0	0
Krisenternes Vestland	Årsak	0	0	0	0	0	0
Mojas krisenter	Årsak	100	0	0	100	0	0
Narvik og omegn krisenter	Årsak	100	0	0	100	0	0
Norwcenter HS	Årsak	100	0	0	100	0	0
Nordnorsk krisenter HS	Årsak	100	0	0	100	0	0
Oslo krisenter	Årsak	100	0	0	100	0	0
Romske krisenter HS	Årsak	100	0	0	100	0	0
Samnø kris- og incentiventer	Årsak	100	0	0	100	0	0
Sarpsborg krisenter	Årsak	100	0	0	100	0	0
Søfteland Eva krisenter	Årsak	100	0	0	100	0	0
Søfteland Helse krisenter	Årsak	100	0	0	100	0	0
Søfteland krisenter i Vestfold	Årsak	100	0	0	100	0	0
Søfteland Ven-Ager krisenter	Årsak	100	0	0	100	0	0
Sør-Helgeland krisenter	Årsak	76	11	0	5	1	0
Tromsø krisenter	Årsak	100	0	0	100	0	0
Vest-Romsdals krisenter	Årsak	100	0	0	100	0	0
Voss krisenter	Årsak	100	0	0	100	0	0
Øst-Agder krisenter	Årsak	100	0	0	100	0	0
Totalt	Årsak	100	100	100	100	100	100

47 tilbud til kvinner og 40 tilbud til menn har levert samleskjema og hatt drift i 2012. En del har skrevet samme antall henvendelser på tilbuddet til menn og kvinner, og åpenbart ikke hatt mulighet til å skille dem fra hverandre.

## E. BEBOERE OG DAGBRUKERE PÅ KRISESENTRENE I 2012

Tabell 53: Oversikt over dagbrukere og beboere på krisesentrene i 2012. Tall er hentet fra individskjema.

Navn på tilbud	Antall overvarende/tilknyttede kvinner	Antall overvarende/tilknyttede menn	Antall overvarende/tilknyttede ukjente/kjente	Antall oppholdende kvinner	Antall oppholdende menn	Antall oppholdende ukjente/kjente	Antall oppholdende med aktivitet hjemme	Antall oppholdende med aktivitet arbeid/studie	Antall oppholdende med barn	Antall dagbrukere i tillegg til oppholdende	Antall dagbrukere
Allt kris- og investenter	57	2	0	40	21	1	0	0	21	10	10
Aker og Bærum Krisenter	122	40	0	82	56	3	0	22	43	12	12
Drammenregionens Interkommunale Krisenter	224	42	0	222	74	1	41	42	72	28	28
Gjøvik Krisenter	161	41	1	63	37	2	2	16	31	4	4
Gjøvik Krisenter	161	41	1	63	37	2	2	16	31	4	4
Gjøvik Krisenter	161	41	1	63	37	2	2	16	31	4	4
Gjøvik Krisenter	161	41	1	63	37	2	2	16	31	4	4
Halden krisenter	113	0	0	105	31	0	0	0	31	12	12
Halden krisenter	113	0	0	105	31	0	0	0	31	12	12
Hansdøl krisenter	74	0	0	68	24	0	0	10	24	0	0
Innre Østfold krisenter	76	0	0	70	24	0	0	8	24	0	0
Kongsvinger krisenter	111	1	0	107	21	2	0	11	21	10	10
Krise- og investenter i Fredrikstad	275	203	79	197	67	1	72	72	71	37	37
Krisenter for Sunnmore, avd. Kalmar	101	0	0	93	35	0	0	22	35	7	7
Krisenter for Sunnmore, avd. mørn	101	0	0	93	35	0	0	22	35	7	7
Krisenter vest IKS, avd. Stord	341	0	0	295	21	0	0	12	21	7	7
Krisenter vest IKS, avd. Haugesund	341	13	3	277	43	1	3	22	23	6	6
Krisenter vest IKS, avd. Odda	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Krisenter for Bergen og omegn	325	121	111	318	101	7	7	38	51	11	11
Krisenter for Møre og Romsdal IKS	117	142	0	104	44	1	0	22	41	22	22
Krisenter for Orkdal og omegn	79	4	0	70	26	1	0	11	26	0	0
Krisenter for Tysvær og omegn	123	0	17	27	21	0	0	4	21	12	12
Krisenter i Follo	143	216	1	142	52	0	1	42	51	26	26
Krisenter i Hønefoss	115	28	2	105	41	1	2	37	42	15	15
Krisenter i Midt-Trøndelag	133	0	0	120	8	2	0	12	8	4	4
Krisenter i Moss IKS	104	0	0	90	52	0	0	28	51	26	26
Krisenter i Nord-Trøndelag	109	0	0	90	26	0	3	25	2	4	4
Krisenter i Rana	16	12	0	17	11	0	0	11	11	7	7
Krisenter i Salten	177	0	0	172	21	0	0	15	21	21	21
Krisenter i Sogn og Fjordane	123	170	0	124	51	1	0	22	51	37	37
Krisenter i Stavanger	402	472	0	392	172	17	6	82	51	38	38
Krisenter i Telemark	581	122	41	508	152	1	2	82	52	23	23
Krisenter i Vestlanden	22	0	0	19	20	0	0	12	1	0	0
Mosjøen krisenter	163	0	0	152	20	0	0	7	20	32	32
Narvik og omegn krisenter	184	0	0	145	24	0	0	4	24	12	12
Namsosk IKS	19	1	0	18	5	1	0	14	11	5	5
Nordmøre krisenter IKS	142	0	0	138	5	2	0	18	5	10	10
Oslo krisenter	621	119	0	602	224	0	0	151	120	205	205
Nornerike krisenter IKS	153	0	0	150	19	2	0	12	19	15	15
Sørisk kris- og investenter	174	0	0	161	1	0	0	1	0	0	0
Sørsydsjøen krisenter	148	0	0	136	50	0	0	46	50	6	6
Sørfjordens krisenter	101	19	28	93	21	1	3	17	18	4	4
Sørfjordens Human krisenter	122	15	0	107	41	2	0	5	41	10	10
Sørfjordens Informasjon IKS i Vestfold	167	72	71	170	15	1	1	51	101	71	71
Sørfjordens Vest-Agder krisenter	141	0	0	139	75	1	0	5	71	20	20
Sør-Helgeland krisenter	77	0	0	72	4	0	0	1	4	5	5
Trondheim krisenter	231	46	21	224	70	1	7	25	43	6	6
Vest-Norway krisenter	173	0	0	163	2	0	0	8	21	22	22
Voss krisenter	22	0	133	0	4	0	0	0	4	11	11
Østre Agder krisenter	148	72	2	212	51	1	1	24	51	37	37
Totalt	256	464	125	243	222	12	111	162	272	361	361

## F. REGISTRERINGSSKJEMAENE I 2012

### ENDRINGER I DAGBRUKER- OG BEBOERSKJEMA:

Statistikkføringen i 2012 er i all hovedsak lik 2011, men med noen få justeringer. På beboerskjema er det i 2012 bedt om å krysse av om barn (og i så fall hvor mange barn) som er med beboeren til krisesentertilbuddet også i de tilfellene hvor beboeren ikke godtar registrering.

På beboerskjema er det også lagt til et spørsmål om overgriperen er iltgåt besøksforbud, samt et spørsmål om beboeren skal søker om dette.

På både dagbruker- og beboerskjema er spørsmålet om beboerens språkforståelse ved ankomst tatt ut. Videre er det lagt til en åpen kommentarboks på spørsmålet om behov for tolk, der man bes om å fylle ut årsakene til at tolk ikke ble benyttet i de tilfellene det var behov for tolk.

På dagbrukerskjema er det i 2012 lagt til et spørsmål om kjønn på overgriper. I tillegg er kategorien «hjemmebesøk» langt til på spørsmålet om hvilken bistand dagbrukeren har fått fra krisesentertilbuddet.

### ENDRINGER I KRISESENTERTILBUDENE SAMLESKJEMA:

Det er gjort noen endringer på den innledende delen av skjemaet som dreier seg om bakgrunnsopplysninger om tilbudene. Spørsmål om planer om endringer av tilbudene og lokallene er fjernet. Spørsmål om budsjettramme er også tatt ut. Videre er det lagt til et spørsmål om navn på kommuner som støtter krisesentertilbuden økonomisk.

## BEBØRSKJEMA

## Registreringsskjema for beboere ved krisesenter tilbud 2012

## Underlagt taushetsplikt

Navn på krisesenter tilbud: NAVNe

Brukernavn: SETT INN

Sljøemann: NNR

Passord: SETT INN

For innlogging på web: <http://survey.srgj.no>

1 Dato for ankomst og utflytting fra krisesenter tilbuddet:

Ankomst: 

Dag	Måned	År

Utflytting: 

Dag	Måned	År

2 Hvor mange døgn var beboeren på krisesenter tilbuddet?


Spørsmål 2 må fylles ut denne døgnen omkring muligheten til å løse en overvikt over antall overnattingsdøgn for beboerne i utløpsperioden.

4 Hvilken kommune kommer beboeren fra?

- Verstskommunen
- Annen kommune
- Ingen kommunetilhørighet

5 Er oppholdet beboerens første ved krisesenter tilbuddet i 2012?

- Ja → Fortsett utfylling
- Nei → Svar på spm. 10-11 om barn og reg. på web

6 Har beboeren vært i kontakt med dette eller annet krisesenter tilbudd tidligere?

- Ja, vært i kontakt
- Nei

Flere krys mulig i hver kolonne

	Dette tilbuddet	Annet tilbudd
Hatt telefonkontakt		
Vært dagbruker i 2012		
Vært dagbruker før 2012		
Vært beboer i 2012		
Vært beboer før 2012		

## Opplysninger om beboeren

7 Hva er beboerens kjenn?

- Kvinne
- Mann

8 Hva er beboerens alder?

- Under 18 år
- 18-23 år
- 24-29 år
- 30-39 år
- 40-49 år
- 50-59 år
- 60 år eller eldre

9 Ved ankomst, var beboeren ...

- enslig?
- samboer?
- gift/registrert partner?
- separert?
- skilt?
- flyttet fra samboer?
- enko/enkemann?

10 Har beboeren barn, enten hjemmeboende e/g eller med til sentret?

- Ja
- Nei (Gå til spm. 15)
- Vet ikke (Gå til spm. 15)

11 Hvor mange barn i ulike aldre har beboeren med til krisesenter tilbuddet?

0-5 år    6-12 år    13-17 år    18 år eller eldre:


12 Hvor mange døgn til sammen bodde barna på krisesenter tilbuddet?


Dersom det er flere barn, summer antall døgn for alle barn. Et eksempel: Tre barn er med. Det finnes barnet med 12 døgn, det med 14 døgn og det sist 10 døgn. Det skal da fylles ut 16 døgn på spørsmål 12.

13 Hvor mange hjemmeboende barn i de ulike aldersgruppene er ikke med til krisesenter tilbuddet?

0-5 år: 


6-12 år: 


13-17 år: 


18 år eller eldre: 


14 Hvis brukeren har barn under 18 år, har krisesenter tilbuddet sen dt bekymringsmelding til barnevem et?

- Ja
- Nei
- Barnevernet er allerede involvert

15 Er beboeren gravid ved ankomst til krisesenter tilbuddet?

- Ja
- Nei
- Vet ikke/ubesvart

16 Eren av eller begge beboerens foreldre født i utlandet?

- Ja, begge
  - Ja, en av dem
  - Nei
  - Vet ikke
- } Gå direkte til spm. 18

17 Var det behov for tolk under samtalen med beboeren?

Avslutte direkte bemyndig

- Ja, brukte tolk
- Ja, men brukte ikke tolk → 

--
- Nei

18 Har beboeren en eller flere funksjonssvadsettelser?

- Flere krys mulig
  - Ja, nedsatt bevegelsesevne
  - Ja, nedsatt synsevne
  - Ja, nedsatt hørselsevne
  - Ja, annen funksjonsnedsettelse, spesiell:
- |  |
|--|
|  |
|--|

19 Hvilken tilknytning har beboeren til arbeidslivet?

Fler krys mulig

- Hjemmearbeidende
- Utarbeidende fultid
- Utarbeidende deltid
- Arbeidsktor
- Under utdanning
- Stønad/Trygd/Pensjon
- Deltar på kurs

20 Oppgir beboeren en eller flere overgriper?

- Én
- To
- Tre eller flere

## Opplysninger om overgriper(ne)

Det er mulig å sette **flere krys** på alle spørsmål som dreier seg om overgriper, dersom det har vært flere overgriper involvert.

21 Hvem var overgriper(ne)?

- Ektetrofelle/samboer
- Tidligere ektetrofelle/samboer
- Kjærestes (sanbo)
- Foreldre
- Stemor/stefar
- Sønn/datter
- Annet familiemedlem
- En eller flere bekjente
- En eller flere ukjente

22 Hvillhet kjenner har overgriper(ne)?

- Kvinne
- Mann

23 Hvillhet aldersgruppe tilhører overgriper(ne)?

- |                                      |  |
|--------------------------------------|--|
| <input type="checkbox"/> Under 18 år | <input type="checkbox"/> 40-49 år          |
| <input type="checkbox"/> 18-23 år    | <input type="checkbox"/> 50-59 år          |
| <input type="checkbox"/> 24-29 år    | <input type="checkbox"/> 60 år eller eldre |
| <input type="checkbox"/> 30-39 år    |  |

24 Er en eller begge av foreldrene til overgriper(ne) født i utlandet?

- Ja, begge
- Ja, en av dem
- Nei
- Vet ikke

25 Hvillhet tilstand var overgriper(ne) ved mishandlingen(e)/overgrepene(e)?

- Altid ruspåvirket
- Av og til ruspåvirket
- Altid odru
- Vet ikke

<b>Henvendelse og situasjon</b>		<b>Bistand</b>												
<p>26 Hvor lenge har overgrep(e) vært?</p> <p><input type="checkbox"/> Engangstilfelle    <input type="checkbox"/> Pågått sistå året  <input type="checkbox"/> Pågått 1 til 4 år    <input type="checkbox"/> Pågått 5 år eller lengre</p> <p>28 Hva oppgav beboeren som årsak til henvendelsen?</p> <p><b>Flere kryss mulig</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li><input type="checkbox"/> Fysisk vold</li> <li><input type="checkbox"/> Psykisk vold</li> <li><input type="checkbox"/> Trusler</li> <li><input type="checkbox"/> Materiell vold</li> <li><input type="checkbox"/> Barnemishandling</li> <li><input type="checkbox"/> Tvangsekteskap</li> <li><input type="checkbox"/> Voldtekts</li> <li><input type="checkbox"/> Incast mot bruker</li> <li><input type="checkbox"/> Incast mot brukerens barn</li> <li><input type="checkbox"/> Annen seksuell vold</li> <li><input type="checkbox"/> Utsatt for menneskehandel</li> <li><input type="checkbox"/> Annet, (spesifiser/skriv inn)</li> </ul>		<p>27 Hvordan ble beboeren henvis til krisesentertilbuddet?</p> <p><input type="checkbox"/> Sett ett kryss</p> <ul style="list-style-type: none"> <li><input type="checkbox"/> Eget initiativ</li> <li><input type="checkbox"/> Familie/venn/bekjent</li> <li><input type="checkbox"/> Leg/e/Legvakts</li> <li><input type="checkbox"/> Overgrepinstans</li> <li><input type="checkbox"/> Helsestøter/stasjon</li> <li><input type="checkbox"/> NAV/sosialkontor</li> <li><input type="checkbox"/> Barnevern</li> <li><input type="checkbox"/> Politiet</li> <li><input type="checkbox"/> Advokat</li> <li><input type="checkbox"/> Familielvernkontor</li> <li><input type="checkbox"/> Flyktninginstans</li> <li><input type="checkbox"/> Skole</li> <li><input type="checkbox"/> Interesseforening</li> <li><input type="checkbox"/> Ann et krisesentertilbud</li> <li><input type="checkbox"/> Andre, (spesifiser/skriv inn)</li> </ul>												
		<p>36 Et beboeren henvis/fortmidlet til en eller flere av de følgende institusjonene/instansene i forbindelse med oppholdet?</p> <p><b>Flere kryss mulig</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li><input type="checkbox"/> Ingen henvisning</li> <li><input type="checkbox"/> Politiet</li> <li><input type="checkbox"/> Leg/e/Legvakts</li> <li><input type="checkbox"/> Helsestøter/stasjon</li> <li><input type="checkbox"/> NAV/sosialkontor</li> <li><input type="checkbox"/> Barnevern</li> <li><input type="checkbox"/> Boligkontor</li> <li><input type="checkbox"/> Advokat</li> <li><input type="checkbox"/> Familielvernkontor</li> <li><input type="checkbox"/> Flyktninginstans</li> <li><input type="checkbox"/> Psykolog/psykiater</li> <li><input type="checkbox"/> PPT/BUP</li> <li><input type="checkbox"/> Ann et krisesentertilbud</li> <li><input type="checkbox"/> Andre (spesifiser/skriv inn)</li> </ul>												
		<p>37 Hvilkken bistand har beboeren fått fra krisesenter-tilbuddet under oppholdet?</p> <p><b>Flere kryss mulig</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li><input type="checkbox"/> Ingen bistand</li> <li><input type="checkbox"/> Samtale</li> <li><input type="checkbox"/> Blitt fulgt til hjelpeapparatet</li> <li><input type="checkbox"/> Hjelp til å finne bolig</li> <li><input type="checkbox"/> Hjelp til flytting</li> <li><input type="checkbox"/> Støtte/praktisk hjelp</li> <li><input type="checkbox"/> Bistand i forb. med barns kontakt med far/mor</li> <li><input type="checkbox"/> Deltakelse i gruppe/nettverk</li> <li><input type="checkbox"/> Barnepass</li> <li><input type="checkbox"/> Andre tilbud til barn ved krisesentertilbuddet</li> <li><input type="checkbox"/> Annet (Spesifiser/skriv inn)</li> </ul>												
<p>29 Hvordan vurderer beboeren eventuelle skader påført under mishandlingen(e)?</p> <ul style="list-style-type: none"> <li><input type="checkbox"/> Fysiske skader</li> <li><input type="checkbox"/> Psykiske skader</li> <li><input type="checkbox"/> Både fysiske og psykiske skader</li> <li><input type="checkbox"/> Ingen skader</li> <li><input type="checkbox"/> Vet ikke</li> </ul>														
<p>30 Er forholdet anmeldt?</p> <ul style="list-style-type: none"> <li><input type="checkbox"/> Ja, av beboer</li> <li><input type="checkbox"/> Ja, ved offentlig påtale</li> <li><input type="checkbox"/> Ja, av annen instans</li> <li><input type="checkbox"/> Nei</li> </ul>														
<p>31 Ønsker beboeren å anmeldte forholdet?</p> <ul style="list-style-type: none"> <li><input type="checkbox"/> Ja, kommer til å anmeldte</li> <li><input type="checkbox"/> Ja, men tør ikke å anmeldte</li> <li><input type="checkbox"/> Nei, ønsker ikke å anmeldte</li> <li><input type="checkbox"/> Usikker</li> </ul>														
<p>32 Har beboeren voldsalarm</p> <ul style="list-style-type: none"> <li><input type="checkbox"/> Ja</li> <li><input type="checkbox"/> Nei</li> </ul>														
<p>33 Skal beboeren søke om voldsalarm?</p> <ul style="list-style-type: none"> <li><input type="checkbox"/> Ja, skal søke</li> <li><input type="checkbox"/> Vurderer å søke</li> <li><input type="checkbox"/> Nei</li> <li><input type="checkbox"/> Har søkt, men fått avslag</li> </ul>														
<p>34 Et overgriper ildagt besøksforbud?</p> <ul style="list-style-type: none"> <li><input type="checkbox"/> Ja</li> <li><input type="checkbox"/> Nei</li> </ul>														
<p>35 Skal beboeren søke om besøksforbud?</p> <ul style="list-style-type: none"> <li><input type="checkbox"/> Ja, skal søke</li> <li><input type="checkbox"/> Vurderer å søke</li> <li><input type="checkbox"/> Nei</li> <li><input type="checkbox"/> Har søkt, men fått avslag</li> </ul>														
<p>38 Hvor drar beboeren etter oppholdet ved krisesentertilbuddet?</p> <ul style="list-style-type: none"> <li><input type="checkbox"/> Hjem til egen bolig (uten overgriper)</li> <li><input type="checkbox"/> Ny/annen bolig</li> <li><input type="checkbox"/> Tilbake til overgriper</li> <li><input type="checkbox"/> Slektninger/venner</li> <li><input type="checkbox"/> Overgangsbolig</li> <li><input type="checkbox"/> Ann et krisesentertilbud</li> <li><input type="checkbox"/> Institusjon</li> <li><input type="checkbox"/> Flyktninginstans</li> <li><input type="checkbox"/> Vet ikke</li> <li><input type="checkbox"/> Ann et sted (spesifiser/skriv inn)</li> </ul>														
<p>39 Data for ankomst og utflytting fra overgangsboligen:</p> <table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <thead> <tr> <th></th> <th>Dag</th> <th>Måned</th> <th>Aar</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Innflytting:</td> <td><input type="checkbox"/></td> <td><input type="checkbox"/></td> <td><input type="checkbox"/></td> </tr> <tr> <td>Planlagt utflytting:</td> <td><input type="checkbox"/></td> <td><input type="checkbox"/></td> <td><input type="checkbox"/></td> </tr> </tbody> </table>				Dag	Måned	Aar	Innflytting:	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Planlagt utflytting:	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
	Dag	Måned	Aar											
Innflytting:	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>											
Planlagt utflytting:	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>											

## DAGBRUKERSKJEMA

## Registreringsskjema for dagbrukere ved krisesenter tilbud 2012

## Underlagt tilsynspunkt

Navn på Krisesenter tilbud:

Brukernavn: SETT INN

Skjemamr:

Passord: SETT INN

For inlogging på web: <http://survey.srg.no>

1 Dato for dagbrukerens kontakt med krisesenter tilbudet:

Dag Måned År  
[ ] [ ] [ ]

2 Har dagbrukeren godtatt å bli registrert?

- Ja ↗ Fortsett uttelling  
 Nei ↗ Vennligst registrer skjemaet på web

3 Har dagbrukeren vært i kontakt med dette eller annet krisesenter tilbud tidligere?

- Ja, vært i kontakt  
 Nei

Fler krys mulig	Dette tilb udet	Annet
i hver kolonne		
Hatt telefonkontakt	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Vært beboer i 2012	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Vært beboer før 2012	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Vært dagbruker før 2012	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Vært dagbruker i 2012	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

*Dersom personen tidligere har vært dagbruker ved dette krisesenter tilb udet, skal kun spørsmålene med lysegrd bakgrunn i resten av skjemaet fylles ut på nytt (spm 13, 14, 21 og 22).*

## Opplysninger om dagbrukeren

4 Hvilk komme kommer dagbrukeren fra?

- Verkskommune  Annen kommune  Ingen kommunehørighet

5 Hva er dagbrukerens kjønn?

- Kvinne  Mann

7 Ved dette besøket, var dagbrukeren ...

- endelig?  samboer?  
 gift/registert partner?  separert?  
 skilt?  flyttet fra samboer?  
 enke/enkemann?

8 Har dagbrukeren hjemmeboende barn?

- Ja ↗ Gå til spørsmål 11  
 Nei ↗ Gå til spørsmål 11

11 Hvilen tillinntyning har dagbrukeren til arbeidslivet?

Fler krys mulig

- Hjemmearbeide  Under utdanning  
 Utarbeidende fulltid  Søknad/Trygd/Pensjon  
 Utarbeidende deltid  Deltar på kurs  
 Arbeidsøker

12 Er dagbrukeren gravid ved dette besøket?

- Ja  Nei  Vet ikke/ubekvart

13 Er en av eller begge dagbrukerens foreldre født i utlandet?

- Ja, begge  
 Ja, en av dem  
 Nei  
 Vet ikke

Fortsett neste side

9 Hvor mange hjemmeboende barn i de ulike aldersgruppene har dagbrukeren?

Over 18 år:  ↗ Gå til spørsmål 11  
Under 18 år: 

10 Hvis brukeren har barn under 18 år, har krisesenter tilb udet sen dt bekymringsmelding til barnevernet?

- Ja  
 Nei  
 Barnevernet er allerede involvert

14 Var det behov for tolk under samtalen med dagbrukeren?

- Ja, brukte tolk  Årsak til ikke benyttet tolk  
 Ja, men brukte ikke tolk ↗  
 Nei

15 Har dagbrukeren en eller flere funksjonssnedsettelse?

Flere krys mulig

- Ja, nedsatt b evgelsesevne  
 Ja, nedsatt synsevne  
 Ja, nedsatt hørselsevne  
 Ja, annen funksjonssnedsettelse, spesifiser:

16 Oppgir dagbrukeren en eller flere overgriper?

- Én  
 To  
 Tre eller flere

17 Hvilk kjønn har overgriper(ne)? Flere krys mulig

- Kvinne  
 Mann

18 Hvem var overgriper(ne)? Flere krys mulig

- Ektefelle/samboer  Tidligere ektefelle/samboer  Kjæreste (saerbo)  Foreldre  
 Stemor/stefar  Sønn/datter  Annet familiemedlem  En eller flere bekjente  
 En eller flere ukjente

## Henvendelse og situasjon

19 Hvordan ble dagbrukeren henvist til krisesenter tilb udet? Sett ett krys

- Eget initiativ  
 Familie/venn/bekjent  
 Læge/Leggevakts  
 Overgrep/mottak  
 Helsearbeider/-stasjon  
 NAV/Sosialkontor  
 Barnevern  
 Politiet  
 Advokat  
 Familielvernkontor  
 Flyktninginstans  
 Skole  
 Interesforening  
 Annet krisesenter tilb udet  
 Andre (spesifiser/skriv inn)

20 Hva oppgav dagbrukeren som årsak til henvendelsen?

- Flere krys mulig  
 Fysisk vold  
 Psykisk vold  
 Trusler  
 Materiell vold  
 Barnemishandling  
 Tvangseketeskap  
 Voldtekts  
 Incast mot bruker  
 Incast mot brukerens barn  
 Annen seksuell vold  
 Utsatt for menneskehandel  
 Annet (spesifiser/skriv inn)

## Bistand

21 Er dagbrukeren henvist/fornidret til en eller flere av de følgende institusjoner/instansene i forbindelse med besøket? Flere krys mulig

- Ingen henvisning  
 Politiet  
 Læge/Leggevakts  
 Helsearbeider/-stasjon  
 NAV/Sosialkontor  
 Barnevern  
 Boligkontor  
 Advokat  
 Familielvernkontor  
 Flyktninginstans  
 Psykolog/psykiater  
 PPT/BUP  
 Annet krisesenter tilb udet  
 Andre (spesifiser/skriv inn)

22 Hvilen bistand har dagbrukeren fått fra krisesenter tilb udet knyttet til dette besøket?

- Ingen bistand  
 Samtale  
 Blitt fulgt til hjelpeapparatet  
 Hjelptil å finne bolig  
 Hjelptil flytting  
 Støtte/praktisk hjelp  
 Bistand i forbindelse med barns kontakt med far/mor  
 Deltakelse i gruppe/nettverk  
 Barnepass  
 Andre tilb ud til barn ved krisesenter tilb udet  
 Fått tilb ud om å bo på krisesenter tilb udet  
 Hjemmebesøk  
 Annet (spesifiser/skriv inn)

## SKJEMA OM SENTRENES ORGANISERING, KAPASITET OG FASILITETER (SAMLESKJEMA) 2012

## Underlagt taushetsplikt

Samleskjema for krisesentertilbud for KVINNER per 31.12 2012

Samleskjemta sendt til: «Navn på tilbuds»

Link til innloggingsside: <http://login.srgj.no>

Bruksavlyk: «Bruksavlyk»

Password: «Password»

BAKGRUNNSOPPLYSNINGER OM TILBUDET | 2013

Navn på kommunen hvor krisesenteret tilbudet er lokalisert

ANSWER

Oppgi kontaktinformasjon for krisesentertilbuddet:

Navn på krisesentertilbud:
Navn på kontaktperson:
Adresse:
Telnummer:
Maiadresse:

Er dagens krisesentertilbud en videreføring av senteret (samme org form) slik det var før krisesenterlova (1.1.2010)?

1

Erlot etablerer et nettkrisenter tilbud?

(Vi) presser en at nytænke hvilke tilbud og drøft omfattende samarbejde over et langt tidsrum kan opnå et bedre resultat end det nu gennemgåede.

- Ja, i regi av kommunen
- Ja, i regi av andre organisasjoner

Skriv inn navn på organisasjon:

100

OPPLYSNINGER OM KRISESENTERTILBUDET | 2012

Oplysninger i resten av skilemaet omfatter kun krisenetttilbuddet i 2012.

Hvis kris'es entertilbudet har hatt drift i andre lokaler i 2012 enn 2013, skal det fylles ut på plyninger basert på lokalene og driften av sentret i 2012.

- 1 Angi navn på kommuner som støtter krisesentraltilbuddet økonomisk i 2012-  
(NB: Skriv i osl. versjonskommunen)

- 2 Bruk oversikten fra skjema for telefon henvendelser til å angi...

www.IBM.com/ibm100

totale aantal identificatiebewijzen daterend vanaf 1 januari 2017

– totalt antall henvendelser på e-post | 2012: –

- ### 3. Hvilken organisasjonsreform har krysset et tilbudsfortell?

- Kommunal virksomhet
  - Interkommunalt selskap IKS
  - Frivillig/privat virksomhet
  - Stiftelse
  - Annet, spesifiser

**Tilgjengelighet på krisesenter tilbuddet**

4 Er tilbuddet tilrettelagt for brukere med følgende funksjonsnedsettelse?

Nedslatt bevegelsesevne	<input type="checkbox"/> Ja	<input type="checkbox"/> Nei
Nedslatt synsevne	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>
Nedslatt hørselsevne	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>
Annen funksjonsnedsettelse	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>

5 Hvor stort areal har krisesenter tilbuddet?

Brutto kvadratmeter:

<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
--------------------------	--------------------------	--------------------------

**Lokalene**

6 Hvor mange rom er det på krisesenter tilbuddet?

Ett og samme rom skal telles kun én gang. For eksempel skal vaktrom som også er soverom for ansatte enten registreres som Vaktrom eller som Soverom for ansatte. Alle kategoriene skal fylles ut. For kategorier der krisesenter tilbuddet ikke har aktuelle romtyper, registreres 0 (null).

	Antall rom
Soverom for beboere:	<input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/>
Kjøkken:	<input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/>
Stue(r):	<input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/>
Aktivitetsrom:	<input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/>
Ungdomsrom:	<input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/>
Lekerom:	<input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/>
Bad med WC:	<input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/>
Bad uten WC:	<input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/>
Separat WC:	<input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/>
Kontor(er):	<input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/>
Samtalerom:	<input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/>
Vaktrom/Soverom ansatte:	<input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/>
Materom:	<input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/>
Besøkerom:	<input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/>
Andre rom, spesifiser:	<input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/>
Antall rom totalt:	<input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/>

7 Antall faste sengeplasser for beboere:

<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
--------------------------	--------------------------	--------------------------

8 Hvilken type bistand kan brukerne få på krisesenter tilbuddet:

- Samtale
- Følge til hjelpeapparatet
- Hjelp til å finne bolig
- Hjelp til flytting
- Overgangsbolig
- Støtte/praktisk hjelp
- Bistand i forb. med barns kontakt med far/mor
- Barnepass
- Deltakelse i gruppe/nettverk
- Ann et (Spesifiser/skriv inn)

9 Har boligtilbuddet vært fullt en eller flere ganger i løpet av året?

- Ja, en gang
- Ja, flere ganger
- Nei

**Bemanning og tilbud på krisesenter tilbuddet**

10 Har krisesenter tilbuddet øgje ansatte som primært jobber med barn?

↓  Ja  
 Nei    ↗ Gå til 13

11 Antall ansatte som primært jobber med barn:

Antall ansatte / bare følgende stillinger:

<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
--------------------------	--------------------------	--------------------------

Antall ansatte i miljø-aktivitetssstillinger:

<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
--------------------------	--------------------------	--------------------------

12 Er det krav om relevant utdanningsutdannelse til barnetilgjelige stillinger?

- Ja
- Nei

## 13 Hvilke av følgende tilbud til barn har krisesenter tilbuddet? Flere kryss er mulig

- Enesamtaler for barn med/utan mor/far til stede  
 Gruppesamtaler/tilbud for barn  
 Egne samarbeidspollegg med andre offentlige hjelpeinstitusjoner  
 Bistand ved samvar med far eller mor/overlevefering  
 Oppfølging av barn som tidligere har hatt opphold ved krisesenter tilbuddet  
 Barnehagetilbud - i egen regi eller avtale med annen barnehage  
 Skysordring til/for barnehage/skole  
 Fritidsaktiviteter for barn i regi av krisesenter tilbuddet  
 Fritidsaktiviteter for barn i regi av frivillige organisasjoner  
 Lekesplass ute  
 Andre tilbud til barn, spesifiser:
- Har ingen tilbud til barn

## 14 Hvilke av følgende faciliteter for brukerne finnes på krisesenter tilbuddet? Flere kryss er mulig.

- PC/internett  
 Dataspill/Playstation/TV  
 Bøker/blader/aviser  
 Utoplass, for eksempel hage, terrasse, bakgård

## 15 Hvilke regler gjelder for besøk?

- Besøk tillates ikke  
 Besøk tillates med visse restriksjoner  
 Det er ingen restriksjoner for besøk

## Ansatte

## 16 Hvor mange ansatte har jobbet ved krisesenter tilbuddet i løpet av året fordelt på følgende kategorier?

	Antall personer	Antall årsverk
Ordinær stilling, heltid:	<input type="text" value=""/>	<input type="text" value=""/>
Ordinær stilling, deltid:	<input type="text" value=""/>	<input type="text" value=""/>
Frivillige vakter:	<input type="text" value=""/>	<input type="text" value=""/>

## 17 Hvor mange ansatte i løpet av året er menn?

	Antall personer	Antall årsverk
Ordinær stilling, heltid:	<input type="text" value=""/>	<input type="text" value=""/>
Ordinær stilling, deltid:	<input type="text" value=""/>	<input type="text" value=""/>
Frivillige vakter:	<input type="text" value=""/>	<input type="text" value=""/>

## 18 Hvilke stillingskategorier fordeler de brukerrettede stillingene seg på?

	Antall personer	Antall årsverk
Daglig leder/dagarbeider(e):	<input type="text" value=""/>	<input type="text" value=""/>
Nestleder:	<input type="text" value=""/>	<input type="text" value=""/>
Miljøarbeider:	<input type="text" value=""/>	<input type="text" value=""/>
Andre brukerrettede stillinger:	<input type="text" value=""/>	<input type="text" value=""/>

## 19 Hvilke stillingskategorier fordeler de merkantile stillingene seg på?

	Antall personer	Antall årsverk
Kontoransvarlig/sekretær:	<input type="text" value=""/>	<input type="text" value=""/>
Kjøkkenhjelpeansvarlig:	<input type="text" value=""/>	<input type="text" value=""/>
Vaktmester:	<input type="text" value=""/>	<input type="text" value=""/>
Renholder:	<input type="text" value=""/>	<input type="text" value=""/>
Andre merkantile stillinger:	<input type="text" value=""/>	<input type="text" value=""/>

## 20 Antall ansatte med brukerrettede stillinger fordelt på deres høyest fullførte utdanning:

	Antall ansatte
Grunnskolenivå:	<input type="text" value=""/>
Videregående skolenivå:	<input type="text" value=""/>
Universitets- og høgskolenivå:	<input type="text" value=""/>
Annet:	<input type="text" value=""/>

Underlagt tilsynspunkt

**Samleskjema for krisesenter tilbud for MENN per 31.12.2012**

Samleskjema sendt til: «Navn på tilbud»

Link til innloggings side: <http://login.srg.no>

Brukernavn: «Brukernavn»

Passord: «Passord»

**BAKGRUNNSOPPLYSNINGER OM TILBUDET I 2013**

Navn på kommunen hvor krisesenter tilbuddet er lokalisert

--

Oppgi kontaktinformasjon for krisesenter tilbuddet:

Navn på krisesenter tilbudd:
Navn på kontaktperson:
Adresse:
Teléfono nummer:
Mailadresse:

Er krisesenter tilbuddet for menn i regi av:

- Krisesenter tilbuddet for kvinner  
 Kommunen selv  
 Annet organisasjon, spesifiser:

--

Hvor er tilbuddet til menn lokalisert?

- I egne lokaler (annet sted enn for kvinner)  
 Sammen med tilbuddet for kvinner, fysisk atskilt  
 (separate rom og inngang)  
 Midlertidig løsning, spesifiser:

--

**OPPLYSNINGER OM KRISSENTER TILBUDET I 2012**

Opplysninger i resten av skjemaet omfatter kun krisesenter tilbuddet i 2012.

Hvis krisesenter tilbuddet har hatt drift i andre lokaler i 2012 enn 2013, skal det fylles ut opplysninger basert på lokalene og driften av senteret i 2012.

1. Angi navn på kommuner som støtter krisesenter tilbuddet økonomisk i 2012:

(NB: Skriv også verksommunen)


2. Bruk oversikten fra skjema for telefonhenvendelser til å angi..

... totalt antall telefonhenvendelser i 2012: 

--	--	--	--

... totalt antall krisetelefonhenvendelser i 2012: 

--	--	--	--

... totalt antall henvendelser på e-post i 2012: 

--	--	--	--

3. Hvilken organisasjonsform har krisesenter tilbuddet?

- Kommunal virksomhet  
 Interkommunalt selskap IKS  
 Frivillig/privat virksomhet  
 Sifteelse  
 Annet, spesifiser:

--

**Tilgjengelighet på krisesentertilbudet**

4 Er tilbuddet tilrettelagt for brukere med følgende funksjonssnedsettelse?

	Ja	Nei
Nedslatt bevegelsesevne	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Nedslatt synsevne	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Nedslatt hørselsevne	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Annen funksjonssnedsettelse	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

5 Hvor stort areal har krisesentertilbuddet?

Brutto kvadratmeter:    **Lokalene**

6 Hvor mange rom er det på krisesentertilbuddet?

Ett og samme rom skal telles kun én gang. For eksempel skal vaktrom som også er soverom for ansatte enten registreres som Vaktrom eller som Soverom for ansatte. Alle kategoriene skal fylles ut. For kategorier der krisesentertilbuddet ikke har aktuelle romtyper, registreres 0(null).

	Antall rom
Soverom for beboere:	<input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/>
Kjøkken:	<input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/>
Stue(r):	<input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/>
Aktivitetsrom:	<input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/>
Ungdomsrom:	<input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/>
Lekerom:	<input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/>
Bad med WC:	<input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/>
Bad uten WC:	<input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/>
Separat WC:	<input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/>
Kontor(er):	<input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/>
Samtaleroom:	<input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/>
Vaktrom/Soverom ansatte:	<input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/>
Møterom:	<input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/>
Besøkersrom:	<input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/>
Andre rom, spesifiser:	<input type="text"/>
Antall rom totalt:	<input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/>

7 An tall faste sengeplasser for beboere:

<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
--------------------------	--------------------------	--------------------------

8 Hvilken type bistand kan brukerne få på krisesentertilbuddet:

- Samtale
- Følge til hjelpeapparatet
- Hjelp til å finne bolig
- Hjelp til flytting
- Overgangsbolig
- Statte/praktisk hjelp
- Bistand i forb. med barns kontakt med far/mor
- Barnepass
- Deltakelse i gruppe/nettverk
- Ann et (Spesifiser/skriv inn)

9 Har boligtilbuddet vært fullt en eller flere ganger i løpet av året?

- Ja, en gang
- Ja, flere ganger
- Nei

**Bemanning og tilbud på krisesentertilbuddet**

10 Har krisesentertilbuddet egnede ansatte som primært jobber med barn?

↓  Ja  
 Nei    ↗ Gå til 13

11 An tall ansatte som primært jobber med barn:

Antall ansatte / barnetilgående stillinger:

<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
--------------------------	--------------------------	--------------------------

Antall ansatte i miljø-aktivitetsstillinger:

<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
--------------------------	--------------------------	--------------------------

12 Er det krav om relevant utdannings til barnetilgående stillinger?

- Ja
- Nei

## 13 Hvilke av følgende tilbud til barn har krisesenter tilbudet? Flere krys er mulig

- Enesamtaler for barn med/uten mor/far til stede
- Gruppesamtaler/tildel tilbud for barn
- Egne samarbeidsopplegg med andre offentlige hjelpejenester
- Bistand ved samvær med far eller mor/overlevering
- Oppfølging av barn som tidligere har hatt opphold ved krisesenter tilbudet
- Barnehage/tildel - i egen regt eller avtale med annen barnehage
- Skyssordning til/fra barnehage/skole
- Fritidsaktiviteter for barn i regi av krisesenter tilbudet
- Fritidsaktiviteter for barn i regi av frivillige organisasjoner
- Lekeplass ute
- Andre tilbud til barn, spesifiser:
- Har ingen tilbud til barn

## 14 Hvilke av følgende faciliteter for brukerne finnes på krisesenter tilbudet? Flere krys er mulig.

- PC/ Internett
- Dataspill/Playstation/TV
- Bøker/blader/aviser
- Uteplass, for eksempel hage, terrasse, balgård

## 15 Hvilke regler gjelder for besøk?

- Besøk tillates ikke
- Besøk tillates med visse restriksjoner
- Det er ingen restriksjoner for besøk

## Ansatte

## 16 Hvor mange ansatte har jobbet ved krisesenter tilbudet i løpet av året fordelt på følgende kategorier?

	Antall personer	Antall årsverk
Ordinær stilling, heltid:	<input type="text" value=""/>	<input type="text" value=""/>
Ordinær stilling, deltid:	<input type="text" value=""/>	<input type="text" value=""/>
Frivillige vakter:	<input type="text" value=""/>	<input type="text" value=""/>

## 17 Hvor mange ansatte i løpet av året er menn?

	Antall personer	Antall årsverk
Ordinær stilling, heltid:	<input type="text" value=""/>	<input type="text" value=""/>
Ordinær stilling, deltid:	<input type="text" value=""/>	<input type="text" value=""/>
Frivillige vakter:	<input type="text" value=""/>	<input type="text" value=""/>

## 18 Hvilke stillingskategorier fordeler de brukerrettede stillingene seg på?

	Antall personer	Antall årsverk
Daglig leder/dagarbeider(e):	<input type="text" value=""/>	<input type="text" value=""/>
Nestleder:	<input type="text" value=""/>	<input type="text" value=""/>
Miljearbeider:	<input type="text" value=""/>	<input type="text" value=""/>
Andre brukerrettede stillinger:	<input type="text" value=""/>	<input type="text" value=""/>

## 19 Hvilke stillingskategorier fordeler de merkantile stillingene seg på?

	Antall personer	Antall årsverk
Kontoransvarlig/sekretær:	<input type="text" value=""/>	<input type="text" value=""/>
Kjøkken/husansvarlig:	<input type="text" value=""/>	<input type="text" value=""/>
Vaktmester:	<input type="text" value=""/>	<input type="text" value=""/>
Rentholder:	<input type="text" value=""/>	<input type="text" value=""/>
Andre merkantile stillinger:	<input type="text" value=""/>	<input type="text" value=""/>

## 20 Antall ansatte med brukerrettede stillinger fordelt på deres høyest fullførte utdanning:

	Antall ansatte
Grunnskolenivå:	<input type="text" value=""/>
Videregående skolenivå:	<input type="text" value=""/>
Universitets- og høgskolenivå:	<input type="text" value=""/>
Annet:	<input type="text" value=""/>



